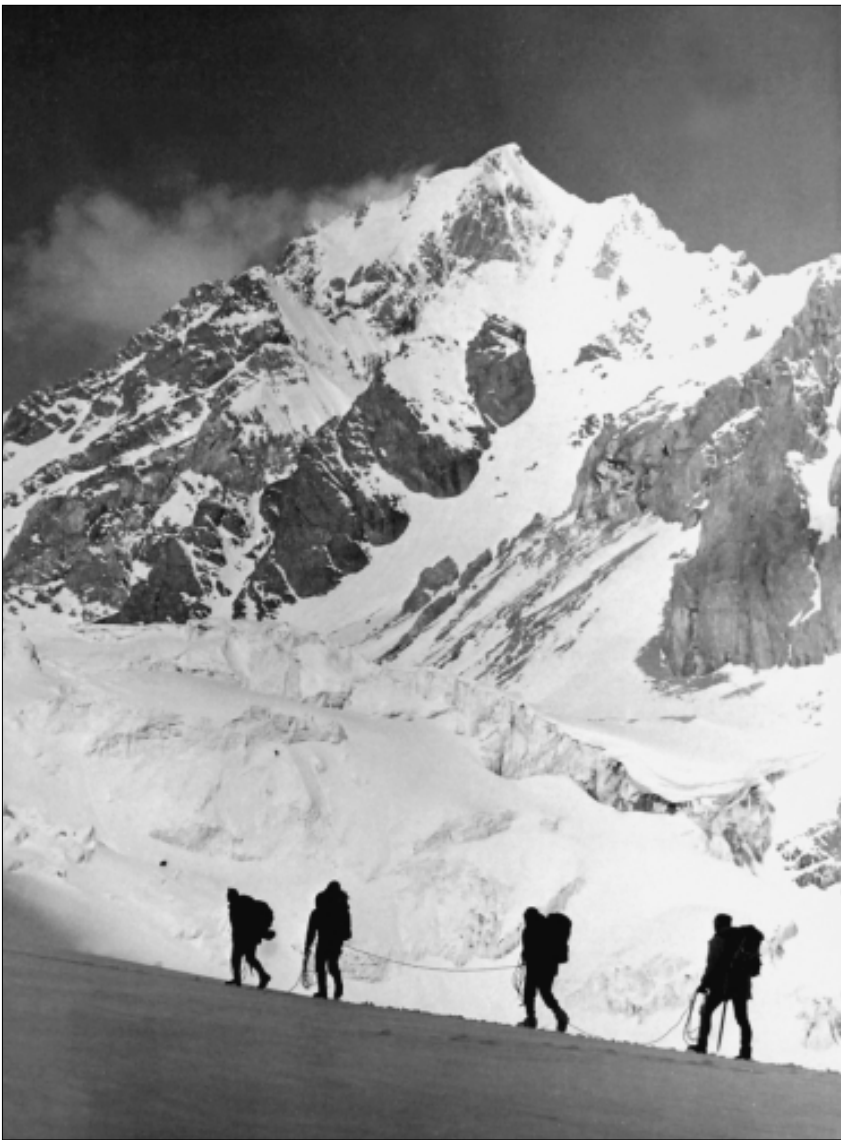

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

Пік Києва ціною в 480 гривень

Чи багато хто із трьох мільйонів киян знають, що в районі Паміру, біля відрогів хребта Петра Першого є пік 1500-річчя Києва?

Хто вже точно знає про його існування, то це Григорій Польовий — жива легенда українського альпінізму. Двадцять п'ять років тому, 1981-го, п'ятнадцять київських альпіністів — батько і син Польові, В. Ковтун, П. Славинський, В. Грищенко, Л. Баглей-Герасимова та інші — здійснили першосходження на виняткової краси вершину, яку вони потім назвали на честь ювілею древнього міста. Пік у п'ять з половиною тисяч метрів чекав своїх підкорювачів три роки. Під час однієї з експедицій Польовий, розвідуючи Памірський район, заприятелював його (дуже красивий, складний і новий!) — і залишив «на потім».

На знімках: альпіністи готуються до сходження на пік 1500-річчя Києва; Григорій Польовий (1965 р.).

*Фото з особистого архіву
Г. ПОЛЬОВОГО.*

(Закінчення на 16-й стор.).

КОРОТКО

■ 3 понеділка міліціонери будуть зобов'язані зачитувати затриманим їхні права.

■ У Харківській області за 26 тисяч гривень продано музей з оригіналами робіт видатних художників.

■ Українські морські прикордонники в Чорному морі врятували турецьких рибалок.

■ Дніпропетровська обласна ТВК вдруге визнала недійсними вибори до облради у Нікополі.

■ Виробництво бензину в Україні в першому кварталі скоротилося на 21%, дизельного палива — на 29%.

■ На Буковині згоріла дерев'яна церква, побудована у 1899 році.

■ НОВИНИ

Погода затримує весняні роботи

Лише чотири тисячі гектарів засіяно в сільгоспдприємствах Житомирщини. Серед районів, де весняні роботи організовано краще, виділяють Народицький, який найбільше постраждав від аварії на ЧАЕС. Водночас є райони, де сіяти ще й не починали. Основна причина — пізня весна. Зерновий клин, за твердженням керівників аграрної галузі, має зайняти половину посівних площ області. Вони сподіваються, що на Житомирщині зберуть стільки само зерна, як у попередні роки, повідомляє наш власкор Олексій КАВУН.

Боржники — без газу

Компанія «Газ України» почала відключати від газопостачання найбільших боржників за спожитий у поточному році без оплати природний газ у Вінницькій, Київській і Львівській областях. Для цього створено робочі групи з представників «Газу України» і фахівців підприємств газопостачання і газифікації.

Водночас у деяких містах на підприємствах комунальної енергетики вже зафіксовано

спроби не допустити робочі групи до відключення від несанкціонованого споживання газу підприємств-боржників. Зокрема, у Трускавці керівництво підприємства «Наше місто» відмовилося відключити устаткування від газових мереж, повідомляє «ЛІГАБізнесІнформ». Такі факти зафіксовано також у Вінницькій, Житомирській, Київській, Черкаській, Миколаївській областях і в Дніпропетровську. Утім, окремі підприємства ТКЕ, що самостійно припинили газоспоживання.

Щеплення Манту поки що не робитимуть

У зв'язку з випадками незвичайної реакції на пробу Манту у дітей, проведення цієї процедури тимчасово призупинено по всій країні з 11 квітня 2006 року, повідомляє прес-служба Міністерства охорони здоров'я. Створено комісію з фахівців Центру імунобіологічних препаратів, які працюють на ЗАТ «Біолік» (Харків), де виробляється туберкулін. Якість препарату контролює виробник на всіх етапах його виробництва, контроль за транспортуванням та зберіганням здійснюється медичними закладами, що його використовують. Триває обстеження дітей, в яких виявлено незвичайну реакцію на цю діагностичну пробу.

(Продовження теми на 16-й стор.).

■ Прокуратура продовжить перевірку на предмет фальсифікації виборів міського голови Полтави, на яких з незначним відривом від інших переміг «регіонівець» Анатолій Кукоба.

■ Українці ще до 10 травня можуть замовляти квитки на чемпіонат світу з футболу-2006.

Кабінет Міністрів має намір звернутися до Верховної Ради нинішнього скликання з проханням врегулювати статус членів уряду, які були обрані депутатами нового парламенту, бо у разі їх відставки не буде кворуму для проведення урядових засідань.
(В. о. Прем'єр-міністра Юрій ЄХАНУРОВ)

СЬОГОДНІ В НОМЕРІ:

Парламентська коаліція: формальності узгоджено. Попереду... серйозні дискусії

Позавчора ввечері голова ради блоку «Наша Україна» Роман Безсмертний, лідер БЮТ Юлія Тимошенко та голова СПУ Олександр Мороз підписали протокол стосовно процедури формування коаліції демократичних сил.

Саму церемонію біля конференц-залу Верховної Ради журналісти чекали понад дві години, поки «трійка» узгоджувала деякі питання. Як з'ясувалося пізніше — текст коаліційної угоди (однак, його не оприлюднили) і шостий пункт протоколу.

В основу останнього покладено принципи проекту меморандуму про створення коаліції демократичних сил. Саме він, за словами Юлії Тимошенко, «був узгоджений і мав бути підписаний 26 березня о 22-й годині».

(Закінчення на 2-й стор.).

Школярі посадять ліс

Сьогодні в Україні — День довкілля. Школярі всієї країни висадять мільйон дерев у рамках акції «Майбутнє лісу в твоїх руках». У цьому їм допоможуть лісники, повідомляє Державний комітет лісового господарства України.

А на Луганщині плановано створити чотири заповідники загальною площею 6 тисяч гектарів. Це ділянки «Медвежанська» і «Первозванівська», що ввійдуть до регіонального ландшафтного парку «Зелене намисто Донбасу» у Свердловському районі, гідрологічний заповідник «Кримська дача» на території Слов'яносербського і Новоайдарського районів і ботанічний заповідник «Сафонове» у Кременському районі. Серед проблем, пов'язаних зі збереженням заповідних зон і визначенням їхніх меж, фахівці називають недостатнє фінансування. Торік на ці цілі з державного бюджету було виділено лише 50 тисяч, хоча необхідно більш як 1 мільйон гривень, повідомляє наш власний кореспондент Алла АНТИПОВА.

У Севастополі згадають своїх героїв

У неділю в Севастополі відзначають свято, якого немає в інших містах України, — День Героїв Батьківщини. Цього дня місто-герой вшановує Героїв Радянського Союзу, Героїв Соціалістичної Праці і повних кавалерів орденів Слави. У кінотеатрах міста будуть безплатно демонструвати хронікально-документальні та художні фільми на героїко-патріотичні теми. Учні й студенти стануть на Вахту Пам'яті біля пам'ятних знаків. На алеях Героїв і меморіальних цвинтарях покладуть квіти. Рішення про заснування свята було прийнято міською владою в 2002 році. Дату вибрали тому, що почесне звання Героя Радянського Союзу засновано 1934 року саме 16 квітня, повідомляє наш власний кореспондент у Севастополі Тетяна КУРАКІНА.

■ ФОТОФАКТ

У Київській шаховій школі чемпіонів «Лідер» пройшов сеанс одночасної гри на 25 дошках 16-го чемпіона світу з шахів Руслана Пономарьова з учнями школи.

На знімку: учениця 2-А класу Олександра Торувара і Руслан Пономарьов.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

«Нещаслива тринадцятка» обурила соціалістів

Соціалісти Олександра Мороза вимагають визнати протиправними дії Дарницької районної теркомісії Києва (виборчий округ № 222) зі встановлення результатів голосування.

Як повідомляє «Інтерфакс-Україна», посилаючись на прес-службу партії, представник СПУ в суді Андрій Пазюк заявив, що в цьому окрузі було зафіксовано такі порушення: на трьох дільницях комісії здали на 111 бюлетенів більше, ніж отримали від тервиборчкому, а на десяти — на 285 менше, ніж отримали.

Після невдалого для соціалістів звернення до Дарницького райсуду вони апелюють до Апеляційного суду і вимагають перерахування голосів на 13 виборчих дільницях. Справа, як мовиться, варта заходу, адже для подолання тривідсоткового бар'єра до Дарницької райради соціалістам не стачило 60 голосів.

Перераховують голоси

Івано-Франківська міська територіальна виборча комісія проводить перерахунок голосів на 58 із 107 дільниць з виборів депутатів Івано-Франківської міськради. Таке рішення прийнято на вимогу виборчих блоків і партій «Наше місто», «Національний вибір», «Віче», СПУ, КПУ та Партії державного нейтралітету України. Названі учасники виборчих перегонів, за словами лідера виборчого блоку «Наше місто» Андрія Микитина, представили ТВК докази «численних порушень під час підрахунку голосів та фальсифікацій протоколів на виборчих дільницях».

Дарина НАЗАРЧУК.

***

Тернопільська область. Все ще офіційно не оприлюднено результати виборів до Тернопільської міської ради. З рішенням міської ТВК не погоджується блок Анатолія Кучеренка, якому не вистачило менше відсотка голосів для проходження до міської ради. Тернопільський міськрайонний суд не задовольнив позову блоку, а ось апеляційний суд Тернопільської області вважає докази представників блоку щодо порушень під час підрахунку голосів переконливими і скасував рішення міської ТВК від 30 березня. Порушення зафіксовано на восьми з 87 дільниць. У міській ТВК від коментарів ухиляються.

Просив визнати результати виборів недійсними і чинний міський голова Тернополя Богдан Левків. Але суддя Микола Шульгач відхилив позов.

Любов ЛЕВИЦЬКА.

Убивць переможця виборів чекає кара

Крим. У Кіровограді затримано останнього підозрюваного у вбивстві кандидата на пост голови Мирнівської селищної ради Анатолія Симоненка. Іншим семи співникам уже пред'явлено обвинувачення у скоєнні цього злочину.

Як повідомляв «Голос України», потерпілого забили палицями увечері 24 березня. Він помер через п'ять днів у Євпаторійській міській лікарні, не приходячи до тями, так і не дізнавшись про одержану на виборах перемогу. Враховуючи резонанс скоєного, слідчо-оперативну групу очолили керівники міліцейського главку, СБУ та прокуратури. Уже наступного дня дійшли висновку, що цей злочин пов'язаний із передвиборними перегонами та має політичні мотиви. Його розкрито протягом 10 діб.

Встановлено, що підприємець, депутат Мирнівської селищної ради та її секретар вступили у злочинну змову для усунення з передвиборчих перегонів Симоненка як реального конкурента. Для реалізації задуманого вони знайшли виконавця з кола кримінальних осіб і передали йому 2 тисячі доларів авансу із обумовлених 5000 доларів. Частину оговореної раніше суми у розмірі 9,3 тис. грн. обвинувачені отримали 27 березня... в приміщенні Мирнівської селищної ради. Нині затримано і взято під варту всіх членів злочинної групи.

Віктор ХОМЕНКО.

■ ФОТОФАКТ

У Києві біля Національного банку України пройшли акції протесту обдурених вкладників комерційних банків.

На знімку: Володимир Бичков вимагає повернути свої внески.

Фото Олександра СИНІЦІ (УНІАН).

Керівник виборчої кампанії Партії регіонів Євген КУШНАРЬОВ вважає, що ідея Президента стосовно перегляду Конституції — це повернення до двовладдя

Парламентська коаліція: формальності узгоджено. Попереду... серйозні дискусії

(Початок на 1-й стор.).

Проект угоди про коаліцію, як передбачено в протоколі, буде парафований у перший день роботи Верховної Ради нового скликання. Проте не раніше складення присяги народними депутатами та формування фракцій. Крім того, сторони досягли згоди стосовно структури угоди, яка складатиметься з програмних засад, регламенту та розподілу сфер відповідальності. А перед формуванням уряду коаліція подаватиме до парламенту проект засад внутрішньої та зовнішньої політики. Планується, що спочатку розподілятимуть портфелі керівництва парламенту і комітетів, а опісля Президент вноситиме на розгляд парламенту кандидатуру прем'єра і Верховна Рада схвалюватиме склад уряду, сформований коаліцією. Лише після цього Верховна Рада затверджуватиме програму діяльності Кабінету Міністрів.

Юлія Тимошенко переконана: це перший формальний документ, який засвідчує намір створити коаліцію: «Це абсолютно логічний

крок, якого очікує суспільство». Олександр Мороз зазначив, що в цьому документі вперше за 15 років закладена необхідність підготовки засад внутрішньої і зовнішньої політики України. «Це свідчить про нашу повагу до вимог Конституції. І це відповідним чином орієнтує діяльність усіх відповідних структур в Україні», — сказав лідер соціалістів.

«Ми перегорнули чергову сторінку правди і неправди, що була пов'язана з темою створення коаліції», — заявив голова ради партії «Наша Україна» Роман Безсмертний. — Уже можна з упевненістю сказати, що в новому парламенті буде створена коаліція демократичних сил у складі блоку «Наша Україна», Блоку Юлії Тимошенко та Соціалістичної партії». Однак,

попередив «нашоукраїнець», попереду серйозні дискусії. І стосовно програми діяльності коаліції, і засад внутрішньої і зовнішньої політики України, і програми діяльності нового уряду.

«Караван рухається», — зазначив Роман Безсмертний. Поки що повільно і по дуже тонкому льоду.

Наталія ЯРЕМЕНКО. Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Викликається Центрвиборчком

Сьогодні колегія суддів Вищого адміністративного суду України слухатиме адміністративну справу за позовом блоку Наталії Вітренко «Народна опозиція» та блоку Юрія Кармазіна з участю партії «Віче» як третьої особи, що не заявляє самостійних вимог (на стороні позивача), та Блоку Юлії Тимошенко як третьої особи, що не заявляє самостійних вимог (на стороні відповідача), про визнання протиправними дій Центральної виборчої комісії України стосовно встановлення результатів виборів народних депутатів України.

Як повідомила прес-служба Вищого адміністративного суду, позивач просить визнати дії ЦВК стосовно встановлення результатів виборів народних депутатів України 10 квітня 2006 року такими, що вчинені з порушенням вимог виборчого законодавства України і порушують права та інтереси, що охороняються законом. Позивачі просять суд зобов'язати ЦВК прийняти рішення про встановлення результатів виборів народних депутатів України у багатомандатному загальнодержавному окрузі у формі постанови та невідкладно надати її

учасникам виборчого процесу. Водночас, на думку позивачів, для забезпечення позову суд має ухвалити постанову про забезпечення адміністративного позову шляхом заборони відповідачу вчиняти дії з офіційного оприлюднення результатів виборів до розгляду справи по суті. Власне кажучи, останній пункт позову було задоволено ще 11 квітня 2006 року, в день подачі адміністративного позову, коли суд заборонив ЦВК офіційне оприлюднення результатів виборів у газетях «Голос України» та «Урядовий кур'єр».

Вл. інф.

«Буде наступний апеляційний суд»

Шевченківський районний суд Києва заборонив Київській міській територіальній виборчій комісії проводити призначену на 14 квітня першу сесію новообраної Київської міськради.

Як повідомляє «Київпресінформ», ухвала суду підлягає негайному виконанню, однак може бути оскаржена в Апеляційному суді столиці через Шевченківський райсуд шляхом подачі заяви про апеляційне оскарження протягом двох діб від дня одержання копії ухвали. Цю ухвалу було прийнято після розгляду справи за адміністративним позовом кандидата на посаду київського міського голови Олександра Омельченка до Київської міської територіальної виборчої комісії про скасування постанови «Про скликання першої сесії Київської міської ради, обраної 26 березня 2006 року». Свої вимоги О. Омельченко

аргументував тим, що цю постанову прийнято з порушенням вимог чинного законодавства. Зокрема, на момент винесення Київським тервиборчкомом постанови про скликання сесії О. Омельченко вже подав апеляційну скаргу на рішення Шевченківського суду Києва, який відмовився скасувати результати виборів міського голови. Утім, очевидно, що найближчим часом перша сесія Київської міськради відбудеться, оскільки 13 квітня Апеляційний суд Києва не знайшов підстав для задоволення скарги О. Омельченка і залишив рішення Шевченківського суду Києва чинним. Це рішення наближає Леоніда Черновецького до моменту вступу на посаду київського міського голови. Утім, учора поки ще діючий міський голова О. Омельченко повідомив, що «буде наступний апеляційний суд». «Це боротьба за правду, і вона ще не закінчилася», — сказав він.

Народні депутати України з глибоким сумом сприйняли звістку про передчасну смерть

ВІЩАКА

Павла Івановича

народного депутата 1-го скликання, голову Комісії Верховної Ради України з питань охорони здоров'я людини, члена Народної Ради. Пан Віщак П. І. був прекрасним лікарем, активним учасником законотворчого процесу, знаним діячем незалежної України. Його було нагороджено орденом Трудового Червоного Прапора, медалями, присвоєно почесне звання «Заслужений лікар України». Він назавжди залишиться у нашій свідомості гранично порядною і самовідданою людиною, активним будівничим нашої держави. Найщиріші співчуття сім'ї і близьким покійного.

■ ОФІЦІЙНО

**Постанова
Верховної Ради України
Про Регламент
Верховної Ради
України**

Верховна Рада України постановляє:

1. Прийняти Регламент Верховної Ради України, внесений народними депутатами України Мартинюком А. І., Матвєєвим В. Г., Сасом С. В., за основу і в цілому (додається).

2. Визнати такими, що втратили чинність:

Регламент Верховної Ради України, введений в дію Постановою Верховної Ради України від 27 липня 1994 року (Відомості Верховної Ради України, 1994 р., № 35, ст. 338; 1997 р., № 29, ст. 195; 1998 р., № 22, ст. 120, № 30-31, ст. 199, ст. 211, № 40-41, ст. 253; 2000 р., № 8, ст. 55, № 10, ст. 87, № 18, ст. 141, № 21, ст. 168; 2004 р., № 10, ст. 121, ст. 127, № 12, ст. 165, № 25, ст. 354, № 26, ст. 365, № 32, ст. 396);

Постанову Верховної Ради України від 27 липня 1994 року «Про порядок введення в дію Регламенту Верховної Ради України» (Відомості Верховної Ради України, 1994 р., № 35, ст. 339);

Постанову Верховної Ради України від 1 лютого 1996 року «Про затвердження Положення про «День Уряду України» у Верховній Раді України» (Відомості Верховної Ради України, 1996 р., № 6, ст. 24; 1997 р., № 12, ст. 107);

Постанову Верховної Ради України від 11 грудня 2003 року «Про затвердження положень про проведення парламентських слухань у Верховній Раді України та слухань у комітетах Верховної Ради України» (Відомості Верховної Ради України, 2004 р., № 13, ст. 183; із змінами, внесеними Законом України від 22 грудня 2005 року № 3277(IV)).

3. Ця Постанова набирає чинності з дня її опублікування.

*Голова Верховної Ради України
В. ЛИТВИН.*

м. Київ, 16 березня 2006 року.
№ 3547-IV.

*(Регламент Верховної Ради України
друкується на 4—13 стор.).*

Ні шпалер, ні туалетного паперу

у мішках не було, самі лиш бюлетені, — запевняє голова окружної комісії з виборів до ВР Аркадій Пекеліс. Журналістів він зібрав саме для того, щоб вони переконалися у безпідставності заяв окремих партійних лідерів про підміну бюлетенів у 184-му окрузі туалетним папером. Для переконливості Аркадій Михайлович продемонстрував усі 153 мішки, що налічують у вазі невідомо скільки, а в об'ємі — рівно 17 кубічних метрів! До особливого розпорядження вони перебуватимуть у Суворовській районній раді, а тоді перейдуть до Державного архіву на чотири роки, після чого будуть знищені.

— А загалом наступні вибори за чинним законом проводити не можна, бо більше до комісій ніхто працювати не піде, — каже Аркадій Михайлович. — Адже працювати в такому авральному й безперебійному режимі люди неспроможні. І вибори відбулися, на жаль, не завдяки закону, а всупереч йому.

Ось, приміром, один із «штрихів». Більш як 80 відсотків протоколів довелося повернути, через те що голови дільничних комісій неправильно заповнили їх. Людей збила з пантелику графа «кількість бюлетенів, виготовлених на дільницях». Навіщо було її вводити в усі протоколи, дивуються члени комісії, якщо це стосується лише поодиноких випадків, коли десь, можливо, на судні у морі, куди не доставити друковані бюлетені, їх мали виготовляти? Може, й не було таких випадків узагалі, а роботу довелося виконувати подвійну. Не виписано в законі, як голосувати інфекційним хворим у спеціальних боксах, тож на власний розсуд — хто користувався гумовими рукавичками, хто не брав більше до рук тієї ручки, котрою ставилася позначка. Незрозуміло, як чинити, коли лю-

дина в лікарні не може зайти до кабінки без допомоги санітара. І таких моментів, на які не дає відповіді закон, чимало.

Багато часу відібрав пошук приміщень, встановлення кабінки. Крім усього, кошти надійшли дуже пізно, а треба було придбати тканину, деревину на їх виготовлення, зрештою, виготовити й установити. Напевне, доцільно було б розробити якийсь постійний «розкладний» варіант кабінки, щоб не виготовляти їх щоразу.

Вкрай негативно спрацював той чинник, що Центральна виборча комісія все робила в останню хвилину, а треба ж було ще встигати передати ті вказівки на дільничні комісії. А як збирати кожного разу людей, коли в окрузі 153 дільниці? І це в обласному центрі, де немає проблеми дістатися до окружної комісії. А в сільських округах? Адже навіть телефонний зв'язок не скрізь є.

— Центральна виборча комісія дуже відірвана від життя, — ділиться своїми висновками Аркадій Пекеліс. — Приміром, лише за тиждень до виборів надіслала вказівку — а спілкувалися ми виключно за допомогою односторонніх те-

леграм — про те, що треба додатково встановити на дільницях по дві кабінки. А коли ж виконувати ті вказівки?

У комісіях було багато випадкових людей, не навчених, не підготовлених. Але й таких не вистачало. 18 партій і блоків не змогли укомплектувати комісії своїми представниками, бо, схоже, в нас людей менше, ніж партій. Фізічне навантаження, особливо в дільничних комісіях, було величезне. Люди змушені були працювати без сну й відпочинку кілька діб поспіль.

Підготовкою до виборів повинні займатися виборчі адміністрації, пропонує заступник голови окружного Наталя Кабаненко. І працювати комісії мають на професійній основі.

Такої само думки й голова окружної комісії Херсонської обласної ради Валерій Німич. Дуже пізно надійшло фінансування. А через це робота фактично йшла в останні два тижні. Бюлетені для виборів друкували в місцевому видавництві «Наддніпрянська правда». Валерій Іванович запевнив, що контроль за друком був суворий. Але у журналістів залишилися нез'ясованим запитання: хіба проблематично було комусь зацікавленому замовити зайвий тираж?

Виходить, не виключено, в усякому разі, сумнівів ніхто не розвіяв.

Нарікання в обласній комісії ті само: кабінки, кадри, приміщення. Багато клопоту виникло з Херсонською міською виборчою комісією, яку очолювала Наталя Белясова. П'ять разів довелося самому голові їхати до міськвиконкому, де розташувалася комісія, в останній день підрахунку голосів і нагадувати: час здавати протоколи. А комісія виявилася, як і пророкували з початку її роботи фахівці Комітету виборців, вкрай безпорадною.

Усі зауваження, думки й пропозиції в окружкомі мають намір надіслати до ЦВК. Проте не впевнені, що їх хтось вивчатиме, — до 2011 року ой як далеко!

*Алла БРУСИЛОВА.
Мал. Олексія
КУСТОВСЬКОГО.*

Козак на все життя

15 квітня виповнюється 60 років відомому громадському діячеві, Верховному отаману міжнародної громадської організації «Козацтво Запорозьке» Дмитрові Сагайдаку. В цей день його вшановуватимуть сотні його друзів, добрих приятелів і тисячі козаків-повертеників.

Дмитром Івановичем, його доброчинними справами гордяться і його земляки на Полтавщині, де він народився і минали дитячі роки. Добрі стосунки підтримуються й понині між ним і місцевим керівництвом на його малій батьківщині, хоча сам Кременчук малим не назвеш. З любов'ю ставляться до Д. І. Сагайдака в будь-якому регіоні України і дуже радо зустрічають його в себе.

Він не є істориком за фахом, у свій час отримав технічну освіту, однак історію козацтва знає не гірше тих, хто має в цій галузі високі наукові ступені та звання. Потяг до джерел, що знайомлять з козацькими звичаями, традиціями, подвигами, незвичайними історіями, у нього зародився ще в дитинстві. Все своє свідоме життя він збирав відомості, предмети, речі-реліквії, всілякі свідчення його родоходу, що вказували на певний зв'язок з козацтвом. Дмитро пройшов сотні кілометрів, щоб особисто прикластися чолом до тої землі, де проливалися кров і піт пращурів — лицарів-козаків.

Тож не випадково він опинився в середині 80-х років серед тих, хто почав займатися на всеукраїнському рівні відродженням козацтва. Цей рух очолювали тоді відомі політики, комусь це допомогло навіть стати народними депутатами. Дмитро Сагайдак займався ж чорною роботою: підбирав людей, яким ця справа була до душі, формував загони, організовував тренування і практичні

Фото з архіву «Голосу України».

дії, очолював козацькі формування під час різних акцій, яких на початку 90-х років було немало (при цьому все ті ж політичні діячі намагалися використати їх у своїх цілях).

Дмитро Іванович швидко зростає як авторитетний ватажок козацького руху. Його навіть обрали депутатом до місцевої ради, що змушувало його для вирішення проблемних питань звертатися в комісії Верховної Ради України. Так уперше народні депутати України заримітили поміж мармурових колон біля сесійної зали стрункого, з чорними довгими вусами, полковника в козацькому однострої. А через деякий час поверхом вище у тому ж приміщенні отаман Північного округу Запорозького козацтва Дмитро Сагайдак вже після урочистого складання присяги вручав погони козаків понад двом десяткам народних обранців. Це був перший крок до створення

паланки козаків у парламенті України.

Комусь це не дуже подобалося, особливо тим, хто вже втратив командний вплив на цю громадську формуцію. По Україні почали утворювати подібні формування і в Києві, і в різних регіонах (хоча це було схоже більше на звичайне клоування), щоб не було серед козаків одностайності та інтересу до козацтва з боку населення. Вдавалися навіть до підкупів козацької старшини.

Дмитро Сагайдак вийшов з цієї брудної облоги переможцем. Він разом з народними депутатами України заснував самостійну козацьку формуцію, яка діяла спочатку в межах країни, а згодом отримала статус міжнародної громадської організації з новою назвою «Козацтво Запорозьке». Разом зі своїм дітищем ріс і його «батько». Структури цієї організації є на всіх континентах земної кулі, майже у всіх

цивілізованих країнах світу. А рік тому Велика козацька рада (тотожна з'їздові) присвоїла Верховному отаманові Дмитру Сагайдаку найвище звання — Маршал Козацтва. Його мундир прикрашають високі державні нагороди України та багатьох зарубіжних країн за його значний внесок у справу патріотичного й правового виховання молоді, зміцнення дружби народів та співробітництва між країнами.

Ми, народні депутати України, визнаючи, що збереження та розвиток надбань народу є одним з пріоритетних напрямів політики держави, вважаємо за необхідне об'єднати зусилля з метою розвитку збереження та примноження традицій Запорозького козацтва.

Хто не знає й не цінує свого минулого, той не матиме достойного майбутнього. Міжнародне громадське об'єднання «Козацтво Запорозьке» — це не тільки приклад створення ефектної армії, це приклад консолідації народу навколо національних ідей, ідей української державності. «Козацтво Запорозьке» — приклад республіканської форми правління.

Традиції Запорозького козацтва — це благодатне, але, хоч як прикро, замулене сьогодні джерело духовного розвитку українського народу. Ми хочемо розчистити це джерело, відкрити та зберегти його для українців. Історичні та духовні надбання, традиції Запорозького козацтва повинні стати важливою складовою духовного розвитку українського суспільства, особливо молоді, виховання справжнього патріотизму та відчуття величчя рідної країни.

Відновлені та збережені святині Запорозького козацтва могли б стати центрами світового туризму, сприяти зміцненню авторитету України на між-

народній арені, а також джерелом валютних надходжень.

У зв'язку з цим створено міжфракційне депутатське об'єднання Міжнародного громадського об'єднання «Козацтво Запорозьке».

Правозахисна та благодійницька діяльність Верховного отамана України і діаспори та керованої ним МГО «Козацтво Запорозьке» відзначена також високими нагородами Української православної церкви. Віруючі почитують себе впевнено значною мірою й завдяки нашому козацтву. У нашому середовищі багато козаків, які наслідують приклад Дмитра Сагайдака щодо матеріальної допомоги новобудовам православних храмів.

Його людяності може позздрити будь-який чоловік. Це добрий сім'янин, який понад усе любить свою дружину і дітей, і вони платять йому тим же: обидва його сини, як і батько, віддані козацтву. Тож і все наше козацтво відчуває себе єдиною родиною.

Кожного року в Україну приїжджають повноважні представники багатьох країн — не тільки, щоб привітати з днем народження видатного нащадка козацького роду Дмитра Сагайдака, а й узяти участь в Великій козацькій раді.

Ми пишаємося своїм Верховним отаманом і бажаво йому гідно зустріти свій ювілей, зичимо йому міцного козацького здоров'я, подальших успіхів у служінні добрій справі за покликом серця і душі.

*Народні депутати України,
генерали козацтва
Борис РАЙКОВ,
Олександр ШЕВЧЕНКО,
Володимир ПЛЮТІНСЬКИЙ,
Олег БІЛОРУС,
Микола ЛАВРИНЕНКО,
Анатолій ЛЬОВІН,
Василь КАЛИНЧУК,
Юрій КАРМАЗІН,
Михайло ГЛАДІЙ,
Олександр БОРЗИХ,
Микола СОКИРКО,
Василь НАДРАГА
(всього 121 підпис).*

Додаток до Постанови Верховної Ради України від 16 березня 2006 року № 3547/IV

РЕГЛАМЕНТ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Розділ I

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Правові засади роботи Верховної Ради України

- Порядок роботи Верховної Ради України (далі - Верховна Рада), її органів та посадових осіб, засади формування, організацій діяльності та припинення діяльності депутатських фракцій, коаліції депутатських фракцій у Верховній Раді встановлюються Конституцією України, законами України «Про комітети Верховної Ради України», «Про статус народного депутата України», про тимчасові слідчі комісії, спеціальну тимчасову слідчу комісію і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України та цим Регламентом.

- Регламент Верховної Ради України (далі - Регламент) встановлює порядок підготовки і проведення сесій Верховної Ради, її засідань, формування державних органів, визначає законодавчу процедуру, процедуру розгляду інших питань, віднесених до її повноважень, та порядок здійснення контрольних функцій Верховної Ради.

Стаття 2. Місце проведення та мова ведення засідань Верховної Ради

- Верховна Рада проводить засідання у будинку Верховної Ради (місто Київ, вул. Грушевського, 5).

- За рішенням Верховної Ради, прийнятим більшістю народних депутатів України (далі - народні депутати) від конституційного складу Верховної Ради, її засідання можуть проводитися в іншому місці. У випадках, передбачених частиною третьою статті 83 Конституції України, Верховна Рада збирається для проведення позачергової сесії у місці, визначеному відповідно до частини четвертої статті 11 цього Регламенту.

- Засідання Верховної Ради ведуться державною мовою. Промовець, який не володіє державною мовою, може виступати іншою мовою. Переклад його виступу державною мовою, у разі необхідності, забезпечує апарат Верховної Ради.

- Відкритість і гласність роботи Верховної Ради
- Засідання Верховної Ради є відкритими і гласними, крім випадків, установлених Конституцією України та цим Регламентом.

- Відкритість засідань Верховної Ради забезпечується шляхом допуску на них в установленому порядку представників засобів масової інформації.

- Представники засобів масової інформації акредитуються на певний строк або на весь термін роботи поточної сесії Верховної Ради при її апараті в порядку, визначеному відповідним Положенням, яке затверджується Головою Верховної Ради України. Відмова в акредитації повинна бути вмотивована. Апарат Верховної Ради може надавати акредитованим представникам засобів масової інформації матеріали, які надаються народним депутатам, за винятком тих, про нерозголошення чи ненадання яких у встановленому порядку прийнято відповідне рішення.

- У разі порушення представником засобів масової інформації закону або цього Регламенту він позбавляється акредитації у порядку, визначеному Положенням, зазначеним у частині третій цієї статті.

- Гласність засідань Верховної Ради забезпечується шляхом їх трансляції по телебаченню і радіо, публікації стенографічних білетенів засідань Верховної Ради, її рішень у «Відомостях Верховної Ради України», газеті «Голос України» та інших виданнях Верховної Ради, а також шляхом розміщення інформації на офіційному веб-сайті Верховної Ради. Час, обсяг, форма трансляції, обсяг друку визначаються відповідно до закону цим Регламентом, окремими постановами Верховної Ради.

- У повному обсязі у пряму ефір по радіо та телебаченню, запису у вечірні години по телебаченню транслюється:

- складення присяги народними депутатами;
- відкриття сесії Верховної Ради;
- розгляд організаційних питань першої сесії Верховної Ради нового скликання;

- розгляд питання про обрання, відкликання Голови Верховної Ради України, Першого заступника і заступника Голови Верховної Ради України;

- розгляд питання про формування Кабінету Міністрів України;

- складення присяги Українському народові новообраним Президентом України на урочистому засіданні Верховної Ради;
- заслуховування щорічних та позачергових послань Президента України про внутрішнє і зовнішнє становище України;
- проведення «Дня Уряду України» у Верховній Раді;
- проведення парламентських слухань;
- засідання з питання про відповідальність Кабінету Міністрів України;

- розгляд інших питань згідно з рішенням Верховної Ради.

Стаття 4. Закриті пленарні засідання Верховної Ради

- Закриті пленарні засідання Верховної Ради для розгляду окремо визначених питань проводяться за рішенням Верховної Ради, прийнятим після скороченого обговорення більшістю голосів народних депутатів від конституційного складу Верховної Ради.

Стаття 5. На закритому пленарному засіданні Верховної Ради мають право бути присутніми: Президент України, Прем'єр-міністр України, а також особи, присутність яких визначена Верховною Радою необхідною. Головуючий на закритому пленарному засіданні повідомляє народним депутатам про запрошених на це засідання осіб.

- Особам, які беруть участь у закритому пленарному засіданні Верховної Ради, забороняється використовувати фото-, кіно-, відеотехніку, засоби зв'язку, звукозапису та обробки інформації.

- Наприкінці закритого пленарного засідання Верховна Рада після скороченого обговорення приймає рішення щодо необхідності публікації стенографічного білетеня, результатів голосування, прийнятого рішення та інших відомостей щодо цього засідання.

- Стенографування, підготовка протоколу закритого пленарного засідання Верховної Ради здійснюється відповідними структурними підрозділами апарату Верховної Ради в режимі, що унеможливує розголошення обговорюваних на засіданні питань.

Стаття 5. Розміщення народних депутатів і запрошених осіб у залі засідань Верховної Ради

- Народні депутати на першому пленарному засіданні Верховної Ради нового скликання розміщуються в залі засідань Верховної Ради у порядку, рекомендованому Підготовчою депутатською групою. У подальшому порядок розміщення народних депутатів визначається комітетом, до предмета відання якого належать питання регламенту, за пропозиціями депутатських фракцій.
- Під час пленарного засідання Верховної Ради в залі засідань не можуть перебувати особи, які не є народними депутатами, за винятком особи, яка супроводжує народного депутата — інваліда, та працівники апарату Верховної Ради, що виконують функцію з обслуговування пленарних засідань Верховної Ради.

- Особи, запрошені на пленарне засідання Верховної Ради, розміщуються на відведених для них в установленому порядку місцях.

Стаття 6. Запрошення на пленарне засідання Верховної Ради

- На пленарному засіданні Верховної Ради без запрошення мають право бути присутніми Президент України, Прем'єр-міністр України.

- На пленарне засідання Верховної Ради можуть бути запрошені особи, присутність яких необхідна під час розгляду питань порядку денного, а також особи, запрошені народними депутатами. Заяви для оформлення дозволу на присутність осіб, запрошених народним депутатом, подаються ним до апарату Верховної Ради не пізніше як за день до пленарного засідання Верховної Ради. У день пленарного засідання дозвол на присутність осіб, запрошених народним депутатом, надається Головою Верховної Ради України або Першим заступником чи заступником Голови Верховної Ради України.
- За передбаченим рішенням Верховної Ради, прийнятим не менш як третинною більшістю народних депутатів від її конституційного складу, Верховна Рада може офіційно запросити або вимагати присутності на її пленарному засіданні будь-якої посадової чи службової особи, крім суддів Конституційного Суду України, суддів судів загальної юрисдикції.

- Комітет Верховної Ради, тимчасова спеціальна комісія чи тимчасова слідча комісія Верховної Ради (далі - відповідно комітет, тимчасова спеціальна комісія, тимчасова слідча комісія) мають право вносити пропозиції про присутність відповідних осіб на пленарному засіданні Верховної Ради під час розгляду питань, підготовка яких здійснюється відповідно чини комітетом, тимчасовою спеціальною комісією чи тимчасовою слідчою комісією.
- Головуючий на пленарному засіданні Верховної Ради повідомляє народним депутатам про офіційно запрошених осіб, присутніх на пленарному засіданні Верховної Ради.

- Народні депутати попередніх скликань мають право бути присутніми на відкритих пленарних засіданнях Верховної Ради, вони розміщуються на відведених для них в установленому порядку місцях.

Стаття 7. Забезпечення діяльності Верховної Ради

- Організаційне, правове, наукове, документальне, інформаційне, експертно-аналітичне, матеріально-технічне та фінансове забезпечення діяльності Верховної Ради, її органів, народних депутатів, депутатських фракцій, коаліції депутатських фракцій у Верховній Раді здійснює апарат Верховної Ради.

- Структура апарату Верховної Ради затверджується більшістю голосів народних депутатів від конституційного складу Верховної Ради за поданням комітету, до предмета відання якого належать питання регламенту.
- Апарат Верховної Ради діє на основі Положення про апарат Верховної Ради, яке затверджується постановою Верховної Ради.

- Кошторис витрат, пов'язаних із діяльністю Верховної Ради

на наступний рік, затверджується Верховною Радою до прийняття закону про Державний бюджет України на наступний рік за висновками комітетів, до предметів відання яких належать питання регламенту і бюджету.

Стаття 8. Керівник апарату Верховної Ради України

- Керівник апарату Верховної Ради України призначається на посаду та звільняється з посади Верховною Радою.

- Кандидатуру на посаду керівника апарату Верховної Ради України визначає і пропонує Верховній Раді Голова Верховної Ради України.

- Керівник апарату Верховної Ради України відповідальний перед Верховною Радою і підзвітний їй.

- Керівник апарату Верховної Ради України може бути досроково звільнений з посади Верховною Радою за його особистою заявою чи за вмотивованою пропозицією Голови Верховної Ради України або не менш як однієї третини народних депутатів від конституційного складу Верховної Ради.

- Постанова Верховної Ради про призначення на посаду чи звільнення з посади керівника апарату Верховної Ради України приймається відкритим поєднанням голосуванням.

Розділ II

ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Глава I

СЕСІЇ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Стаття 9. Форми роботи Верховної Ради

- Верховна Рада проводить свою роботу сесією. Сесії є чергові та позачергові.

- Відкриття сесії Верховної Ради оголошується головуючим на пленарному засіданні на початку її першого пленарного засідання, закриття — по завершенні останнього пленарного засідання.

- Кожна сесія Верховної Ради починається і завершується виконанням у залі засідань Верховної Ради Державного Гімну України.

- Сесії Верховної Ради складаються із засідань Верховної Ради, засідань комітетів, тимчасових слідчих комісій і тимчасових спеціальних комісій, що проводяться у період між пленарними засіданнями, роботи народних депутатів у депутатських фракціях та з виборчими. Комітет, тимчасова спеціальна комісія чи тимчасова слідча комісія можуть проводити свої засідання одночасно з пленарними засіданнями Верховної Ради лише за процедурним рішенням Верховної Ради.

- Засідання Верховної Ради можуть бути пленарними, урочистими, а також можуть проводитися у формі парламентських слухань.

Стаття 10. Чергові сесії Верховної Ради

- Чергові сесії Верховної Ради, крім першої сесії (частина перша статті 15 цього Регламенту), починаються першого виторка лютого і першого виторка вересня кожного року, а завершуються відповідно не пізніше як за 45 та 10 днів до початку наступної сесії. Верховна Рада може прийняти постанову про зміну строків завершення сесії.

- Інформація про дату і час початку чергової сесії Верховної Ради, а також про місце і час реєстрації народних депутатів апаратом Верховної Ради не пізніше як за три дні до початку роботи чергової сесії Верховної Ради доводиться до відома кожного народного депутата та публікується в газеті «Голос України».

- Верховна Рада процедурним рішенням може доручити окремим комітатам, тимчасовим спеціальним комісіям чи тимчасовим слідчим комісіям продовжити їх роботу після закінчення чергової сесії Верховної Ради.

- Продовжити роботу після закінчення чергової сесії Верховної Ради комітет, тимчасова спеціальна комісія чи тимчасова слідча комісія можуть також за власною ініціативою, якщо за це проголосувало більше половини членів відповідного комітету, тимчасової спеціальної комісії чи тимчасової слідчої комісії від їх складу, затвердженого Верховною Радою. Про прийняте рішення комітет, тимчасова спеціальна комісія чи тимчасова слідча комісія інформують Голову Верховної Ради України, а у разі його відсутності — Першого заступника чи заступника Голови Верховної Ради України, який виконує обов'язки Голови Верховної Ради України.

Стаття 11. Позачергові сесії Верховної Ради

- Позачергові сесії Верховної Ради, із зазначенням порядку денного, скликаються Головою Верховної Ради України відповідно до частини другої статті 83 Конституції України. Вмотивовані вимоги про скликання позачергової сесії Верховної Ради, підписані її ініціаторами, разом із проектами документів, які пропонуються до розгляду, надсилаються Голові Верховної Ради України. При цьому підписи ініціаторів не відкликаються.

- Позачергова сесія Верховної Ради скликається не пізніше як у семиденний строк після дня надходження вимоги про її скликання, поданої відповідно до частини другої статті 83 Конституції України. Розпорядження Голови Верховної Ради України про скликання позачергової сесії Верховної Ради публікується у газеті «Голос України» не пізніше як за три дні до її відкриття із зазначенням питань, які пропонуються розглянути на позачерговій сесії Верховної Ради.

- Документи, які пропонуються розглянути на позачерговій сесії Верховної Ради, надаються народним депутатам не пізніше як за три дні до відкриття позачергової сесії Верховної Ради.

- У разі оголошення указу Президента України про введення воєнного чи надзвичайного стану в Україні або в окремих її місцевостях Верховна Рада збирається на позачергову сесію не пізніше як у дводенний строк без скликання і працює до скасування воєнного чи надзвичайного стану. Голова Верховної Ради України, а у разі його відсутності - Перший заступник чи заступник Голови Верховної Ради України, який виконує обов'язки Голови Верховної Ради України, визначає місце і час проведення засідання Верховної Ради, про що терміново повідомляється народним депутатам.

Глава 2
ПЕРША СЕСІЯ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ
НОВОГО СКЛИКАННЯ

Стаття 12. Інформаційне забезпечення новообраних народних депутатів до першої сесії Верховної Ради

- Апарат Верховної Ради не пізніше як через сім днів після офіційного оприлюднення Центральною виборчою комісією результатів виборів надсилає народним депутатам:

- Конституцію України;
- текст офіційного оприлюднення Центральною виборчою комісією результатів виборів народних депутатів України; Регламент Верховної Ради України;
- закон України «Про статус народного депутата України»;
- закон України «Про комітети Верховної Ради України»;
- закон про тимчасові слідчі комісії, спеціальну тимчасову слідчу комісію і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України;
- Положення про помічника-консультанта народного депутата України;
- Положення про апарат Верховної Ради;
- список посадових осіб апарату Верховної Ради та їх службові телефони;
- довідковий матеріал про обраних народних депутатів, який повинен містити такі дані: прізвище, ім'я та по батькові народного депутата, рік народження, освіта, професія, останнє місце роботи, посада, партійність і належність до політичної партії (виборчого блоку політичних партій), поштова адреса та номери телефонів, вказані народним депутатом;
- постанову Верховної Ради про перелік комітетів Верховної Ради попереднього скликання.

Стаття 13. Формування та організація роботи Підготовчої депутатської групи

- Для підготовки пропозицій щодо організації та проведення пленарних засідань першої сесії Верховної Ради нового скликання, підготовки проектів відповідних актів Голова Верховної Ради України попереднього скликання, а у разі його відсутності - Перший заступник чи заступник Голови Верховної Ради України організовує формування Підготовчої депутатської групи з числа новообраних народних депутатів.

- Політичні партії (виборчі блоки політичних партій), які за результатами виборів народних депутатів взяли участь у розподілі депутатських мандатів, делегують до складу Підготовчої депутатської групи народних депутатів за квотою один представник від 15 народних депутатів, обраних на виборчими списками політичних партій (виборчих блоків політичних партій). Якщо після розподілу партії залишаються народні депутати, кількість яких становить вісім і більше народних депутатів, у такому випадку також пропонується по одному представнику від цієї політичної партії (виборчого блоку політичних партій). Письмова пропозиція щодо кандидатури народного депутата - представника політичної партії (виборчого блоку політичних партій) за підписом керівника відповідної політичної партії (керівного органу виборчого блоку політичних партій) подається Голові Верховної Ради України попереднього скликання, а в разі його відсутності - Першому заступнику чи заступнику Голови Верховної Ради України.

- Перше засідання Підготовчої депутатської групи скликає Голова Верховної Ради України попереднього скликання, а в разі його відсутності — Перший заступник чи заступник Голови Верховної Ради України не пізніше як через 10 днів після офіційного оприлюднення Центральною виборчою комісією результатів виборів, за умови обрання не менш як двох третин народних депутатів від конституційного складу Верховної Ради. Якщо Голова Верховної Ради України попереднього скликання, а в разі його відсутності - Перший заступник чи заступник Голови Верховної Ради України не скликає за будь-яких причин у зазначений термін перше засідання Підготовчої депутатської групи, народні депутати, делеговані до її складу, збираються на її засідання самостійно наступного дня після закінчення десятиденного строку.
- Підготовча депутатська група обирає із свого складу голо-

ву, заступника голови і секретаря групи та здійснює роботу на засадах, установлених для тимчасових спеціальних комісій. Підготовча депутатська група припиняє свою діяльність після створення комітетів.

- Підготовча депутатська група звітує про проведення роботи першої сесії Верховної Ради нового скликання.

Стаття 14. Порядок складення присяги народним депутатам України

- Перед відкриттям першої сесії новообраної Верховної Ради на урочистому засіданні Верховної Ради новообрані народні депутати складають перед Верховною Радою присягу, текст якої визначено статтею 79 Конституції України.

- Голова Верховної Ради України попереднього скликання запрошує новообраних народних депутатів до складення присяги і надає слово для її зачитування найстаршому за віком народному депутату. Найстарший за віком народний депутат пропонує всім новообраним народним депутатам встати і після цього зачитує текст присяги.

- Після зачитування тексту присяги Голова Верховної Ради України попереднього скликання запрошує новообраних народних депутатів скріпити присягу своїми підписами під її текстом.

- На урочисте засідання Верховної Ради з нагоди складення присяги новообраними народними депутатами апаратом Верховної Ради запрошуються народні депутати попереднього скликання, Президент України, Прем'єр-міністр України, Голова Центральної виборчої комісії, члени Кабінету Міністрів України, Голова та судді Конституційного Суду України, Голова Верховного Суду України, Генеральний прокурор України, Уповноважений Верховної Ради України з прав людини, Голова Рахункової палати, інші офіційні особи за рішенням Підготовчої депутатської групи.

- У разі складення присяги народним депутатом окремо він зачитує текст присяги і скріплює його підписом на пленарному засіданні Верховної Ради.

- Підписані народними депутатами тексти присяги зберігаються в установленому порядку в архіві Верховної Ради.

Стаття 15. Відкриття першої сесії новообраної Верховної Ради

- Верховна Рада нового скликання збирається на першу сесію у залі засідань Верховної Ради не пізніше ніж на тридцятий день після офіційного оголошення про обрання не менш як двох третин народних депутатів від конституційного складу Верховної Ради.

- Апарат Верховної Ради забезпечує реєстрацію народних депутатів, які прибули на першу сесію новообраної Верховної Ради.

- Перше засідання першої сесії новообраної Верховної Ради відкриває найстарший за віком народний депутат. До обрання Верховною Радою Тимчасової президії першої сесії засідання Верховної Ради веде голова Підготовчої депутатської групи.

Стаття 16. Послідовність розгляду питань на першій сесії новообраної Верховної Ради

- До сформування персонального складу комітетів на пленарних засіданнях першої сесії новообраної Верховної Ради питання розглядаються в такій послідовності:

- формування Тимчасової президії першої сесії;
- оголошення Прем'єр-міністром України чи особою, яка виконує обов'язки Прем'єр-міністра України, про складення повноважень Кабінету Міністрів України перед новообраною Верховною Радою;
- обрання Лінійної комісії;
- вирішення питання про висвітлення роботи першої сесії Верховної Ради;

- заслуховування позачергового послання Президента України про внутрішнє і зовнішнє становище України;

- довідки Голови Верховної Ради України попереднього скликання про стан законодавчої роботи;

- заслуховування доповіді Підготовчої депутатської групи, запитання доповідачу і відповіді на них;

- про перелік комітетів та предметів їх відання;

- про формування та реєстрацію депутатських фракцій;

- про коаліцію депутатських фракцій у Верховній Раді;

- обрання Голови Верховної Ради України;

- обрання Першого заступника та заступника Голови Верховної Ради України;

- обрання голів комітетів, перших заступників, заступників голів, секретарів та членів комітетів;

- про Погоджувальну раду депутатських фракцій у Верховній Раді (далі - Погоджувальна рада).

- Зазначений у частині першій цієї статті перелік питань не потребує обговорення і затвердження Верховною Радою. У разі необхідності Верховна Рада може прийняти рішення про зміну послідовності розгляду питань зазначеного переліку.

- Стосовно послання Президента України, доповіді Підготовчої депутатської групи та доповіді Голови Верховної Ради України попереднього скликання рішення Верховною Радою не приймаються.

- Порядок денний першої сесії Верховної Ради на подальший період (з урахуванням законодавчої діяльності Верховної Ради попереднього скликання) розглядається і затверджується відповідно до вимог цього Регламенту.

Стаття 17. Лінійна комісія

- Лінійна комісія обирається для організації голосувань Верховної Ради і визначення їх результатів. Лінійна комісія підраховує голоси під час голосування, за дорученням Верховної Ради і в разі необхідності встановлює присутність народних депутатів на пленарному засіданні, а також розглядає звернення народних депутатів, пов'язані з порушенням порядку голосування чи іншими перешкодами в голосуванні, здійснює контроль за використанням електронної системи підрахунку голосів картками (далі - електронна система) (стаття 43 цього Регламенту).
- Лінійна комісія обирається Верховною Радою з числа народних депутатів з урахуванням принципу пропорційного представництва депутатських фракцій шляхом відкритого поєднаного голосування за списком без його обговорення.
- Лінійна комісія обирає зі свого складу голову, заступника голови і секретаря. Засідання Лінійної комісії проводяться гласно і відкрито. У роботі Лінійної комісії не можуть брати участі народні депутати, кандидатури яких внесено для голосування.

Стаття 18. Тимчасова президія першої сесії Верховної Ради

- Тимчасова президія першої сесії Верховної Ради складається з п'яти народних депутатів. До її складу входять голова Підготовчої депутатської групи та по одному представнику від кожної із чотирьох політичних партій (виборчих блоків політичних партій), які за результатами виборів народних депутатів до Верховної Ради отримали найбільшу кількість депутатських мандатів.

- Члени Тимчасової президії першої сесії Верховної Ради по чергову виконують обов'язки головуючого на пленарному засіданні до обрання Голови Верховної Ради України. Рішення Верховної Ради, прийняті в цей період, підписують усі члени Тимчасової президії першої сесії Верховної Ради.

- Після обрання Голови Верховної Ради України він веде пленарне засідання Верховної Ради, а Тимчасова президія першої сесії Верховної Ради припиняє свою діяльність.

Глава 3
ПІДГОТОВКА ТА ОРГАНІЗАЦІЯ РОЗГЛЯДУ ПИТАНЬ
НА СЕСІЇ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Стаття 19. Календарний план роботи сесії Верховної Ради

- За звичайних обставин перший і третій тижні кожного календарного місяця впродовж сесії відводяться для пленарних засідань Верховної Ради, другий — для роботи в комітатах, тимчасових спеціальних комісіях і тимчасових слідчих комісіях, депутатських фракціях, четвертий — для роботи народних депутатів з виборчими.

- У разі необхідності, після можливого скороченого обговорення, більшістю голосів народних депутатів від конституційного складу Верховної Ради приймається рішення про одноразову (ad hoc) зміну місячного, тижневого або денного порядку роботи Верховної Ради.

- У виторок та четвер тижня, відведеного для пленарних засідань, якщо не прийнято (ad hoc) іншого рішення Верховної Ради, протягом дня проводиться два засідання: ранкове - з 10 до 14 години з перервою з 12 години до 12 години 30 хвилин і вечірнє - з 16 до 18 години. У середу та п'ятницю проводиться лише ранкове засідання. Друга половина середі відводиться для роботи народних депутатів у комітатах, тимчасових спеціальних комісіях та тимчасових слідчих комісіях, депутатських фракціях. Понеділок та друга половина п'ятниці відводяться для самостійної роботи народних депутатів, пов'язаної із здійсненням депутатських повноважень.

- Пленарне засідання Верховної Ради може бути продовжено головуючим на пленарному засіданні понад визначений у частині третьій цієї статті час не більш як на 15 хвилин.

- Верховна Рада може прийняти рішення щодо одноразової зміни тривалості пленарного засідання. Рішення про продовження пленарного засідання після 18 години більш як на 15 хвилин приймається Верховною Радою на ранковому засіданні того ж дня.

дань (за винятком питань, передбачених частиною п'ятою цієї статті) до 18 години дня, що йому передусє.

Глава 4 ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ВЕДЕННЯ ПЛЕНАРНИХ ЗАСІДАНЬ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Стаття 26. Реєстрація учасників та ведення пленарних засідань Верховної Ради

1. Перед відкриттям кожного пленарного засідання проводиться реєстрація народних депутатів особисто на підставі пред'явлення посвідчення народного депутата та підтвердження своєї присутності власноручним підписом, а також за допомогою електронної системи.

2. На початку ранкового та вечірнього пленарних засідань апарату Верховної Ради подає голосуючому на пленарному засіданні список народних депутатів, відсутніх на пленарному засіданні Верховної Ради на підставі розпоряджень Голови Верховної Ради України, Першого заступника Голови Верховної Ради України (перебування у відраджєнні, відпустці). Такий список одночасно висвітлюється на моніторі голосуючого на пленарному засіданні.

3. Підставою для відсутності народного депутата на пленарних засіданнях Верховної Ради, які проводяться відповідно до календарного плану роботи сесії Верховної Ради, є виконання народним депутатом у цей час доручень Верховної Ради та інші поважні причини: тимчасова непрацєздатність, відпустка у зв'язку з вагітністю та пологами, відпустка у зв'язку з народженням дитини, відпустка для догляду за дитиною, відпустка у зв'язку з одруженням, відпустка у зв'язку зі смертю рідних, документально підтверджені транспортні перешкоди. Поважними причинами відсутності народного депутата на пленарному засіданні Верховної Ради є й інші обставини, коли згідно з законодавством працівнику надається відпустка.

4. Дані письмової реєстрації є підставою для нарахування виплат народному депутату за час участі в пленарних засіданнях Верховної Ради. Спірні питання розглядаються комітетом, до предмета відання якого належать питання регламенту.

5. Пленарні засідання Верховної Ради відкриває, веде і закриває Голова Верховної Ради України, а в разі його відсутності — Перший заступник цих заступник Голови Верховної Ради України, крім випадків, передбачених цим Регламентом.

Стаття 27. Обов'язки голосуючого на пленарному засіданні Верховної Ради

1. Голосуючий на пленарному засіданні Верховної Ради:

- 1) дотримувється норм Конституції України та цього Регламенту і вживає заходів щодо їх дотримання всіма присутніми на пленарному засіданні;

- 2) повідомляє про результати реєстрації народних депутатів та про кількість народних депутатів, відсутніх на пленарному засіданні з поважних причин;

- 3) відкриває, веде та закриває пленарні засідання, оголошує перерви в пленарних засіданнях;

- 4) попереджає присутніх на закритому пленарному засіданні про процедуру проведення закритого пленарного засідання;
- 5) оголошує повну назву, реєстраційний номер, редакцію та ініціаторів внесення проєктів законів, постанов та інших актів Верховної Ради, що вносяться на обговорення;

- 6) оголошує про запис через електронну систему на виступ з місця;

- 7) оголошує списки осіб, які записалися на виступ, та надає слово для виступу;

- 8) надає слово для доповіді (співповіді), запитань, виступу, оголошує наступного промовця;

- 9) створює рівні можливості народним депутатам, депутатським фракціям для участі в обговорєнні питань відповідно до положень цього Регламенту;

- 10) утримується від коментарів та оцінок щодо промовців та їх виступів, крім випадків порушення норм депутатської етики (стаття 51 цього Регламенту);

- 11) вживає заходів для підтримання порядку на пленарному засіданні;

- 12) організовує розгляд питань відповідно до норм цього Регламенту;
- 13) оголошує результати голосування та про прийнятє рішення;

- 14) оголошує офіційні повідомлення та запити народних депутатів;

- 15) оголошує перерву до 30 хвилин на вимогу не менш як двох депутатських фракцій, за умови використання цього права депутатською фракцією впродовж одного пленарного засідання;
- 16) здійснює інші повноваження відповідно до положень цього Регламенту.

2. На час доповіді, співповіді, виступу в дебатах голосуючого на пленарному засіданні, розгляду внесенєи ним пропозицій не з процедурного питання та прийняття рішення щодо неї, а також розгляду питання персонально щодо голосуючого на пленарному засіданні ведення пленарного засідання доручається Першому заступнику чи заступнику Голови Верховної Ради України.

Стаття 28. Права голосуючого на пленарному засіданні Верховної Ради

1. Голосуючий на пленарному засіданні Верховної Ради має право:

- 1) вносити пропозиції з процедурних питань щодо ходу пленарного засідання, які ставляться на голосування першими;
- 2) об'єднувати обговорєння кількох пов'язаних між собою питань порядку денного пленарного засідання Верховної Ради. Якщо з цього приводу виникають заперечення народних депутатів, процедурне рішення про це приймається Верховною Радою без обговорєння;

- 3) підсумовувати обговорєння питань;
- 4) ставити уточнюючі запитання промовцю на пленарному засіданні щодо фактичних помилок, допущених у його виступі;

- 5) зачитувати або доручати Першому заступнику чи заступнику Голови Верховної Ради України зачитувати письмові пропозиції та інші документи щодо обговорюваного питання;

- 6) оголошувати повідомлення до початку розгляду питань порядку денного пленарного засідання Верховної Ради, а в термінових випадках — у ході пленарного засідання, але не перериваючи виступ промовця або процедуру голосування;
- 7) продовжувати засідання на 15 хвилин понад визначений час.

8) давати розпорядження апарату Верховної Ради про надання народним депутатам під час пленарного засідання додаткових матеріалів з питань, включених до порядку денного пленарного засідання Верховної Ради;

- 9) вимикати без попередження мікрофон, якщо промовець виступає без дозволу;

- 10) проводити рейтингове (сигнальне) голосування для прогнозування результатів голосування питання порядку денного пленарного засідання Верховної Ради.

Стаття 29. Відповідальність голосуючого на пленарному засіданні Верховної Ради

1. У разі порушення голосуючим на пленарному засіданні вимог цього Регламенту народний депутат має право невідкладно або після закінчення розгляду питання порядку денного пленарного засідання Верховної Ради звернутися до голосуючого на пленарному засіданні із зауваженням про допущєні ним порушення для негайного їх усунєння.

2. У разі грубого або систематичного порушення цього Регламенту голосуючим на пленарному засіданні, за письмовою пропозицією, внесенєю на пленарному засіданні не менш як двома депутатськими фракціями, або не менш як однією третьиною народних депутатів ведд конституційного складу Верховної Ради шляхом збирання їх підписів, або комітету, до предмета відання якого належать питання регламенту, після скороченого обговорєння Верховна Рада може прийняти рішення про відсторонєння голосуючого на пленарному засіданні від ведення пленарних засідань на строк до двох пленарних днів більшості голосів народних депутатів від конституційного складу Верховної Ради, про що робиться запис у протоколі пленарного засідання Верховної Ради. На цей час за ним зберігаються виплати, пов'язані з виконанням депутатських повноважень та посадових обов'язків.

3. Внесення на розгляд сесії Верховної Ради пропозиції про відсторонєння голосуючого на пленарному засіданні від ведення пленарного засідання передбачає усунєння його від голосування на весь час її розгляду.

4. Обговорєння та голосування пропозиції про відсторонєння голосуючого на пленарному засіданні від ведення пленарного засідання проводиться відразу після її внесення.

5. У разі відсторонєння голосуючого на пленарному засіданні від ведення пленарних засідань три і більше разів протягом однієї чергової сесії Верховної Ради, за висновком комітету, до предмета відання якого належать питання регламенту, Верховна Рада може розглянути питання про відхилення його з посади відповідно Голови Верховної Ради України, Першого заступника чи заступника Голови Верховної Ради України.

ОБГОВОРЄННЯ ПИТАНЬ НА ПЛЕНАРНИХ ЗАСІДАННЯХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Стаття 30. Процедура повного обговорєння питань на пленарному засіданні Верховної Ради

1. Процедура повного обговорєння питань (далі - повне обговорєння) на пленарному засіданні включає:

- 1) доповідь народного депутата — ініціатора внесення пропозиції або іншого суб'єкта права законодавчої ініціативи чи його представника, запитання доповідачч і відповіді на них;

- 2) співповідь визначеного головним комітетом чи тимчасовою спеціальною комісією співдоповідача, запитання співдоповідачу і відповіді на них;

- 3) виступи народних депутатів — членів головного комітету чи тимчасової спеціальної комісії з оголошенням та обґрунтуванням окремої думки, якщо вона не була надана народним депутатам разом з висновком відповідного комітету чи тимчасової спеціальної комісії;

- 4) виступи по одному представнику від кожного комітету, тимчасової спеціальної комісії, до яких, крім головного комітету, направлявся проєкт закону чи іншого акта Верховної Ради, у разі якщо висновки цих комітетів чи тимчасових спеціальних комісій не були надані народним депутатам;
- 5) виступи представників депутатських фракцій, народних депутатів;

- 6) оголошення голосуючим на пленарному засіданні про при-

пинення обговорєння та повідомлення про кількість промовців, які виступили і які записалися на виступ;

- 7) заключне слово доповідача і співдоповідача (співдоповідачів);

- 8) уточнення та оголошення голосуючим на пленарному засіданні пропозицій, які надійшли щодо обговорюваного питання і будуть ставитися на голосування.

Стаття 31. Скорочєна процедура обговорєння питань на пленарному засіданні Верховної Ради

1. Розгляд питань за скорочєною процедурою обговорєння (далі — скорочєна процедура) здійснюється за рішенням Верховної Ради.

2. Скорочєна процедура обговорєння включає:

- 1) виступ народного депутата — ініціатора внесення пропозиції або іншого суб'єкта права законодавчої ініціативи чи його представника за обґрунтуванням пропозиції;

- 2) виступ голови комітету або представника від головного комітету у разі розгляду питання, яке готувалося цим комітетом;
- 3) виступи представників двох депутатських фракцій на підтримку кожної пропозиції і представників двох депутатських фракцій не на підтримку пропозиції;

- 4) уточнення та оголошення голосуючим на пленарному засіданні пропозицій, які надійшли і будуть ставитися на голосування;

- 5) виступи з мотивів голосування по одному представнику від депутатських фракцій, представники яких не брали участі в обговорєнні.

3. Скорочєна процедура обговорєння крім випадків, передбачених частиною першою цієї статті, застосовується також в інших випадках, зазначених у цьому Регламенті.

Глава 6 ПОРЯДОК ВИСТУПІВ І НАДАННЯ СЛОВА НА ПЛЕНАРНИХ ЗАСІДАННЯХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Стаття 32. Тривалість часу виступів на пленарному засіданні Верховної Ради

1. На пленарному засіданні Верховної Ради ніхто не може виступати без дозволу голосуючого на пленарному засіданні. Голосуючий на пленарному засіданні надає слово промовцям для доповіді, співповіді, виступів, заключного слова, заяв, резолюцій, пояснєнь, зауважень, запитань, повідомлень та довідок, внесення пропозицій, поправок, оголошення депутатських запитів, обґрунтування відповідей на депутатський запит посадовою особою, до якої був звернений депутатський запит, обґрунтування пропозицій чи поправок, відповідей на запитання, репліки, виголошення окремої думки.

2. Для доповіді надається не менше 10 хвилин, співповіді - п'яти хвилин і заключного слова — трьох хвилин. Для виступу в обговорєнні, для заяв, резолюцій, повідомлень, оголошення депутатських запитів, обґрунтування відповідей на депутатський запит посадовою особою, до якої був звернений депутатський запит, надається три хвилини; для повторних виступів в обговорєнні, для виступів за процедурою скорочєного обговорєння, для виступів щодо постійного голосування проєктів законів, інших актів Верховної Ради, виступів щодо кандидатів на посади, внесення пропозицій - дві хвилини; для виступів з процедури та з мотивів голосування, пояснєнь, обґрунтування пропозицій чи поправок, зауважень, запитань та відповідей на них, повідомлень, реплік, довідок, оголошення окремої думки - одна хвилина. Тривалість часу для доповіді й співповіді під час розгляду проєктів кодексів та законопроектів, які містять більш як 100 статей, пунктів, а також законопроектів про внесення змін до Конституції України збільшується у два рази, якщо Верховна Рада не прийме іншого рішення.

3. Загальна тривалість часу розгляду кожного питання порядку денного пленарного засідання Верховної Ради пропонується голосуючим на пленарному засіданні перед початком обговорєння цього питання, залежно від кількості осіб, які записалися на виступ. Якщо є заперечення народних депутатів щодо пропозиції голосуючого на пленарному засіданні, Верховна Рада приймає процедурне рішення щодо тривалості обговорєння зазначеного питання.

Стаття 33. Порядок запису на виступ на пленарному засіданні Верховної Ради

1. Запис на виступ з трибуни з будь-якого питання порядку денного пленарного засідання Верховної Ради від кожної депутатської фракції здійснюється за допомогою електронної системи в день розгляду відповідного питання порядку денного після оголошення голосуючим на пленарному засіданні про перехід до розгляду цього питання. Черговість виступів формується за допомогою електронної системи із застосуванням генератора випадкових чисел без урахування належності народних депутатів до депутатських фракцій. Загального часу для особистих виступів народних депутатів відводиться до 15 хвилин, якщо Верховною Радою не прийнято іншого рішення.

2. Черговість виступів з місця з будь-якого питання порядку денного пленарного засідання Верховної Ради формується за допомогою електронної системи без урахування належності народних депутатів до депутатських фракцій і визначається із застосуванням генератора випадкових чисел.

3. Списки народних депутатів для виступу з місця та виступу з трибуни висвітлюються на моніторах Голови Верховної Ради України, Першого заступника та заступника Голови Верховної Ради України, на моніторах пультів народних депутатів, а також на інформаційному табло електронної системи в залі засідань.

5. Без запису на виступ з місця може надаватися слово для обґрунтування пропозицій або поправок, внесених у письмовій формі, якщо на цьому нагололяє народний депутат або представник іншого суб'єкта права законодавчої ініціативи.

6. Для розгляду окремих питань порядку денного пленарного засідання Верховна Рада своїм рішенням про одноразове відхилення (ad hoc) може встановити інший порядок надання слова, ніж передбачений цією статтею.

Стаття 34. Гарантованє право на виступ на пленарному засіданні

1. Президент України, Прем'єр-міністр України, Голова Національного банку України, Голова Конституційного Суду України, Голова Верховного Суду України, Голова Рахункової палати, Генеральний прокурор України або уповноважені ними особи, Уповноважений Верховної Ради України з прав людини мають гарантованє право на виступ з обговорюваного питання, якщо воно стосується їх повноважень.

2. Особи, офіційно запрошені на пленарне засідання (частини друга, третя статті 6 цього Регламенту), слово для виступу надається відповідно до процедурного рішення, прийнятого Верховною Радою без обговорєння.

3. Кожна депутатська фракція має гарантованє право на виступ одного представника з кожного питання порядку денного пленарного засідання.

4. Народному депутату, представникам інших суб'єктів права законодавчої ініціативи, які внесли письмову пропозицію чи поправку, на їхню вимогу надається слово для обґрунтування пропозиції чи поправки.

Стаття 35. Черговість надання слова на пленарному засіданні

1. Головуючий на пленарному засіданні надає слово для виступу народним депутатам із дотриманням черговості, визначеної при записі на виступ.

2. Народний депутат, записаний на виступ, у будь-який час може відмовитися від свого права на виступ. Він може передати своє право на виступ іншому народному депутату. Право на частину виступу не передається.

3. Якщо народний депутат у момент надання йому слова для виступу відсутній у залі засідань і не передає своє право на виступ іншому народному депутату, вважається, що він відмовився від виступу.

4. За зверненням народних депутатів, які записалися на виступ, але не мали змоги виступити у зв'язку з припинєнням обговорєння, тексти їх виступів повинні бути включєні до стенографічного бюлетєня пленарного засідання за умови, що такі тексти виступів народні депутати подадуть до апарату Верховної Ради відразу після закінчення пленарного засідання. Надрукований текст виступу за обсягом має бути таким, щоб при його зачитуванні витрачалося часу не більше, ніж встановлено для виступу.

Стаття 36. Вимоги до виступів на пленарному засіданні Верховної Ради

1. Промовець повинен виступати тільки з того питання, з якого йому надано слово, та дотримуватися тривалості часу, наданого для виступу. За звичайних обставин виступ промовця не переривається.

2. Виступ з мотивів голосування має визначати позицію щодо голосування «за», «проти», «утримався».

3. Народний депутат може виступити на пленарному засіданні з того самого питання чи пропозиції, які будуть ставитися на голосування, як правило, не більше двох разів. Про відступ від встановленого правила Верховна Рада без обговорєння приймає процедурне рішення.

4. Запитання доповідачч і співдоповідаччм ставляться письмово або усно та формулюються коротко і чітко. Народний депутат, який поставив запитання, може уточнити та доповнити його. Відповідь на запитання повинна бути точною і лаконічною. Народним депутатам, які виступають в обговорєнні, запитання не ставляться, за винятком уточнюючих запитань голосуючого на пленарному засіданні.

5. Доповідь, співповідь, виступ при повному обговорєнні питання, заяв, звернєння, повідомлення, декларація, резолюція, інформація на вимогу Верховної Ради, обґрунтування відповіді на депутатський запит виголошуються з трибуни.

Глава 7 ОРГАНІЗАЦІЯ ГОЛОСУВАННЯ НА ПЛЕНАРНИХ ЗАСІДАННЯХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Стаття 37. Види та способи голосування

1. Рішення Верховної Ради приймаються відкритим або таємним голосуванням у порядку, визначеному цим Регламентом (статті 47 — 50).

2. Відкритє голосування здійснюється:

- 1) за допомогою електронної системи з фіксацією результатів голосування — поіменне, в тому числі з можливим роздрукуванням результатів голосування кожного народного депутата. Вимогою народних депутатів результати голосування можуть висвітлюватися на інформаційному табло електронної системи в залі засідань по депутатських фракціях;

- 2) шляхом підняття руки (у разі відсутності технічної можливості голосування за допомогою електронної системи);

- 3) шляхом подачі іменних бюлетєнів у порядку, встановленому Верховною Радою.

3. Після закінчення кожного голосування за допомогою електронної системи його результати висвітлюються на інформаційному табло електронної системи в залі засідань та оголошуються голосуючим на пленарному засіданні.

4. Таємне голосування здійснюється народним депутатом особисто шляхом подачі бюлетєня.

5. Верховна Рада може прийняти процедурне рішення щодо визначення виду і способу голосування з питання, що розглядається, якщо вид і спосіб голосування не встановлені законом і цим Регламентом.

Стаття 38. Бюлетєнь, час і місце для таємного голосування

1. Бюлетєні для таємного голосування в кількості, що відповідає фактичній чисельності обраних народних депутатів, виготовляються Лінійною комісією за встановленою Верховною Радою формою. Бюлетєні для кожного таємного голосування повинні бути однаковими за матеріалом, кольором, розміром, змістом і не повинні мати ніяких позначок. У бюлетєні для таємного голосування зазначається мета голосування та у відповідному місці ставляться штамп і підписи голови та секретаря Лінійної комісії.

2. До бюлетєня для таємного голосування при персональних обраннях, призначєннях, наданні згоди на призначєння включаються всі кандидатури на посади, які були висунуті у порядку, встановленому цим Регламентом чи законом, і які дали згоду балотуватися. Самовідвід кандидатів приймається Верховною Радою без голосування. Кандидат може зняти свою кандидатуру (не балотуватися) і перед проведенням повторного голосування. Якщо розглядається питання про надання згоди на звільнення з посади, відхилення, звільнення з посади, припинєння повноважень або виключєння з посади, то до бюлетєня для таємного голосування включається відповідна кандидатура, незалежно від її згоди на це.

3. Час, місце (сектор) і порядок проведення голосування визначаються Лінійною комісією, про що вона повідомляє народних депутатів на пленарному засіданні Верховної Ради перед початком голосування. Якщо з цих питань у народних депутатів виникає заперечення, зміни до рішення Лінійної комісії приймаються після скорочєного обговорєння більшості голосів народних депутатів від конституційного складу Верховної Ради.

4. Лінійна комісія перед початком голосування перевіряє наявність кабін (приміщєнь) для голосування, опечатує скриньки для таємного голосування і забезпечує всі необхідні умови для дотримання таємності голосування та вільного, особистого волевиявлення народними депутатами.

Стаття 39. Організація таємного голосування та встановлення його результатів

1. Кожному народному депутату Лінійною комісією видається один бюлетєнь для таємного голосування після пред'явлення ним посвідчення та проставлення особистого підпису в реєстрі про одержання бюлетєня. Бюлетєні видаються безпосередньо при вході в сектор для таємного голосування.

2. Місце (сектор) для таємного голосування облаштовується таким чином, щоб при вході до сектору для голосування були розставлені столи для реєстрації народних депутатів та одержання ними бюлетєнів для таємного голосування, а при виході — кабіната прозора скринька для таємного голосування. При цьому до сектору для голосування одночасно може ввійти така кількість народних депутатів, яка відповідає кількості наявних столів для реєстрації. Наступний народний депутат може одержати бюлетєнь для таємного голосування і ввійти до кабінати для таємного голосування тільки після того, як вона звільниться. Народний депутат не має права двічі входити до сектору для таємного голосування при проведенні одного голосування.

3. Голосування проводиться в кабінї для таємного голосування шляхом проставлення в бюлетєні для таємного голосування позначки, що засвідчує волевиявлення народного депутата, напроти прізвища кандидата, за якого народний депутат голосує, або напроти іншого запропонованого в бюлетєні варіанта рішення. Заповнений бюлетєнь для таємного голосування опускається в скриньку, що знаходиться біля кабінати для таємного голосування. Голосування закінчується в час, визначений Лінійною комісією.

4. Недійсними вважаються бюлетєні нествореного зразка, бюлетєні, у яких підтримано дві і більше кандидатур на одну посаду, а також бюлетєні, з яких неможливо з'ясувати волевиявлення народного депутата. Прізвища, додатково вписані до бюлетєнів, підрахунок голосів не враховуються.

5. Рішення за результатами таємного голосування вважається прийнятим, якщо з цього подього більшість голосів народних депутатів від конституційного складу Верховної Ради та якщо в Конституції України не встановлено іншої кількості голосів народних депутатів, необхідної для прийняття такого рішення.

6. Таємне голосування вважається таким, що не відбулося, якщо бюлетєні для таємного голосування народними депутатами одержано менше, ніж необхідно для прийняття відповідного рішення. У такому разі проводиться переголосування, якщо інше не встановлено законом або якщо більшість голосів народних депутатів від конституційного складу Верховної Ради не прийнято іншого рішення.

7. Голосування проводиться в кабінї для таємного голосування шляхом проставлення в бюлетєні для таємного голосування позначки, що засвідчує волевиявлення народного депутата, напроти прізвища кандидата, за якого народний депутат голосує, або напроти іншого запропонованого в бюлетєні варіанта рішення. Заповнений бюлетєнь для таємного голосування опускається в скриньку, що знаходиться біля кабінати для таємного голосування. Голосування закінчується в час, визначений Лінійною комісією.

4. Недійсними вважаються бюлетєні нествореного зразка, бюлетєні, у яких підтримано дві і більше кандидатур на одну посаду, а також бюлетєні, з яких неможливо з'ясувати волевиявлення народного депутата. Прізвища, додатково вписані до бюлетєнів, підрахунок голосів не враховуються.

5. Рішення за результатами таємного голосування вважається прийнятим, якщо з цього подього більшість голосів народних депутатів від конституційного складу Верховної Ради та якщо в Конституції України не встановлено іншої кількості голосів народних депутатів, необхідної для прийняття такого рішення.

6. Таємне голосування вважається таким, що не відбулося, якщо бюлетєні для таємного голосування народними депутатами одержано менше, ніж необхідно для прийняття відповідного рішення. У такому разі проводиться переголосування, якщо інше не встановлено законом або якщо більшість голосів народних депутатів від конституційного складу Верховної Ради не прийнято іншого рішення.

Стаття 40. Повторне голосування

1. Якщо при обранні, призначєнні, наданні згоди на призначєння на посаду лише однієї особи жодєн із кількох кандидатів на посаду не одержить за результатами першого голосування необхідної більшості голосів народних депутатів, проводиться повторне голосування щодо двох кандидатів, які одержали найбільшу кількість голосів народних депутатів при першому голосуванні.

2. Якщо внаслідок вибуття кандидатів на посаду з балотування залишається один кандидат на посаду, повторне голосування проводиться щодо нього.

3. Якщо за результатами таємного голосування рішення про надання згоди на звільнення з посади, відхилення, звільнення з посади, припинєння повноважень або виключєння з посади не прийнято, пропозиція вважається відхиленою і повторному розгляді або новому голосуванню щодо їїєї самої особи на цій сесії не підлягає, крім випадків виникнення нових підстав або з'ясування обставин, які не були відомі Верховній Раді при розгляді відповідної кандидатури.

4. Якщо за результатами таємного голосування кандидата не було відповідно обрано, призначєно, надано згоди на його призначєння на посаду, проводиться повторний розгляд цього ж питання порядку денного з новим висунєнням кандидатів, якщо інше не встановлено законом. Кількість повторних розглядів таких питань не обмежується.

Стаття 41. Таємне голосування списком

1. Верховна Рада може прийняти процедурне рішення про таємне голосування щодо кандидатів на посади списком, якщо інше не встановлено цим Регламентом чи законом. У разі обрання, призначєння колегіального органу списком до бюлетєня для таємного голосування може включитися більше кандидатів, ніж потрібно для обрання, призначєння.

2. Кандидатури на посади вносяться до бюлетєня в алфавітному або іншому порядку, визначеному Верховною Радою.

3. Голосування і підрахунок голосів здійснюється щодо кожного кандидатури в списку. Обранням, призначєнням при голосуванні списком вважаються кандидати, які отримали найбільшу кількість голосів народних депутатів, яка становить більшу половину голосів народних депутатів від конституційного складу Верховної Ради.

для поясненє чи зауваженє. Головуючий на пленарному засіданні надає народному депутату слово відразу або в кінці обговорення, але до голосування. В останньому випадку головуючий на пленарному засіданні відразу повідомляє народних депутатів про надходження такого звернення від народного депутата і визначає час, коли йому буде надано слово.

4. Якщо народний депутат виголошує образливі слова на адресу іншого народного депутата або депутатської фракції, головуючий на пленарному засіданні попереджає цього народного депутата про неприпустимість таких висловлювань або припиняє його виступ. Народний депутат або представник депутатської фракції, на адресу яких були виголоснені образливі слова, може звернутися до головуючого на пленарному засіданні з вимогою про надання слова для репліки. Головуючий на пленарному засіданні надає слово для репліки народному депутату або представнику депутатської фракції відразу після звернення або після завершення обговорення питання.

5. Якщо народний депутат, депутатська фракція, на адресу яких були виголоснені образливі слова, вважають, що конфлікт не вичерпано і порозуміння між народними депутатами не досягнуто, то вони письмово звертаються до комітету, до предмета відання якого належать питання регламенту, який розглядає це питання на своєму засіданні. У таких випадках за висновком комітету, до предмета відання якого належать питання регламенту, Верховна Рада без обговорення може прийняти рішення про позбавлення народного депутата права брати участь у пленарних засіданнях (до п'яти пленарних засідань). Це рішення доводиться до відома виборців через газету «Голос України».

6. Якщо під час пленарного засідання народний депутат вчинив дії, що містять ознаки злочину, обговорення питань зупиняється. Головуючий на пленарному засіданні повідомляє Верховну Раду про факт, що відбувся, і оголошує перерву в пленарному засіданні або зкриває його і звертається до комітету, до предмета відання якого належать питання регламенту, з пропозицією розглянути це питання і внести пропозиції щодо вжиття відповідних заходів. Якщо зазначені дії вчинені до відкриття пленарного засідання, під час його перерви чи після закриття, головуючий на пленарному засіданні повідомляє Верховну Раду про них після перерви або після відкриття найближчого пленарного засідання.

7. Якщо під час розгляду питань порядку денного пленарного засідання Верховної Ради виникає ситуація щодо різного розуміння народними депутатами застосування тієї чи іншої норми цього Регламенту, що загрожує зривом пленарного засідання, на письмове звернення двох депутатських фракцій про порушення норм цього Регламенту головуючий на пленарному засіданні оголошує перерву.

Стаття 52. Дотримання дисципліни та норм етики промовця ми на пленарному засіданні Верховної Ради

1. На пленарному засіданні Верховної Ради промовець не повинен ажквати образливих висловлювань, непристойних слів, закликати до незаконних дій. У разі порушення промовцем такої вимоги головуючий на пленарному засіданні попереджає його про неприпустимість таких висловлювань і закликає або припиняє його виступ, а в разі повторного порушення — позбавляє права виступу на даному пленарному засіданні.

2. Якщо головуючий на пленарному засіданні звертається до промовця, то останній повинен негайно зупинити свій виступ. Якщо промовець не зробив цього, головуючий на пленарному засіданні припиняє його виступ.

3. Головуючий на пленарному засіданні надає промовцю додатковий час для виступу такої тривалості, на яку його виступ було перервано, за винятком випадків застосування до промовця заходів впливу, встановлених цим Регламентом.

4. Якщо промовець виступає без дозволу головуючого на пленарному засіданні, мікрофон може бути вимкнено без попередження.

5. Якщо промовець перевищує час, відведений для виступу, або висловлюється не з обговорюваного питання чи виступає не з тих підстав, з яких йому надано слово, головуючий на пленарному засіданні попереджає його про це, а в разі подальшого порушення вимог цього Регламенту — позбавляє його слова. Та частина виступу промовця, яка виголошена після позбавлення його слова, не включаться до стенограм пленарного засідання Верховної Ради.

Стаття 53. Дотримання дисципліни особами, присутніми на пленарних засіданнях Верховної Ради

1. Особам, присутнім на пленарному засіданні Верховної Ради, забороняється вносити та використовувати під час проведення пленарного засідання плакати, лозунги, гучномовці, інші предмети, що можуть створити перешкоди у проведенні засідання. Такі особи повинні дотримуватися дисципліни, не порушувати порядок, утримуватися від публічних проявів свого ставлення до того, що відбувається на пленарному засіданні.

2. За пропозицією головуючого на пленарному засіданні або за пропозицією народного депутата, підтриманою однією третьою голосів народних депутатів від конституційного складу Верховної Ради, особи, які порушили вимоги частини першої цієї статті, зобов'язані покинути пленарне засідання.

Глава 10 ПРОТОКОЛ, СТЕНОГРАМА, СТЕНОГРАФІЧНИЙ БЮЛЕТЕНЬ ПЛЕНАРНИХ ЗАСІДАНЬ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Стаття 54. Протокол пленарного засідання Верховної Ради

1. Пленарне засідання Верховної Ради протоколізується. Підготовку протоколу пленарного засідання Верховної Ради забезпечує апарат Верховної Ради. Протокол пленарного засідання Верховної Ради підписує головуючий на пленарному засіданні. Кожна зміна головуючого на пленарному засіданні фіксується у протоколі пленарного засідання Верховної Ради.

2. У протоколі пленарного засідання Верховної Ради зазначаються порядковий номер скликання Верховної Ради, сесії, протоколу, дата та місце проведення пленарного засідання, кількість присутніх народних депутатів; прізвище та ініціали головуючого на пленарному засіданні, а також членів Тимчасової президії першої сесії до обрання Голови Верховної Ради України; окремо кожне питання порядку денного і зазначенням посади, прізвища та ініціалів доповідача, співдоповідача, прізвищ, ініціалів і номерів посвідчень народних депутатів, які взяли участь у обговоренні питання, та належність їх до депутатських фракцій; результати голосування проєктів законів, постанов, інших актів Верховної Ради, доручень Верховної Ради, пропозицій народних депутатів і прийняті рішення, у тому числі процедурні.

Стаття 55. Стенограма, стенографічний бюлетень пленарних засідань Верховної Ради

1. Пленарне засідання Верховної Ради стенографується. Ведення стенограми, ведення стенографічного бюлетеня пленарного засідання Верховної Ради здійснює апарат Верховної Ради. Стенограма і стенографічний бюлетень пленарного засідання Верховної Ради мають повністю відображати всі обговорення, результати голосування проєктів законів, постанов, інших актів Верховної Ради і прийняті рішення, у тому числі процедурні. Вони повинні містити інформацію про номер, день, час, місце проведення та порядок денний пленарного засідання, а також прізвище головуючого на пленарному засіданні.

2. Стенограма відкритих пленарних засідань Верховної Ради до її редактування розміщується на офіційному веб-сайті Верховної Ради не пізніше наступного дня після пленарного засідання, після редакційного опрацювання оформляється в тижневий строк і підписується керівником апарату Верховної Ради. Протягом цього часу народний депутат може подати свої зауваження щодо неточностей, допущених у стенограмі пленарного засідання.

3. До стенографічного бюлетеня пленарного засідання додатково включються:

- 1) дані про поіменну реєстрацію присутніх на пленарному засіданні народних депутатів;
- 2) список народних депутатів, відсутніх на пленарному засіданні з поважних причин;
- 3) результати поіменного голосування;
- 4) повні результати голосування;
- 5) висновки комітетів, тимчасових спеціальних комісій, тимчасових слідчих комісій щодо питань, якщо вони надавалися народним депутатам;
- 6) тексти не виголослених виступів народних депутатів;
- 7) текст окремої думки народних депутатів щодо прийнятих Верховною Радою законів, постанов, інших актів Верховної Ради;
- 8) списки членів депутатських фракцій після їх реєстрації; а також після внесення змін до їх складу;
- 9) оголошені тексти запитів народних депутатів.

4. Звуковий запис виступів на пленарному засіданні Верховної Ради зберігається в установленому порядку протягом одного року.

Стаття 56. Порядок надання протоколу, стенограми, стенографічного бюлетеня пленарних засідань Верховної Ради

1. Протокол, стенограма, стенографічний бюлетень пленарного засідання Верховної Ради є офіційними документами, що підтверджують процес обговорення і прийняття рішень Верховною Радою. Вони надаються народним депутатам для ознайомлення за їх письмовими зверненнями до керівника апарату Верховної Ради.

2. Народні депутати забезпечуються електронними інформаційними бюлетенями Верховної Ради за їх особистими зверненнями до апарату Верховної Ради.

Глава 11 ФОРМУВАННЯ ОРГАНІВ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ. ОБРАННЯ, ПРИЗНАЧЕННЯ ТА ВІДКЛИКАННЯ ІІ ПОСАДОВИХ ОСІБ

Глава 11 ФОРМУВАННЯ ДЕПУТАТСЬКИХ ФРАКЦІЙ У ВЕРХОВНІЙ РАДІ УКРАЇНИ

Стаття 57. Формування депутатських фракцій

1. Депутатські фракції формуються на першій сесії Верховної Ради нового скликання до розгляду питань про обрання Голови Верховної Ради України, створення органів Верховної Ради. Якщо цього не відбулося, головуючий на пленарному засіданні оголошує перерву для їх формування. Перед наступним пленарним засіданням апарат Верховної Ради надає народним депутатам інформаційні матеріали, які були подані до апарату Верховної Ради за день до початку зазначеного пленарного засідання, про сформовані відповідно до вимог цього Регламенту депутатські фракції.

Стаття 58. Принципи формування депутатських фракцій

1. Депутатські фракції формуються на партійній основі народ-

ними депутатами, обраними за списком політичних партій (виборчих блоків політичних партій), які за результатами виборів отримали депутатські мандати.

2. Політична партія (виборчий блок політичних партій) має право формувати у Верховній Раді лише одну депутатську фракцію.

3. Принципи функціонування депутатської фракції повинні бути демократичними і не суперечити вимогам Конституції України, Закону України «Про статус народного депутата України» та цього Регламенту.

Стаття 59. Умови формування депутатських фракцій

1. Мінімальна кількість народних депутатів для формування депутатської фракції повинна становити не менше мінімальної кількості депутатських мандатів, отриманих відповідними політичними партіями (виборчими блоками політичних партій) за результатами виборів.

2. Народний депутат може входити до складу лише депутатської фракції політичної партії (виборчого блоку політичних партій), за виборчим списком якої його обрано.

3. У разі неможивення народного депутата, обраного від політичної партії (виборчого блоку політичних партій), до складу депутатської фракції цієї політичної партії (виборчого блоку політичних партій) або виходу народного депутата зі складу фракції його повноваження припиняються достроково на підставі закону за рішенням вищою керівного органу відповідної політичної партії (виборчого блоку політичних партій) з дня прийняття такого рішення.

Стаття 60. Порядок реєстрації та припинення діяльності депутатських фракцій

1. Кожна депутатська фракція реєструється в апараті Верховної Ради. Умовою реєстрації є надходження до апарату Верховної Ради підписаного особисто кожним народним депутатом, який увійшов до складу депутатської фракції, письмового повідомлення про сформовування депутатської фракції. У письмовому повідомленні зазначається назва депутатської фракції, її персональний склад та партійна належність членів депутатської фракції, а також прізвища голови депутатської фракції та заступників голови депутатської фракції. Повна та скорочена назва депутатської фракції має збігатися з назвою відповідної політичної партії (виборчого блоку політичних партій).

2. Після відповідного оформлення матеріалів про утворення депутатської фракції головуючий на пленарному засіданні інформує народних депутатів про реєстрацію такої депутатської фракції, її кількісний склад, голову депутатської фракції та заступників голови депутатської фракції. Інформаційні матеріали про депутатську фракцію після її реєстрації надаються народним депутатам. У такому ж порядку повідомляється про зміни в складі депутатських фракцій.

3. Про вступ, вихід зі складу зареєстрованої депутатської фракції народний депутат повідомляє письмово головуючого на пленарному засіданні. Письмове повідомлення народного депутата про виходження до тієї чи іншої депутатської фракції погоджується з головою цієї депутатської фракції. Поводомом про виключення зі складу депутатської фракції робить головуючий на пленарному засіданні за поданням голови депутатської фракції.

4. Депутатська фракція, склад якої стає меншим від необхідної мінімальної кількості народних депутатів, визначеної частиною першою статті 59 цього Регламенту, через 15 днів після дня настання такого факту оголошується Головою Верховної Ради Україн розпущеною.

Глава 12 КОАЛІЦІЯ ДЕПУТАТСЬКИХ ФРАКЦІЙ У ВЕРХОВНІЙ РАДІ УКРАЇНИ

Стаття 61. Порядок утворення коаліції депутатських фракцій у Верховній Раді

1. Коаліція депутатських фракцій у Верховній Раді (далі — коаліція) — це добровільне об'єднання депутатських фракцій, яке формується у Верховній Раді за результатами виборів і на основі узгодження політичних позицій. До складу коаліції входить більшість народних депутатів від конституційного складу Верховної Ради.

2. Коаліція формується депутатськими фракціями, утвореними в порядку, встановленому цим Регламентом, протягом одного місяця з дня відкриття першого засідання новообраної Верховної Ради або протягом одного місяця з дня припинення діяльності попередньої коаліції.

3. Коаліція формується після проведення депутатськими фракціями консультацій. За результатами проведених консультацій за особистими підписами голів відповідних депутатських фракцій, або за рішенням депутатської фракції одиця із заступників голови депутатської фракції, укладається угода про коаліцію депутатських фракцій у Верховній Раді (далі — коаліційна угода).

4. В коаліційній угоді фіксуються узгоджені політичні позиції, що стали основою формування цієї коаліції, окрім стосовно заasad внутрішньої зовнішньої політики, визначається політична спрямованість і принципи діяльності коаліції, а також порядок вирішення внутрішньо-організаційних питань діяльності коаліції та порядок припинення її діяльності. До коаліційної угоди додаються списки членів депутатських фракцій, що сформували коаліцію, з особистими підписами народних депутатів. Списки членів депутатських фракцій є невід'ємною складовою коаліційної угоди.

5. Коаліція вважається сформованою з моменту офіційного оголошення про це головуючим на пленарному засіданні на підставі поданих до апарату Верховної Ради документів, передбачених частинами третьою та четвертою цієї статті.

6. Текст коаліційної угоди, персональний склад коаліції публікуються в газеті «Голос України» не пізніш як через чотири дні після офіційного оголошення про сформування коаліції.

7. У разі припинення діяльності коаліції нова коаліція формується в порядку, встановленому цим Регламентом.

Стаття 62. Обчислення строків, пов'язаних з формуванням коаліції

1. Встановлений у частині сьомій статті 83 Конституції України та частині другій статті 61 цього Регламенту місячний строк формування коаліції обчислюється у календарних днях. Цей строк починається з дня відкриття першого пленарного засідання новообраної Верховної Ради або з іншого дня чергової її позачергової сесії Верховної Ради, з якого відповідно до цього Регламенту діяльність коаліції визнається припиненою, і закінчується о 24-й годині тридцятого календарного дня.

Стаття 63. Організація діяльності коаліції

1. Коаліція приймає рішення на своїх загальних зборах більшістю голосів народних депутатів, які входять до складу коаліції.

2. З метою узгодження позицій депутатських фракцій, що входять до складу коаліції, утворюється Рада коаліції.

3. Інформаційне та технічне забезпечення роботи коаліції здійснюється секретаріатом коаліції, який створюється на період її діяльності у порядку, встановленому для створення секретаріату депутатських фракцій.

4. Інші питання порядку організації роботи коаліції визначаються коаліційною угодою.

Стаття 64. Участь коаліції у формуванні Кабінету Міністрів України

1. Коаліція вносить відповідно до Конституції України пропозиції стосовно кандидатури Прем'єр-міністра України та кандидатури на посади інших членів Кабінету Міністрів України.

2. Питання про внесення пропозицій стосовно кандидатур Прем'єр-міністра України, інших членів Кабінету Міністрів України розглядається на загальних зборах коаліції.

3. Рішення коаліції з пропозиціями стосовно кандидатури Прем'єр-міністра України не пізніше наступного робочого дня після прийняття такого рішення передається Голові Верховної Ради України для невідкладного направлення його Президентові України, а щодо членів Кабінету Міністрів України — Прем'єр-міністрові України в день його призначення.

Стаття 65. Зміни у складі коаліції

1. Депутатська фракція, яка не є учасником коаліції, може за своїм бажанням та за згодою коаліції увійти до її складу, приєднавшись до коаліційної угоди.

2. Депутатська фракція має право в будь-який час вийти зі складу коаліції, попередивши про це письмовою заявою керівника інших депутатських фракцій, які входять до коаліції, не менше ніж за десять днів до дати виходу. Протягом зазначеного строку така депутатська фракція в будь-який час має право в письмовій формі відкликати свою угоду. Якщо депутатська фракція не відкликала своєї заяви, головуючий на першому після закінчення десятиденного строку пленарному засіданні оголошує про вихід депутатської фракції з коаліції.

3. Депутатська фракція за рішенням загальних зборів коаліції може бути виключена з її складу.

4. Не пізніш як через чотири дні після приєднання депутатської фракції до коаліції або виходу чи виключення депутатської фракції з коаліції в газеті «Голос України» про це робиться повідомлення і публікується персональний склад такої депутатської фракції.

5. Після виходу чи виключення депутатської фракції з коаліції Верховна Рада в установленому законом порядку може прийняти рішення про звільнення з посад членів Кабінету Міністрів України, кандидатури яких були запропоновані депутатською фракцією, що вийшла чи була виключена з коаліції.

Стаття 66. Припинення діяльності коаліції

1. Діяльність коаліції припиняється у разі:

- 1) припинення повноважень Верховної Ради відповідного скликання;
- 2) зменшення чисельного складу коаліції до кількості народних депутатів, меншої ніж визначено Конституцією України;
- 3) прийняття коаліцією рішення про припинення своєї діяльності.

2. Діяльність коаліції вважається припиненою у випадках, передбачених пунктами 2 і 3 частини першої цієї статті, з моменту офіційного оголошення про це головуючим на пленарному засіданні. Повідомлення про припинення діяльності коаліції публікується в газеті «Голос України» не пізніше ніж через чотири дні після офіційного оголошення про припинення її діяльності.

Стаття 67. Депутатська фракція з правами коаліції

1. У разі якщо за результатами виборів у новообраній Верховній Раді утворена депутатська фракція, до складу якої входить більшість народних депутатів від конституційного складу Верхов-

ної Ради, коаліція може не утворюватися. Така депутатська фракція має передбачені Конституцією України права коаліції.

Глава 13 ПОГОДЖУВАЛЬНА РАДА ДЕПУТАТСЬКИХ ФРАКЦІЙ У ВЕРХОВНІЙ РАДІ УКРАЇНИ

Стаття 68. Погоджувальна рада депутатських фракцій

1. Погоджувальна рада створюється як консультативно-дорадчий орган для попередньої підготовки і розгляду організаційних питань роботи Верховної Ради.

2. До складу Погоджувальної ради входять Голова Верховної Ради України, Перший заступник і заступник Голови Верховної Ради України, голови депутатських фракцій з правом ухального голосу та голови комітетів з правом дорадчого голосу. У разі відсутності голови депутатської фракції чи голови комітету за їх дорученням у засіданні Погоджувальної ради бере участь відповідно заступник голови депутатської фракції, перший заступник (заступник) голови комітету з правом відповідно ухального чи дорадчого голосу.

3. Голове на засіданнях Погоджувальної ради Голова Верховної Ради України, а в разі його відсутності — Перший заступник чи заступник Голови Верховної Ради України.

4. Народні депутати мають право бути присутніми на засіданнях Погоджувальної ради, брати участь у обговоренні питань, що розглядаються, вносити пропозиції щодо проєктів порядку денного сесії, розкладу пленарних засідань та тижневого порядку денного пленарних засідань (статті 20, 24, 25 цього Регламенту).

5. У засіданнях Погоджувальної ради мають право брати участь:

- а) суб'єкти права законодавчої ініціативи чи їх представники;
- б) голова тимчасової спеціальної комісії, тимчасової слідчої комісії з правом дорадчого голосу, якщо на засіданні Погоджувальної ради розглядаються питання, віднесені до повноважень такої комісії;
- в) відповідальні працівники апарату Верховної Ради, які здійснюють організаційно-технічне забезпечення проведення Погоджувальної ради та пленарних засідань Верховної Ради.

6. Погоджувальна рада проводить свою роботу у формі засідань, як правило, в понеділок тижня пленарних засідань. Засідання Погоджувальної ради є правомочними за умови присутності на ньому не менше половини її складу з правом ухального голосу.

7. Засідання Погоджувальної ради скликаються Головою Верховної Ради України, а в разі його відсутності — Першим заступником чи заступником Голови Верховної Ради України або за ініціативою представників двох чи більше депутатських фракцій у разі необхідності.

8. Робота Погоджувальної ради здійснюється гласно, її засідання є відкритими, за винятком випадків прийняття рішення про проведення закритого засідання.

9. На кожному засіданні Погоджувальної ради ведеться протокол та стенограма засідання. Протокол засідання Погоджувальної ради підписує головуючий на засіданні.

10. Пропозиції Погоджувальної ради ухвалюються такою кількістю голосів членів Погоджувальної ради з правом ухального голосу, як у сумарному підрахунок голосів членів відповідних депутатських фракцій є достатньою для прийняття позитивного рішення при голосуванні питання у залі засідань.

11. Ухвалені пропозиції щодо порядку денного пленарних засідань направляються депутатським фракціям, органам та особам, яких вони стосуються, не пізніше 18-ї години дня засідання Погоджувальної ради.

12. Пропозиції для розгляду на черговому засіданні Погоджувальної ради подаються комітетами, тимчасовими спеціальними комісіями, тимчасовими слідчими комісіями до апарату Верховної Ради не пізніш як за чотири дні до проведення чергового засідання.

13. Члени Погоджувальної ради, а також інші особи, які запрошуються на її чергове засідання, не пізніш як за три дні інформуються про питання, які плануються до розгляду на черговому засіданні, та отримують необхідні матеріали.

14. Погоджувальна рада:

- 1) узгоджує проєкт плану законопроектної роботи та рекомендує його Верховній Раді для затвердження;
- 2) розглядає та ухвалює пропозиції щодо проєктів календарного плану роботи сесії, порядку денного сесії, розкладу пленарних засідань та тижневого порядку денного пленарних засідань;
- 3) погоджує кандидатів на посади голови комітету, першого заступника, заступника голови та секретаря комітету;
- 4) вносить Голові Верховної Ради України пропозицію щодо скликання позачергового пленарного засідання Верховної Ради та дати його проведення на вимому трьох депутатських фракцій чи п'яти комітетів;
- 5) розглядає питання про вжиття заходів щодо забезпечення присутності народних депутатів на пленарних засіданнях;
- 6) вносить пропозиції щодо проведення парламентських слухань;

7) розглядає інші пропозиції з організації роботи Верховної Ради відповідно до цього Регламенту.

Глава 14 ГОЛОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ, ПЕРШИЙ ЗАСТУПНИК ТА ЗАСТУПНИК ГОЛОВИ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Стаття 69. Внесення кандидатур на посаду Голови Верховної Ради України

1. Голова Верховної Ради України обирається Верховною Радою на строк її повноважень з числа народних депутатів.

2. Кандидатури на посаду Голови Верховної Ради України пропонуються на пленарному засіданні Верховної Ради депутатськими фракціями, народними депутатами. Народний депутат може запропонувати для обрання свою кандидатуру. Після завершення внесення пропозицій щодо кандидатур на посаду Голови Верховної Ради України Верховна Рада приймає рішення про перехід до обговорення цих кандидатур і може робити перерву в пленарному засіданні на визначений нею строк для попереднього обговорення запропонованих кандидатур у депутатських фракціях.

3. До початку обговорення запропонованих кандидатур у депутатських фракціях апарат Верховної Ради надає народним депутатам відомості про кожну з них. Такі відомості повинні містити дані про освіту, фах, належність до політичної партії, витяг із трудової книжки про трудову діяльність; автобіографію з висвітленим найбільш істотних результатів трудової діяльності; декларацію про доходи, зобов'язання фінансового характеру, про свій майновий стан та членів своєї сім'ї за попередній рік за формою, встановлену для державних службовців першої категорії; відомості про виходження до складу керівного органу чи наглядової ради підприємств або організацій, що має на меті одержання прибутку. Відомості мають бути власноручно підписані кандидатом на посаду. Верховна Рада може прийняти процедурне рішення про включення до відомостей і інших даних про кандидатів на посаду та їх діяльність. Перелік відомостей повинен бути однаковим для всіх кандидатів на посаду. Питання про обрання Голови Верховної Ради України не потребує підготовки в комітеті.

Стаття 70. Обрання Голови Верховної Ради України

1. Кандидати на посаду Голови Верховної Ради України виступають на пленарному засіданні в порядку внесення їх кандидатур з доповідями щодо програм своєї майбутньої діяльності — до 20 хвилин.

2. Після заслуховування доповідей кандидатів на посаду Голови Верховної Ради України проводиться обговорення цих кандидатур. Загальний час для обговорення кандидатур визначається Верховною Радою, але має становити не менше однієї години.

3. У виступах народних депутатів усі кандидатури на посаду Голови Верховної Ради України обговорюються одночасно. Народні депутати мають право ставити запитання кандидатам на посаду Голови Верховної Ради України, висловлювати думку щодо їх програм, політичних, ділових та особистих якостей, агітувати за або проти кожного з них. Головуючий на пленарному засіданні з дотриманням черговості запису на виступ (стаття 33 цього Регламенту) надає рівні можливості промовцям для виступу на підтримку того чи іншого кандидата на посаду Голови Верховної Ради України.

4. Кожний кандидат на посаду Голови Верховної Ради України в будь-який час може заявити про самовідвід. Для цього головуючий на пленарному засіданні надає йому слово позачергово.

5. Рішення щодо кандидатур на посаду Голови Верховної Ради України приймається таємним голосуванням шляхом подачі бюлетенів.

6. Обраним Головою Верховної Ради України вважається кандидат на посаду, який отримав більшість голосів народних депутатів від конституційного складу Верховної Ради.

7. Про обрання Голови Верховної Ради України оформляється відповідна постанова Верховної Ради, яку підписує обраний Голова Верховної Ради України.

8. Повноваження Голови Верховної Ради України починаються відразу після його обрання.

Стаття 71. Відкликання Верховною Радою Голови Верховної Ради України з посади

1. Голова Верховної Ради України може бути в будь-який час відкликаний з посади Верховною Радою на його прохання, крім випадку виконання ним обов'язків Президента України відповідно до статті 112 Конституції України, а також може бути відкликаний у зв'язку з незадовільною його роботою на цій посаді, в тому числі у разі відсторонення від ведення пленарних засідань три і більше разів протягом однієї чергової сесії Верховної Ради, або через інші обставини, що унеможливають виконання ним своїх обов'язків. Дстрокове припинення депутатських повноважень Головою Верховної Ради України має наслідком припинення його повноважень як Голови Верховної Ради України.

2. Пропозиції про відкликання Верховною Радою Голови Верховної Ради України з посади (крім за його особистою письмовою заявою

1. Перший заступник і заступник Голови Верховної Ради України:

- 1) виконують окремі повноваження Голови Верховної Ради України за розподілом обов'язків, які визначає Голова Верховної Ради України;
- 2) визначають за дорученням Голови Верховної Ради України головний комітет з опрацювання внесених до Верховної Ради проектів актів відповідно до предметів відання комітетів;
- 3) вживають заходів для організації скоординованої спільної роботи комітетів, тимчасових спеціальних комісій і тимчасових слідчих комісій;
- 4) виконують інші повноваження, передбачені цим Регламентом, а також виконують доручення Верховної Ради, Голови Верховної Ради України.

2. Перший заступник Голови Верховної Ради України виконує обов'язки Голови Верховної Ради України в разі його відсутності або неможливості виконання ним своїх обов'язків. Перший заступник Голови Верховної Ради України за розподілом обов'язків веде організаційну та іншу роботу з питань взаємодії Верховної Ради з органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, з питань підготовки і розгляду законопроєкту про Державний бюджет України на відповідний рік та звіту про його виконання, організовує розробку проєкту кошторису Верховної Ради, а також з питань здійснення Верховною Радою та її органами законопроєктної діяльності, законодавчої процедури та контрольних функцій.

3. Заступник Голови Верховної Ради України виконує обов'язки Голови Верховної Ради України в разі його відсутності або неможливості виконання ним своїх обов'язків, за відсутності або неможливості їх виконання Першим заступником Голови Верховної Ради України.

Заступник Голови Верховної Ради України за розподілом обов'язків веде організаційну та іншу роботу з питань взаємодії Верховної Ради з органами судової влади та інформаційного забезпечення діяльності Верховної Ради.

Глава 15

СТВОРЕННЯ КОМІТЕТІВ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Стаття 76. Створення комітетів Верховної Ради

1. Створення комітетів здійснюється з урахуванням вимог Закону України «Про комітети Верховної Ради України» та цього Регламенту.

2. Перелік комітетів затверджується у разі необхідності на першій сесії Верховної Ради нового скликання більшістю голосів народних депутатів від її конституційного складу.

3. Верховна Рада створює комітети у складі голів, перших заступників, заступників голів, секретарів та членів комітетів. Голови комітетів, перші заступники, заступники голів комітетів, секретарі, персональний склад членів комітетів обираються Верховною Радою більшістю голосів народних депутатів від її конституційного складу. Народний депутат може бути членом лише одного комітету.

4. Квоти розподілу посад голів комітетів, перших заступників, заступників голів, секретарів та членів комітетів визначаються пропорційно від кількісного складу депутатських фракцій до фактичної чисельності народних депутатів у порядку, встановленому Верховною Радою.

5. Облік квот пропорційного представництва депутатських фракцій у комітетах здійснює комітет, до предмета відання якого належать питання регламенту.

Стаття 77. Обрання голів комітетів, перших заступників, заступників голів та секретарів комітетів Верховної Ради України

1. Список кандидатів на посади голів, перших заступників, заступників голів та секретарів комітетів, по одній кандидатурі на кожну посаду, за поданням депутатських фракцій схвалюється Погоджувальною радою.

2. Питання про обрання голів комітетів, перших заступників, заступників голів та секретарів комітетів не потребує підготовки в комітетах.

3. Список для обрання голів комітетів, перших заступників, заступників голів та секретарів комітетів повинен містити назви всіх комітетів; прізвища, імена та по батькові відповідних кандидатів на посаду; назви депутатських фракцій, які запропонували відповідних кандидатів на посаду згідно з розрахунковою квотою.

4. Голови комітетів, перші заступники, заступники голів та секретарі комітетів обираються за списком у цілому без обговорення на пленарному засіданні відкритим поємним голосуванням.

5. Голова комітету, перший заступник голови та секретар комітету не можуть бути членами однієї депутатської фракції.

6. Голова комітету, перший заступник, заступник голови та секретар комітету не можуть бути одночасно головами депутатських фракцій.

Стаття 78. Відкликання голови комітету, першого заступника, заступника голови та секретаря комітету Верховної Ради

1. Голова комітету, перший заступник, заступник голови та секретар комітету можуть бути в будь-який час за рішенням Верховної Ради відкликані зі своїх посад з підстав та в порядку, визначених Законом України «Про комітети Верховної Ради України» та цим Регламентом.

2. Рішення щодо включення до порядку денного пленарних засідань Верховної Ради пропозицій про відкликання голови комітету чи відповідно першого заступника, заступника голови та секретаря комітету зі своїх посад приймається на наступному пленарному засіданні Верховної Ради після дня внесення такої пропозиції. Одночасно приймається рішення про день розгляду зазначеного питання.

3. Для обговорення питання про відкликання голови комітету чи відповідно першого заступника, заступника голови, секретаря комітету зі своїх посад відводиться до 30 хвилин, в тому числі для виступу голови комітету, першого заступника, заступника голови, секретаря комітету — до 10 хвилин.

4. Обговорення питання включає інформацію ініціаторів внесення пропозиції, виступ голови комітету, першого заступника, заступника голови та секретаря комітету, щодо яких порушено питання про відкликання з посади, запитання та відповіді.

5. Відсутність без поважних причин голови комітету чи відповідно першого заступника, заступника голови, секретаря комітету на пленарному засіданні при розгляді питання про його відкликання з посади не є перешкодою для розгляду цього питання.

6. Рішення про відкликання голови комітету чи відповідно першого заступника, заступника голови, секретаря комітету з посади приймається відкритим поємним голосуванням більшістю голосів народних депутатів від конституційного складу Верховної Ради з оформленням відповідної постанови із зазначенням підстав відкликання.

7. У разі відкликання голови комітету чи відповідно першого заступника, заступника голови, секретаря комітету з посади право висунення кандидатур на цю посаду належить депутатській фракції, за квотою якої він був обраний на цю посаду.

Стаття 79. Формування персонального складу комітетів Верховної Ради

1. Члени комітетів обираються за списками кандидатів у члени всіх відкритим поємним голосуванням без обговорення шляхом прийняття постанови Верховної Ради. Список персонального складу комітетів повинен містити назви всіх комітетів, назви депутатських фракцій, прізвища, імена та по батькові кандидатів у члени комітету в алфавітному порядку в межах кожної депутатської фракції, від якої їх висунуто.

2. Персональний склад усіх комітетів нового скликання визначається одночасно шляхом прийняття відповідної постанови Верховної Ради.

3. Народний депутат, який виявив бажання перейти до іншого комітету, може звернутися із відповідною заявою, погодженою з головою депутатської фракції, до Голови Верховної Ради України, який направляє її для розгляду в комітет, до предмета відання якого належать питання регламенту, для розгляду заяви по суті і внесення пропозиції на розгляд Верховної Ради.

4. При вирішенні питань про зміну персонального складу комітетів приймається постанова про внесення змін до постанови Верховної Ради про обрання членів комітетів.

Глава 16

УТВОРЕННЯ ТИМЧАСОВИХ СПЕЦІАЛЬНИХ КОМІСІЙ ТА ТИМЧАСОВИХ СЛІДЧИХ КОМІСІЙ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Стаття 80. Порядок утворення тимчасової спеціальної комісії

1. Верховна Рада може прийняти рішення про утворення тимчасової спеціальної комісії на правах головного комітету для підготовки і попереднього розгляду, доопрацювання проєктів законів та інших актів Верховної Ради.

2. Тимчасова спеціальна комісія утворюється з числа народних депутатів, які дали на це згоду. Кількісний склад тимчасової спеціальної комісії формується з урахуванням принципу пропорційного представництва депутатських фракцій.

3. Пропозиції щодо кількісного та персонального складу тимчасової спеціальної комісії подаються депутатськими фракціями. У складі тимчасової спеціальної комісії може бути представлено не менш як по одному народному депутату від кожної депутатської фракції. Якщо депутатська фракція не запропонувала представників для роботи в тимчасовій спеціальній комісії, то комісія створюється без участі представників цієї депутатської фракції.

4. Про утворення тимчасової спеціальної комісії Верховна Рада приймає постанову, в якій визначає:

- 1) назву тимчасової спеціальної комісії;
  - 2) мету, завдання і коло питань, для підготовки і попереднього розгляду яких утворюється тимчасова спеціальна комісія;
  - 3) кількісний і персональний склад тимчасової спеціальної комісії, голову тимчасової спеціальної комісії та заступника голови;
  - 4) термін діяльності тимчасової спеціальної комісії (на заздалегідь визначений час або на час виконання відповідної роботи);
  - 5) термін звіту тимчасової спеціальної комісії про виконану роботу, який не перевищує шести місяців з дня її утворення;
  - 6) заходи щодо кадрового, інформаційно-технічного, інформаційного, організаційного забезпечення роботи тимчасової спеціальної комісії.
5. На посаду голови тимчасової спеціальної комісії не може бути обраний голова комітету. Народний депутат за погодженням з відповідною депутатською фракцією може бути одночасно членом одного комітету і тимчасової спеціальної комісії.

6. Секретар тимчасової спеціальної комісії обирається на першому засіданні тимчасової спеціальної комісії з числа її членів.

7. Голова тимчасової спеціальної комісії, заступник голови та

секретар комісії не можуть бути членами однієї депутатської фракції.

8. Строк повноважень тимчасової спеціальної комісії не може перевищувати одного року з дня її утворення.

Стаття 81. Термін діяльності тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради

1. Тимчасова спеціальна комісія утворюється на визначений Верховною Радою термін. У визначений термін, але не пізніше як через шість місяців з дня її утворення, тимчасова спеціальна комісія подає до Верховної Ради письмовий звіт про виконану роботу, а також підготовлені народними депутатами — членами цієї комісії відповідні проєкти актів Верховної Ради та інші матеріали, які надаються народним депутатам. Після обговорення результатів роботи тимчасової спеціальної комісії у відповідних комітетах та на пленарному засіданні Верховна Рада приймає рішення щодо завершення роботи такої комісії або доручає її продовжити роботу і визначає для цього термін її діяльності.

2. Повноваження тимчасової спеціальної комісії вважаються припиненими в разі:

- 1) прийняття Верховною Радою закону, постанови або іншого акта, для підготовки якого створювалася ця тимчасова спеціальна комісія;
- 2) припинення повноважень Верховної Ради, якою утворено цю тимчасову спеціальну комісію.

Стаття 82. Створення тимчасових слідчих комісій Верховної Ради

1. Верховна Рада відповідно до частини третьої статті 89 Конституції України може утворювати тимчасові слідчі комісії. Питання про утворення тимчасової слідчої комісії вкладається до порядку денного пленарних засідань Верховної Ради без голосування.

2. Порядок утворення, вимоги до персонального складу тимчасової слідчої комісії визначаються в порядку, передбаченому для утворення тимчасової спеціальної комісії (частинами другою — п'ятою та сьомою, восьмою статті 80 цього Регламенту), крім особливостей, встановлених цією статтею.

3. До складу тимчасової слідчої комісії не може входити народний депутат, який:

- 1) є родичем або свояком посадової, службової особи, яка працює в державному органі, органі місцевого самоврядування, на підприємстві, в установі, організації, чи особі, яка входить до керівного органу об'єднання громадян, щодо яких згідно із завданням повинно проводитися розслідування тимчасовою слідчою комісією, або посадової, службової особи, щодо якої повинно проводитися зазначене розслідування;
- 2) має самостійні або через членів сім'ї майнові цивільно-правові інтереси в державному органі, органі місцевого самоврядування, на підприємстві, в установі, організації, об'єднанні громадян, щодо яких згідно із завданням повинно проводитися розслідування тимчасовою слідчою комісією;
- 3) був або є учасником судового процесу, в якому учасником були або є державний орган, орган місцевого самоврядування, підприємство, установа, організація, їх посадові, службові особи, а також об'єднання громадян, окремі громадяни, щодо яких згідно із завданням повинно проводитися розслідування тимчасовою слідчою комісією;
- 4) до набуття повноважень народного депутата брав участь у ревізії, аудиторській чи інших перевірці, результати якої стали підставою для створення тимчасової слідчої комісії.

4. Народний депутат, кандидатура якого запропонована депутатською фракцією до складу тимчасової слідчої комісії, зобов'язаний повідомити Верховну Раду про неможливість брати участь у роботі тимчасової слідчої комісії за наявності підстав, зазначених у частині третій цієї статті.

5. Секретар тимчасової слідчої комісії обирається на першому засіданні тимчасової слідчої комісії із числа її членів шляхом таємного або відкритого голосування більшістю народних депутатів від складу тимчасової слідчої комісії, затвердженого Верховною Радою.

6. Секретар тимчасової слідчої комісії більшістю народних депутатів від її складу може бути переобраний на засіданні тимчасової слідчої комісії, а голова та заступник голови тимчасової слідчої комісії — на пленарному засіданні Верховної Ради більшістю голосів народних депутатів від її конституційного складу.

7. Народний депутат за погодженням із відповідною депутатською фракцією може бути обраний членом лише однієї тимчасової слідчої комісії.

8. У разі ненадання тимчасовою слідчою комісією звіту Верховній Раді у визначений Верховною Радою термін повноваження такої комісії вважаються припиненими з наступного дня після дня закінчення терміну подання тимчасовою слідчою комісією звіту, про що оголошується Головою Верховної Ради України на пленарному засіданні Верховної Ради.

Стаття 83. Висновки роботи тимчасової слідчої комісії Верховної Ради

1. Результати розслідування тимчасова слідча комісія викладає в письмовому звіті, який повинен містити висновки і пропозиції про:

- 1) факти й обставини, які стали підставами для проведення розслідування;
- 2) відомості чи обставини, встановлені тимчасовою слідчою комісією, і докази, якими це підтверджується;
- 3) відомості чи обставини, що не підтвердилися;
- 4) факти й обставини, які не були перевірені, і причини цього.

2. У пропозиціїях тимчасової слідчої комісії зазначається, яким чином мають бути використані висновки тимчасової слідчої комісії в разі прийняття Верховною Радою рішення щодо них. Пропозиції тимчасової слідчої комісії викладаються у проєкті постанови чи іншого акта Верховної Ради і вносяться на розгляд Верховної Ради народними депутатами — членами тимчасової слідчої комісії.

3. За результатами розгляду висновків і пропозицій тимчасової слідчої комісії Верховна Рада може прийняти такі рішення:

- 1) вжити до відома висновки і пропозиції тимчасової слідчої комісії;
- 2) припинити повноваження тимчасової слідчої комісії;
- 3) продовжити роботу тимчасової слідчої комісії на визначений Верховною Радою строк, але не більше одного року з дня її утворення.

4. При розгляді висновків і пропозицій тимчасової слідчої комісії Верховна Рада в разі необхідності вирішує питання щодо:

- 1) направлення матеріалів тимчасової слідчої комісії до Генеральної прокуратури України для їх вивчення та відповідного реагування;
- 2) направлення висновків тимчасової слідчої комісії Президенту України, Прем'єр-міністру України;
- 3) направлення висновків тимчасової слідчої комісії для реагування відповідному державному органу, органу місцевого самоврядування чи посадовій особі згідно із законом;
- 4) публікації висновків тимчасової слідчої комісії в газеті «Голос України».

5. Висновки і пропозиції тимчасової слідчої комісії не є вирішальними для слідства і суду.

6. Повноваження тимчасової слідчої комісії припиняються:

- 1) одночасно з прийняттям Верховною Радою остаточного рішення щодо результатів роботи цієї комісії;
  - 2) у разі ненадання тимчасовою слідчою комісією звіту Верховній Раді у визначений Верховною Радою термін (частина восьма статті 82 цього Регламенту);
  - 3) у разі припинення повноважень Верховної Ради відповідного скликання, якою утворено тимчасову слідчу комісію.
7. Верховна Рада заслуховує звіт про діяльність тимчасової слідчої комісії в будь-який час не пізніше встановленого терміну для її діяльності або на вимогу тимчасової слідчої комісії раніше цього терміну, але не більше двох разів за весь термін її діяльності.

Розділ IV

ЗАКОНОДАВАЧА ПРОЦЕДУРА

Глава 17

ВНЕСЕННЯ ТА ВІДКЛИКАННЯ ЗАКОНОПРОЄКТІВ

Стаття 84. Права законодавчої ініціативи

1. Право законодавчої ініціативи у Верховній Раді належить Президенту України, народним депутатам та Кабінету Міністрів України.

2. Кабінет Міністрів України має виключне право на внесення проєкту закону про Державний бюджет України.

3. Проєкт закону про надання згоди на обов'язковість міжнародних договорів України вносить Президент України або Кабінет Міністрів України.

4. Право законодавчої ініціативи здійснюється шляхом внесення до Верховної Ради:

- 1) проєктів законів, постанов;
- 2) проєктів актів Верховної Ради;
- 3) пропозицій до законопроєктів;
- 4) поправок до законопроєктів.

5. Основні терміни, використані в цьому розділі та Регламенті, мають таке значення:

- 1) законопроєкт — проєкти законів, постанов Верховної Ради, які містять положення нормативного характеру;
- 2) проєкти актів — проєкти постанов, резолюцій, декларацій, звернень, заяв, що впливають з установчих, організаційних, контрольних та інших функцій Верховної Ради;
- 3) пропозиції — внесення змін до тексту законопроєкту (статей, їх частин, пунктів, речень), зміни порядку розміщення, об'єднання розділів, глав, статей, їх частин і пунктів, а також виділення тих чи інших положень в окремі розділи, глави, статті;
- 4) поправка — внесення виправлень, уточнень, усунення помилок, суперечностей у тексті законопроєкту.
6. Пропозиції вносяться письмово до законопроєкту, який готується до другого читання, в такій редакції, щоб щодо них можна було відповісти «так» або «ні».
7. Пропозиція щодо структурних частин законопроєкту має містити послідовно викладені назви розділів, глав, а в разі необхідності — статей, частин чи пунктів законопроєкту.
8. Поправка може бути внесена письмово до законопроєкту, який готується до другого і третього читання, а також усно під час розгляду законопроєкту в другому читанні на пленарному засіданні Верховної Ради.

Стаття 85. Оформлення законопроєктів

1. Законопроєкт має бути оформлений відповідно до вимог

закону, цього Регламенту та інших прийнятих відповідно до них нормативно-правових актів.

2. Законопроєкт подається до Верховної Ради за підписом особи, яка має право законодавчої ініціативи або представляє орган, наділений таким правом.

3. Якщо законопроєкт ініційовано кількома народними депутатами, ініціатором його внесення вважається народний депутат, прізвище (підпис) якого на ньому зазначено першим. У разі якщо зазначений народний депутат відкликає свій підпис, ініціатором вважається той, чиє прізвище є наступним.

4. Ініціатор внесення чи представник суб'єкта права законодавчої ініціативи має право на доповідь законопроєкту на пленарному засіданні Верховної Ради та на засіданні головного комітету чи тимчасової спеціальної комісії з цього питання.

5. Законопроєкт, щодо якого Верховною Радою приймалося рішення стосовно вимог до його основних положень, принципів чи критеріїв, повинен відповідати цим вимогам.

6. Законопроєкт, у якому пропонується внести зміни до закону (законів), не може поєднуватися зі змінами до Конституції України. Законопроєкт може передбачати внесення змін лише до тексту первинного законодавчого акта (закону, кодексу, основ законодавства тощо), а не до закону про внесення змін до цього законодавчого акта.

7. Кожен законопроєкт повинен містити положення щодо порядку набрання ним чинності.

8. Якщо для реалізації положень поданого законопроєкту після його прийняття необхідні зміни до інших законів, такі зміни мають викладатися в розділі «Перехідні положення» цього законопроєкту або у одночасно внесеному його ініціатором окремому законопроєкті. До законопроєкту додається перелік законів та інших нормативних актів, прийнятих або перегляд яких необхідно здійснити для реалізації положень законопроєкту в разі його прийняття.

Стаття 86. Супровідні документи до законопроєкту

1. Законопроєкт вноситься на реєстрацію разом з проєктом постанови, яку пропонується Верховній Раді прийняти за результатами його розгляду, списком авторів законопроєкту, пропозицією щодо кандидатури доповідача на пленарному засіданні та пояснювальною запискою, яка має містити:

- 1) обґрунтування необхідності прийняття законопроєкту, цілей, завдань і основних його положень та місця в системі законодавства;
- 2) обґрунтування очікуваних соціально-економічних, правових та інших наслідків застосування закону після його прийняття;
- 3) інші відомості, необхідні для розгляду законопроєкту.

2. Зазначені в частині першій цієї статті документи подаються письмово разом з їх електронним файлом.

3. У разі внесення законопроєкту, реалізація якого впливає на видаткову та/або дохідну частину державного чи місцевих бюджетів, до нього додаються фінансово-економічне обґрунтування (розрахунок розміру витрат) та пропозиція щодо покриття цих витрат.

4. Якщо реалізація законопроєкту не впливає на видаткову та/або дохідну частину державного чи місцевих бюджетів, про це зазначається в пояснювальній записці.

5. У разі внесення законопроєкту, остаточне прийняття рішення щодо якого можливе лише за результатами референдуму, ця обставина повинна бути зазначена у пояснювальній записці.

6. До законопроєкту про внесення змін до законів додається порівняльна таблиця, яка містить редакцію відповідних положень (статей, частин, пунктів, абзаців тощо) чинного закону та нову його редакцію з урахуванням запропонованих змін.

7. Якщо законопроєкт вноситься за погодженням з відповідними органами виконавчої чи судової влади, до нього додається таке погодження.

Стаття 87. Реєстрація законопроєктів

1. Законопроєкт, внесений до Верховної Ради, реєструється в апараті Верховної Ради. Законопроєкт, внесений з дотриманням вимог статей 85, 86 цього Регламенту, реєструється в апараті Верховної Ради в день його внесення.

2. У прийнятті на реєстрацію законопроєкту може бути відмовлено у разі, якщо він поданий з порушенням вимог статей 85, 86 цього Регламенту, а також якщо законопроєкт є альтернативним і вноситься з порушенням строків, визначених цим Регламентом.

3. Пропозиції, поправки, висновки до законопроєктів подаються до апарату Верховної Ради або безпосередньо до комітету чи до тимчасової спеціальної комісії, які визначені головними з відповідних законопроєктів.

4. Усі зареєстровані законопроєкти та супровідні документи вводяться апаратом Верховної Ради до бази даних законопроєктів електронної комп'ютерної мережі веб-сайту Верховної Ради.

Стаття 88. Попередній розгляд законопроєктів у комітетах

1. Кожен законопроєкт після його реєстрації не пізніше як у п'ятнадцятий строк направляється Головою Верховної Ради України або відповідно до розподілу обов'язків Першим заступником, заступником Голови Верховної Ради України в комітет, до предмета відання якого належать питання бюджету, для проведення експертизи щодо його впливу на доходи та/або видаткову частину бюджетів та виконання закону про Державний бюджет України в поточному бюджетному періоді, та в комітет, який визначається головним з підготовки і попереднього розгляду законопроєкту.

2. У разі якщо для підготовки і попереднього розгляду, доопрацювання законопроєктів Верховна Рада приймає рішення про утворення тимчасової спеціальної комісії (стаття 80 цього Регламенту), така комісія здійснює функції головного комітету з цих питань у порядку, визначеному цим Регламентом.

3. Головний комітет не пізніше як у тридцятиденний строк попередньо розглядає законопроєкт і ухвалює висновок щодо доцільності включення його до порядку денного сесії Верховної Ради. До висновку головного комітету додається висновок комітету, до предмета відання якого належать питання бюджету, який має бути поданий до головного комітету не пізніше як у чотирнадцятиденний строк з дня отримання законопроєкту для надання висновку.

4. До попереднього розгляду законопроєкту головний комітет на своєму засіданні може запропонувати Кабінету Міністрів України, міністерствам, іншим державним органам, об'єднанням громадян висловити свою думку щодо доцільності його прийняття.

5. Для попереднього розгляду законопроєкту на засіданні головного комітету запрошується ініціатор внесення законопроєкту чи представник суб'єкта права законодавчої ініціативи, а в разі необхідності — представники Кабінету Міністрів України, міністерств, інших державних органів, об'єднань громадян, а також експерти, фахівці та інші особи.

6. Інші комітети за зверненням головного комітету або з власної ініціативи розглядають законопроєкт і направляють свої висновки до головного комітету.

Стаття 89. Повернення законопроєкту суб'єкту права законодавчої ініціативи

1. Голова Верховної Ради України або відповідно до розподілу обов'язків Перший заступник, заступник Голови Верховної Ради України за наявності передбачених цією статтею підстав за пропозицією головного комітету чи тимчасової спеціальної комісії або Погоджувальної ради може повернути внесений законопроєкт суб'єкту права законодавчої ініціативи без його розгляду на пленарному засіданні Верховної Ради.

2. Підставами для повернення законопроєкту без його розгляду на пленарному засіданні є:

- 1) висновок комітету, до предмета відання якого належать питання конституційного права, про те, що законопроєкт суперечить положенням Конституції України, крім випадків, коли він стосується внесення змін до Конституції України;
- 2) невідповідність оформлення законопроєкту вимогам закону, цього Регламенту та прийнятих відповідно до них нормативно-правових актів;
- 3) відсутність фінансово-економічного обґрунтування законопроєкту, якщо головний комітет чи відповідна тимчасова спеціальна комісія не вважають за можливе розглядати його без такого обґрунтування;
- 4) наявність прийнятого в першому читанні законопроєкту, щодо якого внесений проєкт є альтернативним;
- 5) відхилення на поточній сесії Верховної Ради законопроєкту, положення якого дослісно або по суті повторюють поданий законопроєкт.

3. Повернення законопроєкту суб'єкту права законодавчої ініціативи здійснюється в п'ятнадцятиденний строк після отримання висновку головного комітету чи відповідної тимчасової спеціальної комісії з повідомленням про причину повернення.

4. Повернені законопроєкти можуть бути повторно внесені на розгляд Верховної Ради за умови усунення недоліків, що стали підставою для їх повернення.

Стаття 90. Зняття законопроєктів з розгляду

1. Законопроєкти, не прийняті Верховною Радою попереднього скликання в першому читанні за основу, вважаються знятими з розгляду і не розглядаються Верховною Радо

ня експертних висновків до Кабінету Міністрів України, відповідних міністерств, інших державних органів, установ і організацій, а також окремих фахівців.

4. Експертні висновки повинні бути подані до Верховної Ради не пізніше 14 днів з дня надходження такого звернення від посадових осіб та органів Верховної Ради. Якщо в установлені строки висновки не одержано, вважається, що зауваження відсутні.

5. Висновки, підготовлені за результатами експертизи, направляються головному комітету для врахування при розгляді законопроекту та прийняття рішення стосовно подальшої роботи над ним.

Стаття 99. Відкликання законопроектів

1. Законопроект може бути відкликаний суб'єктом права законодавчої ініціативи, який його вніс, до включення такого законопроекту до порядку денного сесії Верховної Ради.

2. Законопроект, включений до порядку денного сесії Верховної Ради до його прийняття Верховною Радою в першому читанні за основу, може бути відкликаний за рішенням Верховної Ради і знятий з розгляду.

3. Порухення питання про відкликання законопроекту здійснюється шляхом подання письмової заяви ініціатором внесення - суб'єктом права законодавчої ініціативи на ім'я Голови Верховної Ради України.

4. Відкликаний законопроект знімається з розгляду і виключається з бази даних законопроектів електронної комп'ютерної мережі веб-сайту Верховної Ради.

Стаття 100. Визнання законопроектів відкликаними

1. Законопроекти, внесені та не прийняті до закінчення строку повноважень Верховної Ради відповідного скликання в першому читанні, вважаються відкликаними.

2. Законопроект вважається відкликаним, якщо до його прийняття в першому читанні народний депутат - ініціатор його внесення достроково припинив депутатські повноваження.

3. Законопроект, внесений Президентом України або Кабінетом Міністрів України, вважається відкликаним, якщо до його прийняття в першому читанні за основу повноваження Президента України або Кабінету Міністрів України були припинені. Такий законопроект знімається з розгляду і виключається з бази даних законопроектів електронної комп'ютерної мережі веб-сайту Верховної Ради.

Стаття 101. Розгляд законопроектів, прийнятих Верховною Радою попереднього скликання в першому і наступних читаннях

1. Голова Верховної Ради України попереднього скликання подає новообраний Верховній Раді перелік законопроектів, законів, повернутих з пропозиціями Президента України, розгляд яких не було завершено прийняттям остаточного рішення щодо них Верховною Радою попереднього скликання. До переліку додаються звіт про виконану роботу щодо підготовки та розгляду цих питань, а також справи незавершених законопроектів.

2. Прийняті Верховною Радою попереднього скликання в першому чи наступних читаннях законопроекти, але не прийняті в цілому, готуються і розглядаються Верховною Радою нового скликання за процедурою підготовки до другого читання, встановленою цим Регламентом.

Стаття 102. Визнання законопроектів відкликаними

1. Законопроект вважається відкликаним, якщо запропоновані рішення на його підтримку не отримали необхідної кількості голосів народних депутатів. Таке відхилення законопроекту заноситься до протоколу пленарного засідання Верховної Ради.

2. Відхилений Верховною Радою законопроект або законопроект, що повторює його за суттю, не може бути внесений на поточний та наступний за нею позачерговий сесіях Верховної Ради відповідного скликання. Відхилений законопроект знімається з розгляду і виключається з бази даних законопроектів електронної комп'ютерної мережі веб-сайту Верховної Ради.

Глава 18

РОЗГЛЯД ЗАКОНОПРОЕКТІВ У ПЕРШОМУ ЧИТАННІ

Стаття 103. Розгляд законопроектів головним комітетом

1. Після включення законопроекту до порядку денного сесії Верховної Ради підготовка його до першого читання здійснюється головним комітетом.

2. Розгляд законопроекту при підготовці його до першого читання здійснюється в порядку, передбаченому для попереднього розгляду законопроектів (стаття 88 цього Регламенту) з урахуванням особливостей, визначених цією главою.

Стаття 104. Строки подання пропозицій до законопроектів

1. До повторного першого читання законопроекту пропозиції до законопроекту вносяться в десятиденний строк після дня попереднього першого читання цього законопроекту.

2. Верховна Рада своїм рішенням про одноразове відхилення (ad hoc) від процедури, визначеної цим Регламентом, може перенести розгляд законопроекту, продовжити встановлені в цій статті строки або скоротити їх не більш як наполовину. Скорочення строку не допускається при розгляді проекту кодексу чи іншого законопроекту, кількість статей, пунктів якого понад 100.

3. До повторного першого читання законопроекту вносяться пропозиції лише щодо його основних положень, принципів, критеріїв.

Стаття 105. Особливості розгляду альтернативних законопроектів

1. Альтернативні законопроекти розглядаються, як правило, в порядку черговості їх внесення.

2. При розгляді альтернативних законопроектів головний комітет може рекомендувати Верховній Раді взяти за основу один із них або підготувати інший законопроект, який вноситься на розгляд Верховної Ради народними депутатами - членами цього комітету.

3. При підготовці законопроекту до першого читання головний комітет може викласти в ньому альтернативні варіанти спірних положень.

4. Верховна Рада розглядає альтернативні законопроекти на пленарному засіданні одночасно з основним законопроектом.

Стаття 106. Висновок головного комітету щодо законопроектів

1. За наслідками підготовки законопроекту до розгляду в першому читанні головний комітет ухвалює висновок, який має містити:

1) пропозицію про прийняття Верховною Радою щодо відповідного законопроекту (кожного з альтернативних законопроектів у разі їх внесення) одного з рішень, передбачених статтею 109 цього Регламенту, та обґрунтування такої пропозиції;

2) пропозицію щодо перенесення розгляду законопроекту (у разі необхідності).

2. У разі розгляду альтернативних законопроектів головний комітет може внести пропозицію про попереднє відхилення Верховною Радою основних положень, принципів, критеріїв та його структурних частин, на яких має ґрунтуватися відповідний законопроект.

3. У разі якщо законопроект потребує фінансово-економічного обґрунтування, до висновку головного комітету обов'язково додається висновок комітету, до предмета відання якого належать питання бюджету, щодо повноти та достовірності такого обґрунтування. Головний комітет може також долучити одержані висновки Кабінету Міністрів України та інших комітетів з цього питання.

4. Якщо у висновках комітетів, яким Верховною Радою було доручено попередній розгляд законопроекту, є розбіжності, головний комітет вживає заходів щодо їх врегулювання. Питання, з приводу яких комітетами не досягнуто згоди, вносяться на розгляд Верховної Ради.

Стаття 107. Строки надання народним депутатам висновків до законопроектів, підготовлених до першого читання

1. Висновок, підготовлений головним комітетом до першого читання законопроекту, висновки відповідних комітетів та інші супровідні документи до нього надаються народним депутатам не пізніше як за сім днів до дня розгляду цього законопроекту на пленарному засіданні Верховної Ради.

Стаття 108. Порядок розгляду законопроектів у першому читанні

1. Розгляд законопроекту в першому читанні, як правило, проводиться за процедурою повного обговорення законопроектів (стаття 30 цього Регламенту).

2. При розгляді законопроекту в першому читанні Верховна Рада може прийняти процедурне рішення про обговорення проекту за скороченою процедурою.

3. Обговорення за скороченою процедурою не допускається при розгляді проектів кодексів та інших законопроектів, у яких кількість статей, пунктів понад 100.

4. Після завершення обговорення законопроекту в першому читанні проводиться голосування щодо прийняття одного з рішень, передбачених статтею 109 цього Регламенту.

Стаття 109. Рішення за наслідками розгляду законопроекту в першому читанні

1. За наслідками розгляду законопроекту в першому читанні Верховна Рада може прийняти рішення про:

1) прийняття законопроекту за основу з дорученням головному комітету підготувати його до другого читання;

2) відхилення законопроекту;

3) повернення законопроекту суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання або направлення його до головного комітету для підготовки на повторне перше читання, визначивши при цьому основні положення, принципи, критерії, яким повинен відповідати доопрацьований законопроект чи його структурні частини;

4) опублікування законопроекту у визначеному Верховною Радою друкованому засобі масової інформації для всенародного обговорення, доопрацювання його головним комітетом з урахуванням наслідків обговорення і подання на повторне перше читання.

2. Верховна Рада після прийняття законопроекту за основу може прийняти рішення про прийняття законопроекту в цілому, за умови дотримання вимог цього Регламенту (частина четверта статті 97).

3. Законопроект вважається відкликаним, якщо жодне з рішень, зазначених у пунктах 1, 3, 4 частини першої цієї статті, не підтримано необхідною кількістю голосів народних депутатів. Здійснення таким чином відхилення законопроекту заноситься до протоколу пленарного засідання як рішення Верховної Ради і має наслідки, передбачені цим Регламентом (частина друга статті 102).

Стаття 110. Особливості процедури повторного першого читання законопроекту

1. Законопроект на повторне перше читання подається у визначений Верховною Радою строк, але не пізніше 30 днів після дня його попереднього розгляду, у новій редакції, підготовлений головним комітетом та/або суб'єктом права законодавчої ініціативи, з висновками головного та інших комітетів і розглядается в порядку, передбаченому цим Регламентом (статті 107, 108).

2. Строки подання на повторне перше читання законопроекту, щодо якого прийнято рішення про всенародне обговорення, визначаються окремою постановою Верховної Ради.

3. Головний комітет та/або суб'єкт права законодавчої ініціативи, які відповідно до рішення Верховної Ради підготували законопроект на повторне перше читання, мають право на доповідь.

Глава 19

РОЗГЛЯД ЗАКОНОПРОЕКТІВ У ДРУГОМУ ЧИТАННІ

Стаття 111. Строки подання пропозицій і поправок до законопроекту, який готується до другого читання

1. Пропозиції та поправки для підготовки законопроекту до другого читання вносяться в чотирнадцятиденний строк після дня прийняття законопроекту в першому читанні за основу. До повторного другого читання законопроекту пропозиції та поправки вносяться в десятиденний строк після дня попереднього другого читання.

2. Верховна Рада своїм рішенням про одноразове відхилення (ad hoc) від закріплених у цьому Регламенті положень може продовжити встановлені в цій статті строки або скоротити їх не більш як наполовину. Скорочення не допускається при розгляді проекту кодексу чи іншого законопроекту, кількість статей, пунктів якого понад 100.

Стаття 112. Строки надання народним депутатам законопроектів, підготовлених до другого читання

1. Законопроект, підготовлений до другого чи повторного другого читання, висновок головного комітету та інші супровідні документи до нього надаються народним депутатам не пізніше як за десять днів до дня розгляду цього законопроекту на пленарному засіданні Верховної Ради.

2. Законопроект, підготовлений до другого чи повторного другого читання, має бути завізований головою головного комітету, керівником секретаріату цього комітету, керівниками юридичного і редакційного підрозділів апарату Верховної Ради. Якщо законопроект завізований із зауваженнями, вони додаються до супровідних документів, які надаються народним депутатам разом із законопроектом.

Стаття 113. Зміст порівняльної таблиці законопроекту, підготовленого до другого читання

1. Законопроект, підготовлений до другого читання, подається у вигляді порівняльної таблиці, яка має містити:

1) текст законопроекту, прийнятого за основу;

2) усі внесені та не відкликані пропозиції (можливо, із стислим обґрунтуванням), поправки, що мають суцільну нумерацію і розміщуються на рівні з відповідними статтями законопроекту, із зазначенням ініціаторів їх внесення - суб'єктів права законодавчої ініціативи;

3) висновок головного комітету щодо внесених пропозицій, поправок;

4) остаточну редакцію статей законопроекту, що пропонується головним комітетом для прийняття у другому читанні.

2. Якщо з тих чи інших причин не всі пропозиції, поправки включені до порівняльної таблиці, головним комітетом готується і подається додаткова порівняльна таблиця.

3. Якщо головний комітет не приймав рішення щодо тієї чи іншої пропозиції чи поправки до законопроекту, то остаточна редакція тексту законопроекту в цій частині залишається комітетом в редакції першого читання.

Стаття 114. Розгляд законопроектів у другому читанні

1. Під час розгляду законопроектів у другому читанні Верховна Рада проводить його постатейне обговорення та голосування. У разі необхідності можуть обговорюватися і ставитися на голосування окремі частини, пункти, підпункти, речення або статті.

2. Верховна Рада може прийняти процедурне рішення про розгляд законопроекту розділами, частинами а з проведенням щодо них самостійного обговорення і голосування. Таке процедурне рішення може прийматися після обговорення за скороченою процедурою.

3. До початку чи у ході обговорення законопроекту в другому читанні може бути внесена пропозиція про обговорення і голосування спочатку тих структурних частин законопроекту, які містять основні, вирішальні або зумовлюють положення щодо його інших відповідних структурних частин. Така пропозиція обговорюється за скороченою процедурою, після чого приймається процедурне рішення. У разі внесення Погоджувальною Радою пропозицій щодо послідовності розгляду структурних частин законопроекту така пропозиція ставиться на голосування без обговорення до початку розгляду законопроекту.

Стаття 115. Порядок обговорення законопроектів при розгляді у другому читанні

1. Під час розгляду законопроекту у другому читанні проводиться обговорення кожної статті в порядку її нумерації в запропонований головним комітетом редакції, якщо не прийнято рішення про розгляд законопроекту в іншому порядку відповідно до статті 114 цього Регламенту.

2. За наполяганням ініціатора внесення - суб'єкта права законодавчої ініціативи може бути проведено обговорення відхилених пропозицій, поправок, що стосуються цих статей.

3. За наполяганням народних депутатів може бути проведено обговорення врахованої головним комітетом пропозиції, поправок із наступним голосуванням щодо її прийняття, вилучення в цілому чи її частини. У такому ж порядку може бути порушено питання про розгляд пропозицій, поправки до відповідного тексту статті законопроекту, прийнятого в першому читанні, але відсутньої у запропонованій головним комітетом редакції.

4. У разі внесення до порівняльної таблиці законопроекту кількох альтернативних пропозицій, поправок, щодо яких головний комітет не приймав рішення, Верховна Рада розглядає кожну з них.

5. Право на роз'яснення пропозицій і поправок мають ініціатори їх внесення - суб'єкти права законодавчої ініціативи. Якщо до однієї статті або її частини є декілька пропозицій, які виключають одна одну, їх обговорення проводиться одночасно з послідовним, у порядку черговості їх внесення, наданням слова ініціаторам їх внесення.

6. Додаткова порівняльна таблиця до законопроекту розглядається одночасно з основною порівняльною таблицею.

7. Якщо своєчасно внесеної пропозиції, поправки не було надано народним депутатам, це не перешкоджає її обговоренню і голосуванню на цьому ж пленарному засіданні Верховної Ради. Зміст пропозицій чи поправок оголошується головним на пленарному засіданні або ініціатором їх внесення - суб'єктом права законодавчої ініціативи.

Стаття 116. Особливості голосування при розгляді законопроектів у другому читанні

1. Верховна Рада проводить голосування по кожній пропозиції, поправці, відхилений головним комітетом, якщо на цьому налягає ініціатор внесення - суб'єкт права законодавчої ініціативи.

2. Після завершення розгляду пропозицій, поправок, що надійшли до відповідної статті законопроекту, Верховна Рада проводить голосування щодо статті в цілому.

3. У разі якщо не надійшло пропозицій і поправок до статей або немає зауважень до запропонованого головним комітетом тексту законопроекту і народні депутати, пропозиції чи поправки яких відхилени головним комітетом, не наполягають на їх голосування, голосуючий на пленарному засіданні може об'єднати голосування в цілому щодо декількох таких послідовно розміщених статей. Іх текст підлягає оголошенню, якщо на цьому налягає хоча б один народний депутат.

4. У разі якщо жоден із внесених на друге читання варіантів статті голосуванням не підтримано, стаття вважається відхиленою.

5. Після завершення постатейного розгляду законопроекту Верховна Рада проводить голосування щодо прийняття законопроекту в другому читанні. Якщо до законопроекту немає зауважень народних депутатів, голосуючий на пленарному засіданні може поставити його на голосування в цілому як акт Верховної Ради.

6. Голосування законопроекту в цілому не проводиться, якщо наслідком неприйняття Верховною Радою тих чи інших статей законопроекту або істотної зміни запропонованого головним комітетом редакції окремих структурних частин законопроекту, в тексті виникають суперечності чи протигалини, які виключають можливість застосування норм законопроекту після його остаточного прийняття та набрання ним чинності.

7. Якщо законопроект не поділяється на статті, пункти, то на голосування ставляться окремо назва законопроекту, його текст та законопроект у цілому.

Стаття 117. Усунення суперечностей та внесення редакційних уточнень до законопроекту

1. До проведення голосування щодо прийняття законопроекту у другому читанні та в цілому Верховна Рада може доручити головному комітету чи утворений Верховною Радою редакційній групі внести редакційні уточнення з урахуванням поправок, внесених безпосередньо на пленарному засіданні Верховної Ради під час розгляду законопроекту.

2. У випадку, зазначеному в частині першій цієї статті, голосування щодо законопроекту у другому читанні відкладається на строк, визначений Верховною Радою. І наступний його розгляд розпочинається з голосування без прийняття рішення про включення до порядку денного пленарного засідання Верховної Ради і без обговорення.

3. Законопроект, підготовлений згідно з частиною першою цієї статті, надається народним депутатам перед початком пленарного засідання або безпосередньо перед голосуванням законопроекту в другому читанні.

Стаття 118. Рішення за результатами розгляду законопроекту в другому читанні

1. За результатами розгляду законопроекту в другому читанні Верховна Рада приймає рішення про:

1) прийняття законопроекту в другому читанні та доручення головному комітету підготувати його до третього читання;

2) прийняття законопроекту в другому читанні та в цілому;

3) прийняття законопроекту в другому читанні за винятком окремих розділів, глав, статей, частин статей та направлення їх головному комітету на доопрацювання з наступним поданням законопроекту на повторне друге читання;

4) повернення законопроекту головному комітету на доопрацювання з наступним поданням на повторне друге читання.

2. У разі прийняття рішення, передбаченого пунктом 3 частини першої цієї статті, Верховна Рада визначає частини, розділи, глави, статті, частини статей, що підлягають доопрацюванню.

3. Законопроект вважається відкликаним, якщо жодне із запропонованих у частині першій цієї статті рішень не отримав на підтримку необхідної кількості голосів народних депутатів.

4. Якщо запропонований головним комітетом текст законопроекту прийнято без внесення змін до нього, якщо до нього немає зауважень відповідних структурних підрозділів апарату Верховної Ради, Верховна Рада може прийняти рішення про прийняття законопроекту в другому читанні та в цілому.

Стаття 119. Розгляд законопроектів у повторному другому читанні

1. На повторне друге читання законопроект подається головним комітетом у вигляді порівняльної таблиці.

2. На повторне друге читання головний комітет подає лише пропозиції, поправки, внесені після другого читання, до статей чи їх частин, що не були прийняті у другому читанні. При цьому включаються всі пропозиції, поправки, у тому числі й ті, що були внесені до цих статей чи їх частин на попереднє друге читання.

3. Якщо на повторне друге читання повернені лише окремі структурні частини законопроекту, порівняльна таблиця готується лише щодо цих структурних частин.

4. Повторне друге читання законопроекту здійснюється за процедурою другого читання (статті 114-118 цього Регламенту).

Глава 20

РОЗГЛЯД ЗАКОНОПРОЕКТІВ У ТРЕТЬОМУ ЧИТАННІ

Стаття 120. Внесення поправок перед розглядом законопроекту у третьому читанні

1. До законопроекту, який готується до третього читання, поправки вносяться у п'ятиденний строк після дня попереднього читання.

2. До третього читання законопроекту, який готується головним комітетом, вносяться лише поправки щодо внесення виправлень, уточнень, усунення помилок, суперечностей у тексті законопроекту, а також поправки, внесені з метою узгодження між собою структурних частин прийнятого у другому читанні законопроекту без зміни його змісту. Будь-які інші поправки відхиляються головним комітетом без розгляду їх по суті.

Стаття 121. Строки надання народним депутатам законопроектів, підготовлених до третього читання

1. Законопроект, підготовлений до третього читання разом із висновком головного комітету та іншими супровідними документами щодо нього, надається народним депутатам не пізніше як за п'ять днів до дня його розгляду.

2. Законопроект, підготовлений до третього читання, має бути завізований головою головного комітету, керівником секретаріату цього комітету та керівниками юридичного і редакційного підрозділів апарату Верховної Ради. Якщо законопроект завізований із зауваженнями, вони додаються до супровідних документів, які надаються народним депутатам разом із законопроектом.

Стаття 122. Супровідні документи, що подаються до законопроектів, підготовлених до третього читання

1. Для розгляду законопроекту в третьому читанні головним комітетом подається порівняльна таблиця, яка містить остаточну редакцію законопроекту і складається відповідно до вимог цього Регламенту (стаття 113).

2. Одночасно із законопроектом, підготовленим до третього читання, головним комітетом подаються:

1) перелік законів, до яких у зв'язку з прийняттям цього закону необхідно внести зміни (за їх наявності);

2) одержаний головним комітетом, у разі необхідності, від Кабінету Міністрів України план організаційних, кадрових, матеріальних, технічних, фінансових, інформаційних заходів для введення в дію закону після прийняття законопроекту;

3) проекти актів Кабінету Міністрів України, інших центральних органів виконавчої влади, прийняття яких передбачено в законопроекті, що розглядається, або є необхідним для введення відповідного закону в дію, якщо Верховною Радою приймалося рішення про необхідність розробки таких проектів актів.

Стаття 123. Розгляд законопроектів у третьому читанні

1. У третьому читанні розглядаються і приймаються рішення щодо поправок (внесення виправлень, уточнень, усунення помилок, суперечностей в тексті законопроекту), поданих після прийняття законопроекту в другому читанні.

2. Розгляд законопроекту у третьому читанні включає:

1) голосування щодо статей законопроекту, текст яких зазнав змін після їх прийняття у другому читанні;

2) голосування щодо проекту постанови, внесеного народними депутатами - членами головного комітету, про схвалення підготовленого Кабінетом Міністрів України плану організаційних, кадрових, матеріально-технічних, фінансових, інформаційних заходів щодо введення в дію закону після прийняття законопроекту;

3) голосування законопроекту в цілому.

3. Після прийняття закону в цілому внесення до його тексту будь-яких змін (за винятком виправлення граматичних чи технічних помилок) допускається лише за пропозицією Голови Верховної Ради України в порядку, визначеному цим Регламентом (стаття 126).

Стаття 124. Рішення за результатами розгляду законопроектів у третьому читанні

1. За результатами розгляду законопроекту у третьому читанні Верховна Рада може прийняти рішення про:

1) прийняття закону в цілому і направлення його на підпис Президента України;

2) перенесення голосування щодо законопроекту в цілому у зв'язку із прийняттям рішення про перенесення розгляду законопроекту або до подання Кабінетом Міністрів України проектів актів, прийняття яких передбачено в законопроекті, що розглядається;

3) схвалення тексту законопроекту в цілому і внесення його на всеукраїнський референдум;

4) відхилення законопроекту.

2. У разі прийняття рішення, зазначеного в пункті 3 частини першої цієї статті, внесення законопроекту на всеукраїнський референдум та визначення його результатів здійснюється відповідно до положень Конституції України та законів, що регулюють питання проведення всеукраїнського референдуму.

3. У разі якщо Верховною Радою не прийнято жодного з передбачених пунктами 1—3 частини першої цієї статті рішень, законопроект вважається відхиленим.

Глава 21

ПІДГОТОВКА ПРИЙНЯТИХ ЗАКОНІВ ДО НАПРАВЛЕННЯ НА ПІДПИС ПРЕЗИДЕНТУ УКРАЇНИ

Стаття 125. Підготовка тексту прийнятого закону для підпису Головою Верховної Ради України

1. Текст закону, прийнятий Верховною Радою, не пізніше як у десятиденний строк оформляється головним комітетом, відіється головою комітету та керівником секретаріату цього комітету чи особами, які виконують їх обов'язки, керівником юридичного підрозділу та керівником підрозділу, на який в установленному порядку покладено функцію з оформлення на підпис Голові Верховної Ради України прийнятих Верховною Радою актів, і подається на підпис Голові Верховної Ради України. Якщо текст закону завізований із зауваженнями, вони разом із текстом закону подаються Голові Верховної Ради України.

2. Голова Верховної Ради України підписує поданий на підпис закон не раніше двох і не пізніше п'яти днів з дня його подання, крім випадків, передбачених цим Регламентом.

постанови чи іншого акта Верховної Ради його оригіналу, не пізніш як через десять днів з дня виявлення невідповідності публікується в газеті «Голос України» та в черговому номері «Відомостей Верховної Ради України» уточнений текст закону, постанови чи іншого акта Верховної Ради.

4. Підписаний Президентом України закон, а також підписані Головою Верховної Ради України постанови та інші акти Верховної Ради є оригіналами і зберігаються в апараті Верховної Ради в установленному порядку. Всі інші примірники закону, постанови та інших актів Верховної Ради є копіями.

Стаття 135. Справа закону

1. Після набрання чинності законом апарат Верховної Ради разом з відповідним головним комітетом веде справу закону, яка містить:

1) прийнятий текст закону;

2) прийнятий Верховною Радою план організаційних, кадрових, матеріально-технічних, фінансових, інформаційних заходів для реалізації положень прийнятого закону, а також повідомлення, що надійшли до Верховної Ради, про хід виконання цього плану Кабінетом Міністрів України;

3) перелік і тексти прийнятих Президентом України, Кабінетом Міністрів України, міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади нормативно-правових актів на виконання положень цього закону;

4) повідомлення Верховного Суду України, вищих спеціалізованих судів України, Міністерства юстиції України, Генеральної прокуратури України, інших органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб про дотримання положень закону, а також у разі надходження їх пропозицій щодо підвищення ефективності дії цього закону;

5) документи, відповідні остаточні редакції тексту закону, пов'язані із зміною, втратою чинності закону;

6) рішення та висновки Конституційного Суду України щодо закону, роз'яснення Верховного Суду України щодо положень закону, якщо такі є.

РОЗДІЛ V РОЗГЛЯД ВЕРХОВНОЮ РАДОЮ УКРАЇНИ ПИТАНЬ ЗА СПЕЦІАЛЬНИМИ ПРОЦЕДУРАМИ

Глава 25 РОЗГЛЯД ЗАКОНОПРОЕКТІВ ПРО ВНЕСЕННЯ ЗМІН ДО КОНСТИТУЦІЇ УКРАЇНИ

Стаття 136. Законодавство про порядок внесення Верховною Радою змін до Конституції України

1. Порядок діяльності Верховної Ради щодо внесення змін до Конституції України визначається Конституцією України, цією главою Регламенту та іншими його нормами, що не суперечать положенням цієї глави.

Стаття 137. Суб'єкти права подання до Верховної Ради законопроектів про внесення змін до Конституції України, пропозицій, поправок до них та пропозицій щодо їх розгляду

1. Суб'єктами права подання до Верховної Ради законопроектів про внесення змін до Конституції України є Президент України, народні депутати у кількості, зазначеній у статті 154 та частині першій статті 156 Конституції України.

2. Суб'єктами права подання до Верховної Ради пропозицій, поправок до законопроектів про внесення змін до Конституції України є Президент України, а також народні депутати у кількості, яка передбачена статтею 154, частиною першою статті 156 Конституції України для подання до Верховної Ради відповідних законопроектів.

3. Під час підготовки і розгляду у Верховній Раді законопроектів про внесення змін до Конституції України, пропозицій, поправок до них або питань, пов'язаних з ними, пропозиції щодо порядку їх розгляду і результати розгляду подаються народними депутатами у зазначеному порядку, встановленому Законом України «Про статус народного депутата України» та цим Регламентом.

4. Суб'єкти права подання до Верховної Ради законопроектів про внесення змін до Конституції України, пропозицій, поправок до них, пропозицій щодо порядку і результатів їх розгляду знаначають у письмовій формі, то є в разі необхідності представляють їхні правові позиції під час підготовки і розгляду у Верховній Раді та її органах поданих ними документів (до трьох осіб). Особами, уповноваженими представляти у Верховній Раді та її органах законопроекти про внесення змін до Конституції України, пропозиції та і поправки до них, подані народними депутатами, можуть бути лише народні депутати з числа тих, хто підписав подання про внесення до Верховної Ради відповідних законопроектів про внесення змін до Конституції України, пропозицій, поправок до них і повноваження яких не припинені; заміна таких представників здійснюється шляхом подання звернення з дотриманням вимог щодо кількості підписів народних депутатів (стаття 139 цього Регламенту).

Стаття 138. Порядок подання до Верховної Ради законопроектів про внесення змін до Конституції України, пропозицій та поправок до них

1. Подання до Верховної Ради законопроектів про внесення змін до Конституції України, пропозицій та поправок до них здійснюється із застосуванням відповідно статей 154, 156, 157, 158 Конституції України, а також положень частин першої, четвертої статті 85, статтей 86, 87, 89 цього Регламенту та з урахуванням вимог цієї глави Регламенту.

2. Суб'єкт права подання (ініціатор подання) до Верховної Ради законопроектів про внесення змін до Конституції України, пропозицій та поправок до них подає їх до Верховної Ради в письмовому поданнім за своїм підписом (підписами), при цьому підпис народного депутата не відкидається.

3. Законопроект про внесення змін до Конституції України повинен містити положення про термін набрання ним чинності як закону.

4. Законопроект про внесення змін до розділу I «Загальні засади», розділу III «Вибори. Референдум» і розділу XIII «Внесення змін до Конституції України» не повинен містити положень про внесення змін до інших розділів Конституції України, за винятком лише редакційно уточнюючих змін, які викликані відповідними змінами норм розділів I, III, XIII Конституції України. Затвердження всеукраїнським референдумом таких редакційно уточнюючих змін до інших розділів Конституції України не виключає прийняття в майбутньому Верховною Радою змін до тих же положень відповідно до статті 155, частини другої статті 158 Конституції України.

5. Законопроект про внесення змін до Конституції України, окремі подання до Верховної Ради відповідно до статті 154 Конституції України, не повинен містити положень, які у зв'язку із системною єдністю норм Конституції України зумовлюють необхідність внесення змін до розділів Конституції України, зазначених у статті 156 Конституції України.

6. У разі виникнення необхідності одночасного комплексного внесення змін як до розділів Конституції України, зазначених у статті 155, так і до розділів, зазначених у частині першій статті 156 Конституції України, ініціатор подання таких змін до Конституції України подає до Верховної Ради одночасно два окремих законопроекти (пов'язані законопроекти). Такі законопроекти повинні містити також положення, які передбачають поєднане та узгоджене в часі набрання ними чинності, та згідно з якими в разі неприйняття Верховною Радою чи незатвердження всеукраїнським референдумом одного із них, інший, пов'язаний з ним, не набирає чинності.

7. Подання до Верховної Ради законопроекту про внесення змін до розділів I, III, XIII Конституції України супроводжується одночасним поданням і законопроекту, яким передбачається виділення коштів з Державного бюджету України на проведення всеукраїнського референдуму щодо змін Конституції України.

8. Пояснювальна записка до законопроекту про внесення змін до Конституції України, крім загальних положень, передбачених цією главою Регламенту (частина перша статті 86), повинна висвітлювати також питання, зазначені в пунктах 2—10, 14 частини другої статті 140 цього Регламенту.

9. Альтернативні законопроекти подаються до Верховної Ради лише протягом 14 днів після надання народним депутатам законопроекту про внесення змін до Конституції України. У разі підписання народним депутатом письмового подання про внесення двох і більше альтернативних законопроектів про внесення змін до Конституції України, його підпис у поданнях щодо внесення другого і наступних за часом альтернативних законопроектів не підлягає врахуванню.

Стаття 139. Відкликання законопроектів про внесення змін до Конституції України, пропозицій, поправок до них

1. Законопроект про внесення змін до Конституції України вважається відкликаним за письмовим зверненням ініціатора його подання до Верховної Ради, якщо зазначений законопроект ще не включено до порядку денного сесії Верховної Ради. Про відкликання законопроекту оголошується на найближчому пленарному засіданні Верховної Ради.

2. Законопроект про внесення змін до Конституції України, який включено до порядку денного сесії Верховної Ради, але постановою про звернення Верховної Ради щодо нього ще не направлено Верховною Радою до Конституційного Суду України, може бути відкликаний лише за згодою Верховної Ради. Така згода надається шляхом прийняття рішення про включення відповідного законопроекту з порядку денного сесії Верховної Ради.

3. Звернення про відкликання законопроекту про внесення змін до Конституції України, поданого до Верховної Ради народними депутатами, повинно бути підписано більшістю народних депутатів, які подавали законопроект, але не менш як третинною від конституційного складу Верховної Ради щодо законопроекту, зазначеного в статтях 154, 155 Конституції України, а щодо законопроекту, зазначеного в статті 156 Конституції України, — не менш як двома третинами від конституційного складу Верховної Ради.

4. Пропозиція, поправка до законопроекту про внесення змін до Конституції України може бути відкликана за письмовим зверненням ініціатора її подання до Верховної Ради до моменту голосування Верховної Ради щодо її прийняття. До звернення народних депутатів про відкликання поданої ними пропозиції, поправки застосовуються положення частини третьої цієї статті.

5. За письмовим зверненням ініціатора подання до Верховної Ради законопроекту про внесення змін до Конституції України або за письмовою вмотивованою пропозицією народного депутата Верховна Рада може відкликати із Конституційного Суду України своє звернення про надання висновку Конституційним Судом України щодо відповідності законопроекту про внесення змін до Конституції України вимогам статей 157 і 158 Конституції України

у будь-який час до дня його першого розгляду на пленарному засіданні Конституційного Суду України (частина перша статті 44 Закону України «Про Конституційний Суд України»). Постановою про відкликання свого звернення Верховна Рада приймає більшістю голосів народних депутатів від її конституційного складу без окремого включення питання про її розгляд до порядку денного сесії Верховної Ради. Щодо конкретного законопроекту це питання у Верховній Раді може порушуватися лише один раз.

6. У разі отримання Верховною Радою ухвали Конституційного Суду України про відмову у відкритті або про припинення конституційного провадження у зв'язку з відкликанням Верховною Радою свого звернення до Конституційного Суду України, відповідний законопроект про внесення змін до Конституції України вважається знятим з розгляду (без додаткового голосування щодо цього питання), про що головуючий на найближчому пленарному засіданні Верховної Ради робить повідомлення.

Стаття 140. Підготовка до розгляду питання про включення законопроекту про внесення змін до Конституції України до порядку денного сесії Верховної Ради та про порядок продовження роботи над ним

1. Підготова до розгляду питання про включення законопроекту про внесення змін до Конституції України до порядку денного сесії Верховної Ради та про порядок продовження роботи над ним здійснюється відповідно до положень цієї статті, частин першої, другої, четвертої, п'ятої статті 88, статті 91, частини першої статті 93, частин першої, третьої, четвертої, п'ятої статті 98, частини четвертої статті 105, частин другої, третьої, четвертої статті 106 цього Регламенту з дотриманням вимог, передбачених частиною другою статті 112 цього Регламенту.

2. Головний комітет та інші комітети, яким була доручена підготовка до розгляду питання про включення законопроекту до порядку денного сесії та про порядок продовження роботи над ним, відповідно до предметів їх відання готують висновки:

1) про те, належним чи не належним суб'єктом права подання законопроектів про внесення змін до Конституції України подано до Верховної Ради законопроект;

2) щодо того, чи прийняття поданого відповідно до статті 154 Конституції України законопроекту не потребує викликаного системною єдністю норм Конституції України одночасного внесення змін до розділів Конституції України, зазначених у статті 156 Конституції України;

3) щодо відповідності поданого законопроекту вимогам частини другої статті 156 Конституції України;

4) про те, чи прийняття запропонованих у законопроекті змін до Конституції України не призведе до порушення міжнародних зобов'язань України;

5) щодо політичної, соціальної, економічної доцільності (чи необхідності) прийняття такого законопроекту взагалі;

6) про наявність чи відсутності у законопроекті таких положень (або подібних до них), які в раніше наданих висновках та прийнятих рішеннях Конституційного Суду України визнавалися такими, що касовують чи обмежують права та свободи людини і громадянина або спрямовані на ліквідацію незалежності чи на порушення територіальної цілісності України;

7) стосовно того, чи існують сумніви (зокрема у комітету, науковців, експертів) щодо відповідності законопроекту вимогам статей 157 і 158 Конституції України;

8) про наявність раніше наданого висновку Конституційного Суду України щодо відповідності законопроекту вимогам статей 157 і 158 Конституції України, якщо законопроект повторно подано до Верховної Ради в незмінній редакції його положень;

9) стосовно правових наслідків для суб'єктів правопорядку, які можуть настати у зв'язку з внесенням до чинної Конституції України запропонованих у законопроекті змін;

10) щодо повноти, чіткості, несутеречливості та системності регулювання положеннями запропонованого законопроекту відповідних суспільних відносин на конституційному рівні, та чи потребуватиме поданий законопроект прийняття до нього пропозицій і поправок, у тому числі редакційно уточнюючого характеру;

11) щодо доцільності (чи необхідності) направлення законопроекту після включення його до порядку денного сесії на наукову, юридичну чи іншу експертизу, проведення наукового пошуку чи дослідження у строк до прийняття Верховною Радою постанови про звернення (стаття 143 цього Регламенту) до Конституційного Суду України;

12) щодо доцільності опублікування законопроекту для всенародного обговорення у строк до прийняття Верховною Радою постанови про звернення до Конституційного Суду України щодо цього законопроекту;

13) про доцільні строки проведення всеукраїнського референдуму щодо змін Конституції України, якщо законопроект поданий відповідно до частини першої статті 156 Конституції України;

14) з питань, зазначених у частині третій статті 86, частині третій статті 106 цього Регламенту, а також щодо законопроекту, зазначеного в частині сьомій статті 138 цього Регламенту, яким передбачається виділення коштів з Державного бюджету України на проведення всеукраїнського референдуму;

15) щодо пропозицій про порядок розгляду поданого законопроекту про внесення змін до Конституції України, якщо такі пропозиції є.

У разі наявності своєчасно поданих альтернативних законопроектів висновки, зазначені в частині другій цієї статті, готуються щодо кожного з них.

6. Пов'язані законопроекти про внесення змін до Конституції України, зазначені в частині шостій статті 138 цього Регламенту, готуються до включення їх до порядку денного сесії Верховної Ради одним питанням.

7. За результатами підготовки до розгляду питання про включення законопроекту до порядку денного сесії Верховної Ради та про порядок продовження роботи над ним головний комітет подає Верховній Раді висновки, зокрема:

1) щодо включення чи невиключення до порядку денного сесії Верховної Ради відповідного законопроекту;

2) який з альтернативних законопроектів про внесення змін до Конституції України включити до порядку денного сесії Верховної Ради чи не включати жодного (якщо альтернативні законопроекти є);

3) щодо строку прийняття Верховною Радою постанови про звернення до Конституційного Суду України стосовно законопроекту про внесення змін до Конституції України;

4) щодо доцільності створення тимчасової спеціальної комісії для продовження роботи над законопроектом після його включення до порядку денного сесії Верховної Ради.

6. До поданих висновків головний комітет готує необхідні проекти актів для прийняття Верховною Радою рішень щодо них. Зазначені проекти актів візуються і подаються до Верховної Ради головним комітетом. Якщо головний комітет не подає до своїх висновків проекти актів, то Голова Верховної Ради України на пленарному засіданні вносить їх від свого імені.

7. Висновки комітетів, додані до них проекти рішень Верховної Ради та інші необхідні матеріали надаються народним депутатам не пізніш як за 10 днів до дня розгляду Верховною Радою питання про включення законопроекту про внесення змін до Конституції України до порядку денного сесії Верховної Ради та про порядок продовження роботи над ним.

Стаття 141. Розгляд Верховною Радою питання про включення законопроекту про внесення змін до Конституції України до порядку денного сесії Верховної Ради та про порядок продовження роботи над ним

1. Обговорення питання про включення законопроекту про внесення змін до Конституції України до порядку денного сесії Верховної Ради та про порядок продовження роботи над ним проводиться відповідно до статті 30 цього Регламенту. Скорочена процедура обговорення в такому випадку не може бути застосована.

2. Якщо законопроект про внесення змін до Конституції України поданий до Верховної Ради народними депутатами, то Президентів України або уповноважений ним особи надається слово для виступу (стільки часу, скільки й доповідач) після виступів осіб, зазначених у пункті 4 частини першої статті 30 цього Регламенту. Запитання Президентів України або уповноважений ним особи не ставляться.

3. На пленарному засіданні Верховної Ради обговорюються, зокрема, питання, зазначені в частинах другій і шостій статті 140 цього Регламенту.

4. Верховна Рада включає до порядку денного сесії Верховної Ради законопроект про внесення змін до Конституції України для того, щоб направити його із зверненням Верховної Ради до Конституційного Суду України для отримання висновку, передбаченого статтею 159 Конституції України, попередньо схвалити законопроект і прийняти (стаття 155 Конституції України) чи прийняти і направити його Президентів України для внесення на всеукраїнський референдум (частина перша статті 156 Конституції України) у незмінній редакції. Рішення про включення законопроекту про внесення змін до Конституції України до порядку денного сесії Верховної Ради приймається більшістю голосів народних депутатів від конституційного складу Верховної Ради.

5. За результатами обговорення питання про включення законопроекту про внесення змін до Конституції України до порядку денного сесії Верховної Ради та про порядок продовження роботи над ним Верховна Рада може прийняти рішення про:

1) включення законопроекту (одного з альтернативних), обох пов'язаних законопроектів (частина шоста статті 138 цього Регламенту) до порядку денного сесії Верховної Ради;

2) включення законопроекту (одного з альтернативних), обох пов'язаних законопроектів до порядку денного сесії Верховної Ради та одночасне звернення до Конституційного Суду України про надання Конституційним Судом України висновку щодо відповідності законопроекту (обох пов'язаних законопроектів) вимогам статей 157 і 158 Конституції України;

3) відкликання прийняття рішення щодо включення законопроекту (альтернативних законопроектів), обох пов'язаних законопроектів до порядку денного сесії Верховної Ради.

6. У разі якщо жодне із запропонованих рішень у пунктах 1, 2, 3 частини п'ятої цієї статті не підтримано Верховною Радою, законопроект вважається таким, що знятий з розгляду Верховною Радою.

7. Приймаючи рішення про включення законопроекту (одного з альтернативних), обох пов'язаних законопроектів до порядку денного сесії Верховної Ради (пункт 1 частини п'ятої цієї статті), Верховна Рада вирішує, зокрема, питання про:

1) підготовку питання про прийняття Верховною Радою постанови про звернення Верховної Ради до Конституційного Суду України щодо законопроекту про внесення змін до Конституції України;

2) опублікування законопроекту для всенародного обговорення у строк до прийняття Верховною Радою постанови про звернення до Конституційного Суду України щодо законопроекту про внесення змін до Конституції України;

3) направлення законопроекту на наукову, юридичну чи іншу експертизу, проведення наукового пошуку чи дослідження у строк до прийняття Верховною Радою постанови про звернення до Конституційного Суду України щодо законопроекту про внесення змін до Конституції України;

4) відкликання прийняття Верховною Радою постанови про звернення до Конституційного Суду України щодо законопроекту про внесення змін до Конституції України до настання певних обставин які здійснення певних дій.

8. У разі якщо рішення про опублікування законопроекту для всенародного обговорення (пункт 2 частини сьомої цієї статті) не прийнято, законопроект підлягає опублікуванню в офіційних друкованих виданнях для відома громадян і може бути опублікований в інших друкованих виданнях. При цьому повинні бути вказані всі розробники законопроекту (чи його структурних частин), а також ініціатор його подання до Верховної Ради.

9. У разі включення законопроекту до порядку денного сесії Верховна Рада може прийняти рішення про створення тимчасової спеціальної комісії як головної для продовження роботи над законопроектом про внесення змін до Конституції України.

Стаття 142. Підготова законопроекту про внесення змін до Конституції України до попереднього схвалення або прийняття його Верховною Радою

1. Підготова законопроекту про внесення змін до Конституції України до попереднього схвалення його Верховною Радою (стаття 155 Конституції України) або прийняття (частина перша статті 156 Конституції України) здійснюється лише після включення відповідного законопроекту до порядку денного сесії Верховної Ради.

2. У разі прийняття Верховною Радою рішення про опублікування законопроекту про внесення змін до Конституції України для всенародного обговорення в офіційному друкованому виданні повинні бути вказані всі розробники законопроекту (чи його структурних частин), а також ініціатор його подання до Верховної Ради. Пропозиції і зауваження, що надійшли в ході всенародного обговорення законопроекту, узагальнюються і попередньо розглядаються комітетами Верховної Ради, яким доручено опрацювання законопроекту. Узагальнені матеріали комітети надсилають головному комітету, який їх остаточно опрацьовує і доповідає про них Верховній Раді (під час обговорення на пленарному засіданні Верховної Ради питання про прийняття постанови про звернення Верховної Ради до Конституційного Суду України).

3. Після реалізації заходів, передбачених у частині другій цієї статті, пунктах 3, 4 частини сьомої, частини дев'ятої статті 141 цього Регламенту, головний комітет та інші комітети, яким була доручена подальша робота над законопроектом про внесення змін до Конституції України, готують відповідні висновки для розгляду Верховною Радою питання про прийняття постанови про звернення Верховної Ради до Конституційного Суду України, зазначеної у статті 143 цього Регламенту. Одночасно готуються на перше читання і законопроект, яким передбачається виділення коштів з Державного бюджету України для проведення всеукраїнського референдуму, якщо законопроект про внесення змін до Конституції України поданий відповідно до частини першої статті 156 Конституції України.

4. Обговорення на пленарному засіданні Верховної Ради питання про прийняття постанови про звернення Верховної Ради до Конституційного Суду України здійснюється у спосіб, зазначений у частинах першій — третій статті 141 цього Регламенту. Одночасно обговорюється проєкт постанови про звернення Верховної Ради до Конституційного Суду України та в першому читанні законопроект, яким передбачається виділення коштів з Державного бюджету України на проведення всеукраїнського референдуму, якщо законопроект про внесення змін до Конституції України поданий відповідно до частини першої статті 156 Конституції України.

5. Пов'язані законопроекти, які передбачають комплексне внесення змін до різних розділів Конституції України, обговорюються на пленарному засіданні Верховної Ради одночасно, і рішення про їх одночасне направлення за одним зверненням Верховної Ради до Конституційного Суду України для надання Конституційним Судом України відповідного висновку оформляється однією постановою Верховної Ради.

6. У разі якщо постанову про звернення Верховної Ради до Конституційного Суду України не прийнято і законопроект не виключено шляхом голосування з порядку денного сесії, Верховна Рада вирішує питання про зміст і строки подальшої роботи над законопроектом. Якщо Верховна Рада не прийняла постанову про звернення Верховної Ради до Конституційного Суду України і не визначила зміст та строки подальшої роботи над законопроектом, він вважається таким, що знятий з розгляду.

7. Законопроект про внесення змін до Конституції України підлягає направленню до Конституційного Суду України для отримання висновку, передбаченого статтею 159 Конституції України, і у разі якщо він із дотриманням строків, зазначених у частині другій статті 156, частині першій статті 158 Конституції України, повторно поданий у незмінній редакції до Верховної Ради України і щодо нього є раніше наданий позитивний висновок Конституційного Суду України про відповідність законопроекту вимогам статей 157 і 158 Конституції України.

8. Після прийняття постанови про звернення Верховної Ради до Конституційного Суду України стосовно законопроекту про внесення змін до Конституції України, поданого відповідно до частини першої статті 156 Конституції України, проводиться голосування щодо прийняття в першому читанні законопроекту, яким передбачається виділення коштів з Державного бюджету України на проведення всеукраїнського референдуму щодо змін Конституції України.

9. Отриманий Верховною Радою висновок Конституційного Суду України щодо відповідності законопроекту про внесення змін до Конституції України вимогам статей 157 і 158 Конституції України невідкладно надається народним депутатам, направляється Президентів України, і про його отримання головуючий на найближчому пленарному засіданні Верховної Ради робить повідомлення.

10. Висновок Конституційного Суду України щодо законопроекту про внесення змін до Конституції України є обов'язковим для розгляду Верховною Радою.

11. Якщо у висновку Конституційного Суду України законопроект визнаний в цілому таким, що відповідає вимогам статей 157 і 158 Конституції України, і щодо його положень Конституційний Суд України не висловив застережень, то розгляд питання про попереднє схвалення законопроекту (стаття 155 Конституції України) чи, відповідно, прийняття законопроекту (частина перша статті 156 Конституції України) включається до порядку денного пленарного засідання Верховної Ради не раніше ніж через сім днів після надання народним депутатам відповідного висновку головного комітету або в інший визначений Верховною Радою строк. Головний комітет та інші комітети, яким була доручена подальша робота над законопроектом, готують висновки щодо законопроекту.

Стаття 143. Звернення Верховної Ради до Конституційного Суду України про надання висновку Конституційним Судом України щодо відповідності законопроекту про внесення змін до Конституції України вимогам статей 157 і 158 Конституції України

1. Звернення Верховної Ради до Конституційного Суду України про надання висновку Конституційним Судом України щодо відповідності законопроекту про внесення змін до Конституції України вимогам статей 157 і 158 Конституції України приймається у формі постанови Верховної Ради. Постанова про звернення Верховної Ради до Конституційного Суду України повинна містити положення про:

1) звернення Верховної Ради до Конституційного Суду України про надання Конституційним Судом України висновку щодо відповідності включеного до порядку денного сесії Верховної Ради конкретно означеного законопроекту (або обох пов'язаних законопроектів) про внесення змін до Конституції України (із вказівкою реєстраційних реквізитів та ініціатора подання законопроекту до Верховної Ради) вимогам статей 157 і 158 Конституції України;

2) направлення цієї постанови до Конституційного Суду України (законопроект додається);

3) дату набрання чинності цією постановою.

2. До звернення Верховної Ради до Конституційного Суду України надається текст зареєстрованого законопроекту про внесення змін до Конституції України.

3. Одночасно із зверненням Верховної Ради до Конституційного Суду України направляється:

1) копія зареєстрованого звернення до Верховної Ради ініціатора подання до Верховної Ради законопроекту про внесення змін до Конституції України (підписи народних депутатів посвідчуються);

2) пояснювальна записка, подана разом із законопроектом ініціатором подання до Верховної Ради законопроекту про внесення змін до Конституції України;

3) текст постанови Верховної Ради про включення законопроекту до порядку денного сесії Верховної Ради, якщо вона прийняла та окремо від постанови про звернення Верховної Ради до Конституційного Суду України;

4) висновки комітетів, документи та інші матеріали, які надавалися народним депутатам у зв'язку з розглядом Верховною Радою питань про включення законопроекту до порядку денного сесії; прийняття постанови про звернення Верховної Ради до Конституційного Суду України; прийняття пропозицій, поправок до законопроекту перед повторним направленням його із зверненням Верховної Ради до Конституційного Суду України (частина третя статті 146 цього Регламенту);

5) стенограми пленарних засідань, на яких розглядалися питання, зазначені в пункті 4 цієї частини.

4. Щодо пов'язаних законопроектів, зазначених у частині шостій статті 138 цього Регламенту, Верховна Рада приймає одну постанову про звернення до Конституційного Суду України.

5. Звернення Верховної Ради разом з матеріалами, зазначеними у частині третій цієї статті, невідкладно направляються Головою Верховної Ради України до Конституційного Суду України, про що головуючий на найближчому пленарному засіданні Верховної Ради робить повідомлення.

Стаття 144. Попереднє схвалення, прийняття Верховною Радою законопроекту про внесення змін до Конституції України, який за висновком Конституційного Суду України відповідає вимогам статей 157, 158 Конституції України

1. Попереднє схвалення, прийняття законопроекту про внесення змін до Конституції України здійснюється з урахуванням вимог статті 155, частини першої статті 156, частини другої статті 158, статті 159 Конституції України, частини десятої статті 142 цього Регламенту.

2. Питання про попереднє сх

3. Після закінчення голосування щодо прийняття пропозицій, поправок до законопроекту Верховна Рада переходить до розгляду питання про прийняття постанови про звернення Верховної Ради до Конституційного Суду України про надання Конституційним Судом України висновку щодо відповідності зміненій редакції законопроекту про внесення змін до Конституції України вимогам статей 157 і 158 Конституції України. Розгляд цього питання здійснюється у порядку, передбаченому частинами першою — третьою статті 141, частинами п'ятою, шостою статті 142 цього Регламенту. Положення частини шостої статті 142 цього Регламенту застосовується і в тому випадку, коли Верховна Рада не прийняла жодної пропозиції, поправки до законопроекту про внесення змін до Конституції України.

4. Якщо за результатами розгляду Верховною Радою пропозицій, поправок до законопроекту про внесення змін до Конституції України законопроект знятий з розгляду, то до нього застосовується, відповідно, положення частини першої статті 158, частини другої статті 156 Конституції України.

Глава 26 ЗАТВЕРДЖЕННЯ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ УКРАЇНИ І КОНТРОЛЬ ЗА ЙОГО ВИКОНАННЯМ

Стаття 147. Схвалення Основних напрямів бюджетної політики на наступний бюджетний період.

1. Проект Основних напрямів бюджетної політики на наступний бюджетний період розробляє Кабінет Міністрів України з урахуванням основних прогнозних макроекономічних економічного і соціального розвитку України на наступний бюджетний період із зазначенням показників обсягу валового внутрішнього продукту, індексу споживчих цін, прогнозованого офіційного обмінного курсу гривні у середньому за рік та на кінець року, прогнозованого рівня безробіття і подає до Верховної Ради не пізніше ніж за чотири робочих дні до початку розгляду питання Верховною Радою.

2. Народні депутати, комітети розробляють свої пропозиції щодо Основних напрямів бюджетної політики на наступний бюджетний період і надсилають їх до комітету, до предмета відання якого належать питання бюджету, не пізніше ніж за три дні до розгляду питання щодо Основних напрямів бюджетної політики на наступний бюджетний період Верховною Радою.

3. Комітет, до предмета відання якого належать питання бюджету, узагальнює пропозиції, що надійшли, і готує проект постанови Верховної Ради про схвалення або вжиття до відома Основних напрямів бюджетної політики на наступний бюджетний період.

4. Верховна Рада приймає постанову про схвалення або вжиття до відома Основних напрямів бюджетної політики на наступний бюджетний період не пізніше 1 червня року, що передує плановому, або першого наступного за цією датою дня пленарних засідань Верховної Ради.

5. Одначасно із схваленням Основних напрямів бюджетної політики на наступний бюджетний період Верховна Рада затверджує кошторис видатків на здійснення повноважень Верховної Ради на наступний рік.

Стаття 148. Підготовка до розгляду проекту закону про Державний бюджет України на наступний рік

1. Проект закону про Державний бюджет України на наступний рік розглядається з урахуванням положень Бюджетного кодексу України та цього Регламенту.

2. Кабінет Міністрів України щороку подає до Верховної Ради проект закону про Державний бюджет України на наступний рік не пізніше 15 вересня поточного року. Разом з проектом закону подається доповідь про хід виконання Державного бюджету України поточного року.

3. Проект закону про Державний бюджет України на наступний рік має бути розроблений із дотриманням вимог Бюджетного кодексу України і Основних напрямів бюджетної політики на наступний бюджетний період.

4. Проект закону про Державний бюджет України на наступний рік не може містити положень про зупинення дії чи внесення змін до законів.

5. Поданий Кабінетом Міністрів України проект закону про Державний бюджет України на наступний рік надається народним депутатам для ознайомлення не пізніш як за чотири дні до його представлення у Верховній Раді.

Стаття 149. Представлення проекту закону про Державний бюджет України на наступний рік Верховній Раді

1. Проект закону про Державний бюджет України на наступний рік Верховній Раді представляє на її пленарному засіданні Міністр фінансів України не пізніше ніж через п'ять днів з дня подання його Кабінетом Міністрів України до Верховної Ради.

2. Від комітету, до предмета відання якого належать питання бюджету, з доповіддю щодо відповідності проекту закону про Державний бюджет України на наступний рік Основним напрямам бюджетної політики на наступний бюджетний період та вимогам Бюджетного кодексу України виступає голова комітету.

3. Представлення проекту закону про Державний бюджет України на наступний рік проводиться за процедурою повного обговорення (стаття 30 цього Регламенту).

4. За результатами обговорення проекту закону про Державний бюджет України на наступний рік Верховна Рада може прийняти рішення про схвалення і прийняття його до розгляду або рішення про його відхилення у разі:

1) внесення проекту закону про Державний бюджет України на наступний рік без подання всіх документів, передбачених Бюджетним кодексом України;

2) невідповідності проекту закону про Державний бюджет України на наступний рік Основним напрямам бюджетної політики на наступний бюджетний період;

3) невідповідності проекту закону про Державний бюджет України на наступний рік вимогам складання проекту Державного бюджету України, встановленим Бюджетним кодексом України.

5. У разі відхилення Верховною Радою проекту закону про Державний бюджет України на наступний рік Кабінет Міністрів України зобов'язаний у семиденний строк з дня набрання чинності рішенням про його відхилення подати до Верховної Ради проект закону про Державний бюджет України на наступний рік для його повторного представлення з урахуванням пропозицій Верховної Ради або обґрунтуванням їх відхилення.

Стаття 150. Процедура розгляду проекту закону про Державний бюджет України на наступний рік

1. Проект закону про Державний бюджет України на наступний рік розглядається за процедурою трьох читань з урахуванням особливостей, передбачених цією главою.

2. У разі порушення Кабінетом Міністрів України строків подання до Верховної Ради проекту закону про Державний бюджет України на наступний рік, а також порушення строків подання його на друге читання строки розгляду Верховною Радою проекту закону про Державний бюджет України на наступний рік обчислюються з дня його фактичного подання Кабінетом Міністрів України.

3. У разі відставки Кабінету Міністрів України до подання до Верховної Ради проекту закону про Державний бюджет України на наступний рік або після відхилення Верховною Радою поданого проекту закону про Державний бюджет України на наступний рік відлік строків розгляду Верховною Радою проекту закону про Державний бюджет України на наступний рік припиняється і відновлюється після подання до Верховної Ради проекту закону про Державний бюджет України на наступний рік новосформованим Кабінетом Міністрів України.

Стаття 151. Підготовка проекту закону про Державний бюджет України на наступний рік до першого читання

1. Після прийняття Верховною Радою до розгляду проекту закону про Державний бюджет України на наступний рік народні депутати, комітети не пізніше 1 жовтня (6 жовтня, якщо проект закону був прийнятий до розгляду після повторного подання Кабінетом Міністрів України) року, що передує плановому, формують свої пропозиції до проекту закону і направляють їх до комітету, до предмета відання якого належать питання бюджету. Пропозиції, направлені до комітету, до предмета відання якого належать питання бюджету, обґрунтовуються у висновках комітету.

2. Пропозиції народних депутатів, комітетів не пізніше 15 жовтня (20 жовтня, якщо проект закону був прийнятий до розгляду після повторного подання Кабінетом Міністрів України) розглядаються комітетом, до предмета відання якого належать питання бюджету, спільно з уповноваженими представниками Кабінету Міністрів України та за участі ініціаторів внесення пропозицій. Причини відхилення пропозицій комітетом, до предмета відання якого належать питання бюджету, обґрунтовуються у висновках комітету.

3. За результатами розгляду проекту закону про Державний бюджет України на наступний рік комітет, до предмета відання якого належать питання бюджету, готує висновки і пропозиції, порівняльну таблицю з дотриманням вимог, передбачених статтею 113 цього Регламенту, та проект відповідної постанови Верховної Ради.

4. Порівняльна таблиця, проект постанови Верховної Ради, висновки і пропозиції комітету та супровідні документи надаються народним депутатам не пізніш як за п'ять днів до розгляду Верховною Радою проекту закону про Державний бюджет України на наступний рік у першому читанні.

Стаття 152. Розгляд проекту закону про Державний бюджет України на наступний рік у першому читанні

1. Верховна Рада розглядає проект закону про Державний бюджет України на наступний рік у першому читанні не пізніше 20 жовтня (25 жовтня, якщо проект закону був прийнятий до розгляду після повторного подання Кабінетом Міністрів України) року, що передує плановому.

2. У разі якщо бюджетний період не співпадає з календарним роком, строки розгляду встановлюються за процедурним рішенням Верховної Ради.

3. Розгляд у першому читанні проекту закону про Державний бюджет України на наступний рік починається з доповіді голови комітету, до предмета відання якого належать питання бюджету, щодо висновків і пропозицій до законопроекту та результатів його розгляду.

4. Розгляд проекту закону про Державний бюджет України на наступний рік у першому читанні проводиться за процедурою повного обговорення з урахуванням особливостей, передбачених у цій статті.

5. Під час обговорення слово для виступу надається представникам комітетів за письмовими заявами, депутатських фракцій, народним депутатам, представникам Кабінету Міністрів України та Рахункової палати.

6. Після завершення розгляду законопроекту в першому читанні ставляться на голосування в цілому висновки та пропозиції до проекту закону про Державний бюджет України на наступний рік, підготовлені комітетом, до предмета відання якого належать питання бюджету.

7. Висновки та пропозиції до проекту закону про Державний бюджет України на наступний рік вважаються прийнятими, а проект закону вважається прийнятим у першому читанні, якщо на їх підтримку проголосувала більшість народних депутатів від конституційного складу Верховної Ради. Схвалені Верховною Радою висновки та пропозиції комітету, до предмета відання якого належать питання бюджету, набувають статусу Бюджетних висновків Верховної Ради.

8. Якщо Верховною Радою не прийнято позитивного рішення на підтримку висновків і пропозицій до проекту закону про Державний бюджет України у цілому, проводиться постатейне голосування пропозицій.

9. Під час постатейного голосування пропозицій першими ставляться на голосування ті пропозиції, які комітет, до предмета відання якого належать питання бюджету, пропонує відхилити і на розгляді та голосуванні яких намагаються ініціатори їх внесення.

10. У разі якщо народні депутати — ініціатори внесення пропозицій, які комітетом, до предмета відання якого належать питання бюджету, пропонується відхилити, не намагаються на їх розгляді, голосування щодо них не проводиться.

11. Голосування пропозицій, які комітет, до предмета відання якого належать питання бюджету, пропонує відхилити, і на розгляді яких намагаються ініціатори їх внесення, проводиться щодо кожної пропозиції окремо.

12. Після розгляду пропозицій, передбачених частинною дев'яттю цієї статті, проводиться постатейне голосування пропозицій, які комітет, до предмета відання якого належать питання бюджету, пропонує врахувати. Якщо у народних депутатів немає зауважень, пропозиції, які комітет, до предмета відання якого належать питання бюджету, пропонує врахувати, ставляться на голосування разом у цілому.

13. У разі якщо під час постатейного голосування пропозицій показники бюджету, які містять підготовлений до першого читання проект закону про Державний бюджет України на наступний рік, залишаються збалансованими, Верховна Рада може прийняти рішення про прийняття його за основу в першому читанні.

14. У разі якщо під час постатейного голосування пропозицій показники бюджету стають розбалансованими, Верховна Рада направляє проект закону про Державний бюджет України на наступний рік до комітету, до предмета відання якого належать питання бюджету, для підготовки на повторне перше читання.

Стаття 153. Підготовка та розгляд проекту закону про Державний бюджет України на наступний рік у другому читанні

1. Після прийняття проекту закону про Державний бюджет України на наступний рік за основу в першому читанні Кабінет Міністрів України у чотирнадцятиденний строк, але не пізніше 3 листопада (8 листопада, якщо проект закону був прийнятий до розгляду після повторного подання Кабінетом Міністрів України) року, що передує плановому, подає до комітету, до предмета відання якого належать питання бюджету, проект закону про Державний бюджет України на наступний рік, допрацьований відповідно до Бюджетних висновків Верховної Ради, і порівняльну таблицю щодо врахування Бюджетних висновків Верховної Ради з дотриманням вимог, передбачених статтею 113 цього Регламенту.

2. Комітет, до предмета відання якого належать питання бюджету, протягом трьох днів після дня внесення проекту закону про Державний бюджет України на наступний рік, підготовленого Кабінетом Міністрів України до другого читання, готує висновок щодо пропозицій та поправок, запропонованих до другого читання Кабінетом Міністрів України, з відповідним обґрунтуванням щодо них.

3. Розгляд у другому читанні проекту закону про Державний бюджет України на наступний рік завершується не пізніше 20 листопада року, що передує плановому.

4. Розгляд у другому читанні проекту закону про Державний бюджет України на наступний рік починається з доповіді Міністра фінансів України щодо допрацьованого з урахуванням Бюджетних висновків Верховної Ради проекту закону.

5. Голова комітету, до предмета відання якого належать питання бюджету, доповідає висновки комітету щодо врахування Бюджетних висновків Верховної Ради Кабінетом Міністрів України при підготовці проекту закону про Державний бюджет України на наступний рік до другого читання.

6. Після доповідей Міністра фінансів України та голови комітету, до предмета відання якого належать питання бюджету, слово для виступу в порядку, визначеному цим Регламентом, надається представникам депутатських фракцій.

7. Після закінчення виступів представників депутатських фракцій Верховна Рада переходить до постійного голосування поданого на друге читання Кабінетом Міністрів України проекту закону про Державний бюджет України на наступний рік.

8. За результатами постійного голосування проекту закону про Державний бюджет України на наступний рік Верховною Радою може бути прийнято рішення про прийняття його в другому читанні або направлення до Кабінету Міністрів України для підготовки на повторне друге читання.

9. Під час розгляду в другому читанні проекту закону про Державний бюджет України на наступний рік Верховна Рада затверджує загальний обсяг дефіциту (профіциту), доходів і видатків Державного бюджету України, розмір мінімальної заробітної плати та рівень забезпечення прожиткового мінімуму на наступний бюджетний період, обсяг міжбюджетних трансфертів та інші положення, необхідні для формування місцевих бюджетів.

10. Не прийняті під час голосування в другому читанні статті проекту закону про Державний бюджет України на наступний рік переносяться на розгляд у третьому читанні.

Стаття 154. Підготовка до розгляду та розгляд проекту закону про Державний бюджет України на наступний рік у третьому читанні

1. Після прийняття проекту закону про Державний бюджет України на наступний рік у другому читанні комітет, до предмета відання якого належать питання бюджету, не пізніше 25 листопада року, що передує плановому, готує його до третього читання з урахуванням пропозицій, підтриманих Верховною Радою у другому читанні.

2. Комітет, до предмета відання якого належать питання бюджету, готує висновки і пропозиції щодо розбіжностей у визначенні доходів, видатків, а також дефіциту Державного бюджету України, які виникли в результаті внесення змін до проекту закону у другому читанні і готує порівняльну таблицю. Після прийняття проекту закону про Державний бюджет України на наступний рік у другому читанні внесення до нього нових пропозицій та поправок не допускається, їх розгляд не проводиться.

3. Третє читання проекту закону про Державний бюджет України на наступний рік починається з доповіді голови комітету, до предмета відання якого належать питання бюджету, та співдоповіді Міністра фінансів України щодо:

1) висновків стосовно тих статей законопроекту, які були змінені після врахування при підготовці до третього читання не прийнятих у другому читанні статей проекту закону про Державний бюджет України на наступний рік і врахування яких призвело до необхідності внесення змін до інших статей проекту закону, прийнятих у другому читанні;

2) пропозицій комітету, до предмета відання якого належать питання бюджету, стосовно уточнення статей проекту закону, до яких пропонується внести зміни з метою збалансування доходів і видатків для досягнення затвердженого дефіциту Державного бюджету України на наступний рік.

4. Після доповіді та співдоповіді проводиться голосування пропозицій комітету, до предмета відання якого належать питання бюджету, щодо статей проекту закону про Державний бюджет України на наступний рік, які не були прийняті в другому читанні, та прийняття проекту закону в цілому.

5. У разі якщо рішення про прийняття проекту закону про Державний бюджет України на наступний рік із запропонованими пропозиціями комітету, до предмета відання якого належать питання бюджету, в цілому не прийнято, проводиться голосування щодо кожної пропозиції, запропонованої комітетом, до предмета відання якого належать питання бюджету.

6. У разі неприйняття проекту закону про Державний бюджет України на наступний рік у цілому цей проект закону за рішенням Верховної Ради направляється на повторне третє читання з визначенням строків його наступного розгляду на пленарному засіданні Верховної Ради. Якщо таке рішення не прийнято, проект закону про Державний бюджет України на наступний рік вважається відхиленим. У такому випадку, а також у разі неприйняття зазначеного законопроекту у повторному третьому читанні Верховна Рада приймає рішення (з установленням строків) щодо підготовки Кабінетом Міністрів України нового проекту закону про Державний бюджет України на наступний рік.

Стаття 155. Порядок внесення змін до закону про Державний бюджет України

1. Протягом бюджетного року до закону про Державний бюджет України можуть бути внесені зміни за поданням всіх еків права законодавчої ініціативи з дотриманням вимог Бюджетного кодексу України цього Регламенту.

2. Внесення змін до закону про Державний бюджет України, які безпосередньо передбачають внесення змін до інших законодавчих актів України, не допускається. У такому разі спочатку вносяться зміни до відповідного закону і лише після того розглядаються пропозиції про зміни до закону про Державний бюджет України відповідно до положень Бюджетного кодексу України та цього Регламенту.

3. Проект закону про внесення змін до закону про Державний бюджет України розглядається комітетом, до предмета відання якого належать питання бюджету, який готує проект відповідного висновку. Пропозиції про внесення змін до проекту закону про Державний бюджет України розглядаються в порядку, визначеному розділом IV цього Регламенту.

4. Будь-який закон, що впливає на зменшення доходів та/або збільшення видатків бюджетів поточного року, не може бути прийнятий у цілому Верховною Радою, якщо одночасно з його

прийняттям не будуть внесені відповідні зміни до закону про Державний бюджет України на відповідний рік.

Стаття 156. Контроль за виконанням Державного бюджету України

1. Контроль за виконанням Державного бюджету України здійснює Верховна Рада як безпосередньо, так і через Рахункову палату.

2. Державне казначейство України щомісяця, не пізніше 15 числа місяця, наступного за звітним, подає Верховній Раді місячний звіт про виконання Державного бюджету України.

3. Місячний звіт про зведені показники виконання Державного бюджету України подається Державним казначейством України Верховній Раді не пізніше 25 числа місяця, наступного за звітним.

4. Квартальний звіт про виконання Державного бюджету України подається Державним казначейством України до Верховної Ради не пізніше ніж через 35 днів після закінчення звітного кварталу.

5. Річний звіт про виконання закону про Державний бюджет України подається Кабінетом Міністрів України не пізніше 1 травня року, наступного за звітним.

6. Контроль за виконанням якого належать питання бюджету, спільно з Рахунковою палатою розглядають поданий Кабінетом Міністрів України річний звіт про виконання закону про Державний бюджет України та готують висновки щодо надходження коштів до Державного бюджету України та їх використання протягом 15 днів з дня подання звіту до Верховної Ради.

Стаття 157. Затвердження річного звіту про виконання закону про Державний бюджет України

1. На пленарному засіданні Верховної Ради річний звіт про виконання закону про Державний бюджет України за попередній рік розглядається не пізніш як у двотижневий строк з дня отримання висновків Рахункової палати щодо надходження та використання коштів Державного бюджету України за попередній рік.

2. Під час розгляду річного звіту про виконання закону про Державний бюджет України за попередній рік заслуховуються доповіді Міністра фінансів України, співдоповіді Голови Рахункової палати та голови комітету, до предмета відання якого належать питання бюджету, проводиться повне обговорення і приймається постанова щодо звіту про виконання закону про Державний бюджет України.

Глава 27 ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ВЕРХОВНОЮ РАДОЮ УКРАЇНИ УРОЧИСТОГО ЗАСІДАННЯ З ПРИВОДУ СКЛАДЕННЯ ПРИСЯГИ УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДОВІ НОВООБРАНИМ ПРЕЗИДЕНТОМ УКРАЇНИ

Стаття 158. Правові підстави складення присяги Українському народові новообраним Президентом України

1. Присягу Українському народові складає особа, яка в порядку, встановленому Конституцією України та Законом України «Про вибори Президента України», обрана Президентом України.

2. Складення новообраним Президентом України присяги Українському народові відповідно до статті 104 Конституції України є обов'язковою умовою його вступу на пост Президента України.

Стаття 159. Місце складення присяги новообраним Президентом України

1. Урочисте засідання Верховної Ради з приводу складення присяги новообраним Президентом України проводиться у залі засідань Верховної Ради, якщо Верховною Радою не прийнято іншого рішення, на підставі офіційно оголошених Центральною виборчою комісією результатів виборів Президента України.

Стаття 160. Дата і час проведення урочистого засідання Верховної Ради

1. Урочисте засідання Верховної Ради, на якому новообраний Президент України складає присягу Українському народові, проводиться не пізніше ніж через тридцять днів після офіційного оголошення результатів чергових виборів Президента України і не пізніше ніж через п'ять днів після офіційного оголошення результатів позачергових виборів Президента України.

2. Дата і час проведення урочистого засідання Верховної Ради за оголошенням з новообраним Президентом України визначаються рішенням Верховної Ради. У разі неприйняття такого рішення дата і час проведення урочистого засідання визначаються Головою Верховної Ради України.

Стаття 161. Порядок складення присяги новообраним Президентом України

1. Урочисте засідання Верховної Ради з приводу складення новообраним Президентом України присяги Українському народові відкриває Голова Верховної Ради України, а в разі його відсутності — Перший заступник чи заступник Голови Верховної Ради України.

2. Для участі в урочистому засіданні Верховної Ради з приводу складення присяги новообраним Президентом України запрошуються Голова Центральної виборчої комісії, Голова Конституційного Суду України та інші особи, списки яких Голова Верховної Ради України узгоджує з новообраним Президентом України та Головою Конституційного Суду України.

3. Головуючий на урочистому засіданні Верховної Ради надає слово Голові Центральної виборчої комісії (у разі його відсутності — заступнику Голови Центральної виборчої комісії) для оголошення результатів виборів Президента України.

4. Головуючий на урочистому засіданні Верховної Ради для приведення новообраного Президента України до присяги запрошує до трибуни Голову Конституційного Суду України і надає йому слово.

5. Голова Конституційного Суду України повідомляє стосовно виконання новообраним Президентом України всіх конституційних вимог щодо несумісності з посадою Президента України та відсутності інших обставин, що унеможливають складення ним присяги, запрошує до трибуни новообраного Президента України, вручає йому текст присяги Українському народові, визначений Конституцією України.

6. Новообраний Президент України, поклавши руку на Конституцію України, проголошує присягу Українському народові, підписує її текст і передає Голові Конституційного Суду України.

7. Після складення новообраним Президентом України присяги Голова Конституційного Суду України оголошує про те, що новообраний Президент України склав присягу Українському народові відповідно до статті 104 Конституції України і вступив на пост Президента України. Голова Конституційного Суду України передає головуючому на урочистому засіданні Верховної Ради текст присяги Українському народові, підписаний новообраним Президентом України.

8. Голова Центральної виборчої комісії вручає новообраному Президенту України посвідчення Президента України, а Голова Конституційного Суду України вручає новообраному Президенту України офіційні символи влади Президента України.

9. Президент України з трибуни Верховної Ради проголошує звернення до Українського народу (інаугураційну промову).

10. У день цього урочистого засідання Верховна Рада не розглядає інших питань.

11. У залі засідань на урочистому засіданні Верховної Ради з приводу складення присяги Українському народові новообраним Президентом України після відкриття засідання та перед його закриттям виконують Державний Гім України.

Глава 28 ЗАСЛУХОВУВАННЯ ВЕРХОВНОЮ РАДОЮ УКРАЇНИ ЩОРІЧНИХ ТА ПОЗАЧЕРГОВИХ ПОСЛАНЬ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Стаття 162. Дата і час проголошення послань Президентом України

1. Верховна Рада відповідно до пункту 8 частини першої статті 85 Конституції України заслуховує щорічні та позачергові послання Президента України про внутрішні і зовнішні становище України.

2. Інформація про дату і час проголошення Президентом України послання до Верховної Ради доводиться апаратом Верховної Ради до відома народних депутатів не пізніш як за п'ять днів до проголошення послання.

3. Щорічне послання Президента України Верховній Раді про внутрішнє та зовнішнє становище України зазначених обставин проголошується до 31 березня поточного року.

Стаття 163. Особи, запрошені на засідання Верховної Ради з приводу заслуховування щорічних та позачергових послань Президента України

1. На пленарне засідання Верховної Ради під час заслуховування щорічних та позачергових послань Президента України запрошуються Прем'єр-міністр України, члени Кабінету Міністрів України, керівники центральних органів виконавчої влади, які не входять до складу Кабінету Міністрів України, Уповноважених Верховної Ради України з прав людини, Голова Рахункової палати, Голова Центральної виборчої комісії, Голова Вищої ради юстиції, Голова Верховної Ради Автономної Республіки Крим та Голова Ради Міністрів Автономної Республіки Крим, голови обласних, Київської та Севастопольської міських рад, голови обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій, Голова та судді Конституційного Суду України, Голова Верховного Суду України, Голова Служби безпеки України, Генеральний прокурор України, глави дипломатичних представництв іноземних держав, інші офіційні особи.

Стаття 164. Порядок заслуховування щорічних та позачергових послань Президента України

1. Після відкриття пленарного засідання Верховної Ради головуючий на пленарному засіданні запрошує Президента України для проголошення щорічного або позачергового послання.

Після закінчення виступу Президента України запитання йому не ставляться, головуючий на пленарному засіданні оголошує перерву або про закриття пленарного засідання Верховної Ради.

Глава 29 ПОР

рошуються як спостерігачі судді Конституційного Суду України (не більше трьох осіб).

2. За зверненням спостерігачів від Конституційного Суду України їм надається слово на засіданні спеціальної тимчасової слідчої комісії для зауважень щодо порушень конституційної процедури розслідування.

Стаття 171. Висновки і пропозиції спеціальної тимчасової слідчої комісії

1. Спеціальна тимчасова слідча комісія готує висновки і пропозиції за дослідженими обставинами щодо винчнення Президентом України державної зради або іншого злочину і розглядає їх на своєму засіданні та приймає рішення щодо них.

2. Висновки і пропозиції мають містити:

- 1) факти й обставини, які стали підставами для проведення розслідування;
- 2) відомості й обставини, встановлені спеціальною тимчасовою слідчою комісією, та докази, якими вони підтверджуються;
- 3) відомості та обставини, що не підтвердилися;
- 4) факти й обставини, які не були перевірені, та причини цього;

5) факти й обставини, що підтверджують або спростовують наявність у діяннях Президента України ознак державної зради або іншого злочину.

3. Спеціальна тимчасова слідча комісія за наявності відповідних підстав готує висновок про звинувачення Президента України в урахуванням вимог до обвинувального висновку, передбачених Кримінально-процесуальним кодексом України. Висновок підписують спеціальний прокурор, спеціальні слідчі, голова і секретар спеціальної тимчасової слідчої комісії.

4. Разом з висновками і пропозиціями члени спеціальної тимчасової слідчої комісії - народні депутати вносять на розгляд Верховної Ради проект відповідної постанови Верховної Ради (стаття 111 Конституції України).

Стаття 172. Надання для ознайомлення висновків і пропозицій спеціальної тимчасової слідчої комісії

1. Висновки і пропозиції спеціальної тимчасової слідчої комісії надаються Голові Верховної Ради, а в разі його відсутності - Першому заступнику чи заступнику Голови Верховної Ради, який з урахуванням пропозицій спеціальної тимчасової слідчої комісії щодо ступеня секретності представлених нею документів приймає рішення стосовно встановлення спеціального режиму користування ними та ознайомлення з ними народних депутатів відповідно до правил поведення за документами та інформацією, що становлять державну або іншу охоронявану законом таємницю.

2. Питання про висновки і пропозиції спеціальної тимчасової слідчої комісії включаються до порядку денного пленарних засідань Верховної Ради без голосування і розглядаються невідкладно після їх надання Президентом України та народним депутатам.

3. Не пізніш як за три дні до початку розгляду питання на пленарному засіданні Верховної Ради висновки, пропозиції та інші матеріали вручаються Президенту України або записнику (записникам) його прав з одночасним запрошенням його на пленарне засідання Верховної Ради та надаються у зазначений строк народним депутатам.

Стаття 173. Підготовка та початок розгляду Верховною Радою висновків і пропозицій спеціальної тимчасової слідчої комісії

1. Пленарне засідання Верховної Ради, на якому відбувається розгляд висновків і пропозицій спеціальної тимчасової слідчої комісії, є відкритим.

2. Закрите пленарне засідання проводиться в разі якщо висновки і пропозиції спеціальної тимчасової слідчої комісії або додані до них документи і матеріали містять інформацію, що становить державну або іншу охоронявану законом таємницю.

3. Голова Верховної Ради України запрошує на пленарне засідання Верховної Ради Президента України, суддів Конституційного Суду України, Голову Верховного Суду України та запропонованих ним суддів Верховного Суду України, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини та Генерального прокурора України.

4. Пленарне засідання Верховної Ради розпочинається з інформації головуючого на пленарному засіданні про зміст висновків і пропозицій щодо звинувачення Президента України.

5. У разі внесення народними депутатами - членами спеціальної тимчасової слідчої комісії проекту постанови про звинувачення Президента України головуючий на пленарному засіданні Верховної Ради запитує у Президента України, чи погоджується він із пунктами звинувачення, що містяться в проекті постанови Верховної Ради.

6. Якщо Президент України погоджується з усіма пунктами звинувачення, а народні депутати, які вносили подання про ініціювання питання про усунення Президента України з поста в порядку імпінменту, не заперечують проти цих пунктів звинувачення і не мають до них доповнень, обговорення з цього питання не проводиться, головуючий на пленарному засіданні оголошує про перехід до таємного голосування по пунктах звинувачення (стаття 180 цього Регламенту) та здійснення подальших процедур.

7. Якщо Президент України погоджується лише з окремими пунктами звинувачення або не погоджується з жодним із пунктів звинувачення, викладених у проекті постанови Верховної Ради про звинувачення Президента України, внесеному народними депутатами - членами спеціальної тимчасової слідчої комісії, подальше обговорення проводиться щодо тих пунктів звинувачення, з якими Президент України не погодився, а також тих, які не знайшли відображення у запропонованому проекті постанови Верховної Ради.

8. У разі якщо Президент України не з'явився на пленарне засідання або відмовляється особисто давати пояснення, відповідати на запитання, Верховна Рада проводить без участі Президента України розгляд висновків і пропозицій спеціальної тимчасової слідчої комісії про його звинувачення в порядку, передбаченому частинами четвертою, шостою, сьомою цієї статті.

Стаття 174. Обговорення висновків і пропозицій спеціальної тимчасової слідчої комісії

1. Перед початком обговорення висновків і пропозицій спеціальної тимчасової слідчої комісії головуючий на пленарному засіданні з'ясовує у промовців, зазначених у частині другій цієї статті, про час, необхідний їм для виступів, і Верховна Рада приймає відповідне процедурне рішення. Час, який відводиться на заслуховування згідно з пунктами 2, 3 частини другої цієї статті, має бути однаковим і становити не менше ніж 90 хвилин.

2. Під час обговорення Верховна Рада заслуховує:

а) доповідь голови спеціальної тимчасової слідчої комісії або іншого доповідача - члена комісії, визначеного рішенням спеціальної тимчасової слідчої комісії, про проведення розслідування та його результати; відповіді доповідача на запитання осіб, що внесли подання про ініціювання питання про усунення Президента України з поста в порядку імпінменту; відповіді доповідача на запитання Президента України та записника (записників) його прав; відповіді доповідача на запитання народних депутатів;

2) пояснення народних депутатів, які внесли подання про ініціювання питання про усунення Президента України з поста в порядку імпінменту, щодо заперечування ними (у разі наявності) положень висновків спеціальної тимчасової слідчої комісії та проекту постанови Верховної Ради про звинувачення Президента України, їх зауваження щодо законності, всебічності й об'єктивності дослідження зазначеною комісією тих чи інших обставин розслідування; їх клопотання про заслуховування Верховною Радою свідків, експертів чи про необхідність проведення додаткового розслідування тих чи інших обставин спеціальною тимчасовою слідчою комісією; їх відповіді на запитання Президента України та записника (записників) його прав, доповідача спеціальної тимчасової слідчої комісії, спеціального прокурора та спеціальних слідчих, народних депутатів;

3) пояснення Президента України про заперечення або визнання ним висунутого проти нього звинувачення, зауваження Президента України та записника (записників) його прав щодо законності, повноти, всебічності й об'єктивності дослідження відповідних обставин спеціальною тимчасовою слідчою комісією; клопотання Президента України та записника (записників) його прав про заслуховування Верховною Радою свідків та експертів чи про необхідність проведення додаткового розслідування тих чи інших обставин спеціальною тимчасовою слідчою комісією; відповіді Президента України на запитання записника (записників) його прав; народних депутатів, які внесли подання про ініціювання питання про усунення Президента України з поста в порядку імпінменту; відповіді на запитання доповідача спеціальної тимчасової слідчої комісії, спеціального прокурора та спеціальних слідчих, народних депутатів;

4) уточнення промовцями, зазначеними в пунктах 2, 3, 1 цієї частини, із збереженням відповідної черговості, їх клопотань щодо надання народним депутатам тих чи інших матеріалів, проведення експертиз, заслуховування Верховною Радою свідків, експертів із квазіскою на те, що саме має бути досліджено і доведено на підставі їхніх свідчень, повідомлень, а також стосовно необхідності проведення додаткового розслідування спеціальною тимчасовою слідчою комісією та предмета такого розслідування.

3. За наявності скарг, заяв про неправомірні дії спеціальної тимчасової слідчої комісії, про оскарження її рішень, прийнятих за результатами розгляду скарг і заяв, промовці, зазначені в пунктах 2, 3 частини другої цієї статті, повідомляють Верховну Раду про них порушують відповідні клопотання щодо усунення порушень, пов'язаних з неправомірними діями та рішеннями спеціальної тимчасової слідчої комісії.

4. Верховна Рада може прийняти процедурне рішення про заслуховування спеціального прокурора, спеціальних слідчих, а також інших осіб, оголошення повідомлень та зачитування документів.

Стаття 175. Рішення за результатами обговорення висновків і пропозицій спеціальної тимчасової слідчої комісії

1. За результатами обговорення висновків і пропозицій спеціальної тимчасової слідчої комісії Верховна Рада може прийняти рішення про:

- 1) заслуховування свідків та експертів, щодо яких було заявлено клопотання промовців, та їх відповіді на запитання;
- 2) припинення обговорення висновків та перехід до обговорення проектів постанов Верховної Ради про звинувачення Президента України.

2. У разі прийняття Верховною Радою рішення, передбаченого пунктом 1 частини першої цієї статті, Верховна Рада переходить до заслуховування свідків та експертів, про яких було заявлено клопотання промовців, та відповідей на їх запитання.

Стаття 176. Порядок заслуховування свідків та експертів

1. Свідків та експертів, про запрошення яких заявляли клопотання промовці, зазначені в пунктах 2, 3, 1 частини другої статті 174 цього Регламенту, Верховна Рада заслуховує у відповідній послідовності, якщо їх свідчень немає в матеріалах розслідування та висновках спеціальної тимчасової слідчої комісії, або якщо ці свідчення є недостатніми чи суперечливими. Час, який відводиться на заслуховування свідків та експертів, має бути однако-вим і становити не менш як 30 хвилин.

2. Свідки та експерти відповідно до послідовності їх заслуховування відповідають на запитання:

- 1) осіб, які заявляли клопотання про їх запрошення; Президента України та записника (записників) його прав; доповідача від спеціальної тимчасової слідчої комісії; спеціального прокурора, спеціальних слідчих; народних депутатів - до свідків, експертів, яких запрошено на клопотання промовців, зазначених у пункті 2 частини другої статті 174 цього Регламенту;
- 2) Президента України та записника (записників) його прав; промовців, зазначених у пунктах 2, 1 частини другої статті 174 цього Регламенту; спеціального прокурора та спеціальних слідчих - до свідків, експертів, яких запрошено за клопотанням Президента України та записника (записників) його прав;
- 3) доповідача від спеціальної тимчасової слідчої комісії; промовців, зазначених у пунктах 2, 3 частини другої статті 174 цього Регламенту; спеціального прокурора та спеціальних слідчих - до свідків, експертів, яких запрошено за клопотанням доповідача від тимчасової слідчої комісії.

3. Запитання і відповіді мають бути стислими та точними. Головуючий на пленарному засіданні має право зняти питання, які явно не стосуються обставин справи або поставлені в образливій формі. У разі виникнення заперечень щодо запитання Верховна Рада може прийняти процедурне рішення про заслуховування відповіді й на таке запитання. Для уточнення відповіді особа, яка поставила запитання, має право поставити ще одне уточнююче запитання.

4. Свідки заслуховуються окремо і за відсутності ще не опитаних свідків. Вживаються заходи, щоб під час пленарного засідання Верховної Ради ще не опитані свідки не чули того, що відбувається на засіданні, і не спілкувалися між собою.

5. Перед заслуховуванням свідка, експерта головуючий на пленарному засіданні попереджає кожного з них про адміністративну, кримінальну відповідальність згідно із законом за відмову від давання свідчень чи пояснень, а також за надання завідомо неправдивих свідчень чи пояснень, завідомо неправдивого висновку експерта.

6. Верховна Рада може прийняти процедурне рішення про заслуховування й інших осіб, оголошення документів.

Стаття 177. Заслуховування заключного слова

1. Після завершення обговорення висновків спеціальної тимчасової слідчої комісії Верховна Рада заслуховує заключне слово:

- 1) представника від народних депутатів, які вносили подання про ініціювання питання про усунення Президента України з поста в порядку імпінменту;
  - 2) доповідача від спеціальної тимчасової слідчої комісії;
  - 3) Президента України та записника (записників) його прав.
2. Час, який відводиться для заслуховування заключного слова кожного промовця, не може бути меншим 10 хвилин.

Стаття 178. Обговорення проектів постанов Верховної Ради про звинувачення Президента України

1. Після закінчення обговорення висновку спеціальної тимчасової слідчої комісії Верховна Рада переходить до розгляду внесені народними депутатами членами спеціальної тимчасової слідчої комісії проекту постанови Верховної Ради про звинувачення Президента України чи проекту постанови Верховної Ради про припинення розгляду питання про усунення Президента України з поста в порядку імпінменту.

2. На зkritому пленарному засіданні Верховної Ради мають право бути присутніми Президент України та записник (записники) його прав, спеціальний прокурор та спеціальні слідчі, включені до складу спеціальної тимчасової слідчої комісії. Запрошуються особи, зазначені у частині третій статті 173 цього Регламенту.

3. Обговорення проектів постанов Верховної Ради здійснюється за процедурою повного обговорення (стаття 30 цього Регламенту). Доповідачем і співдоповідачами виступають відповідно представник від спеціальної тимчасової слідчої комісії та ініціатор внесення пропозицій (у разі їх внесення) про внесення змін до проекту постанови Верховної Ради про звинувачення Президента України. В обговоренні беруть участь лише народні депутати. Іншим особам, зазначеним у частині другій цієї статті, слово надається головуючим на пленарному засіданні за їх зверненням для повідомлення фактичних довідок, зауважень щодо з питань їх компетенції. Слово надається також Президенту України та записнику (записникам) його прав для повідомлення фактичних довідок.

4. У разі виявлення фактів перешкоджання Президентом України роботі спеціальної тимчасової слідчої комісії під час розслідування обставин щодо винчнення Президентом України державної зради або іншого злочину чи нехиття нині заходів до відповідалних перед ним державних органів, їх посадовців осіб, які чинили подібне перешкоджання, після звернення до нього з повідомленням про такі факти, у будь-який час обговорення Верховною Радою проекту постанови про звинувачення Президента України може бути внесена народними депутатами, які ініціювали питання про усунення Президента України з поста в порядку імпінменту, вмотивована пропозиція про проведення додаткового розслідування та включення до проекту постанови Верховної Ради відповідного пункту звинувачення.

5. Після закінчення обговорення головуючий на пленарному засіданні оголошує про перехід до голосування щодо тексту проекту постанови Верховної Ради про звинувачення Президента України у винчненні ним державної зради або іншого злочину, який буде включатися до бюлетеня для таємного голосування.

Стаття 179. Вимоги до проекту постанови Верховної Ради України про звинувачення Президента України

1. Проект постанови Верховної Ради про звинувачення Президента України, внесений народними депутатами - членами спеціальної тимчасової слідчої комісії, має ґрунтуватися лише на відомостях, які містяться у висновках і пропозиціях спеціальної тимчасової слідчої комісії. Звинувачення Президента України викладається у проекті постанови Верховної Ради по пунктах, окремо щодо кожного діяння, що містить ознаки злочину, з дотриманням вимог частини першої статті 62 Конституції України.

2. За результатами обговорення Верховною Радою висновків і пропозицій спеціальної тимчасової слідчої комісії, пропозицій народних депутатів, які вносили подання про ініціювання питання про усунення Президента України з поста в порядку імпінменту, народні депутати - члени спеціальної тимчасової слідчої комісії мають право внести свій уточнений проект постанови Верховної Ради про звинувачення Президента України з урахуванням таких пропозицій.

3. У разі якщо до внесеного народними депутатами - членами спеціальної тимчасової слідчої комісії проекту постанови Верховної Ради про звинувачення Президента України включено пропозиції народних депутатів, які вносили подання про ініціювання питання про усунення Президента України з поста в порядку імпінменту, Верховна Рада проводить голосування стосовно кожної пропозиції, додатково включеної до проекту постанови Верховної Ради. Пропозиція вважається включеною до уточненого проекту постанови про звинувачення Президента України, якщо вона отримала на підтримку більшість голосів народних депутатів від конституційного складу Верховної Ради.

4. У разі, коли пропозиція, яка включена до проекту постанови Верховної Ради, не отримала необхідної для її прийняття кількості голосів народних депутатів, текст проекту постанови Верховної Ради про звинувачення Президента України залишається без змін і включається до бюлетеня для таємного голосування.

Стаття 180. Порядок прийняття рішення про звинувачення Президента України

1. Рішення Верховної Ради про звинувачення Президента України приймається таємним голосуванням шляхом подачі бюлетенів (статті 37, 38, 39 цього Регламенту) з урахуванням особливостей, визначених у цій статті. До бюлетеня для таємного голосування щодо проекту постанови Верховної Ради про звинувачення Президента України включається один із проектів відповідної постанови, передбачений частинами третьою, четвертою статті 179 цього Регламенту.

2. Таємне голосування щодо проекту постанови Верховної Ради про звинувачення Президента України, включеного до бюлетеня для таємного голосування, проводиться окремо щодо кожного пункту звинувачення. Постанова Верховної Ради про звинувачення Президента України вважається прийнятою в цілому з тими пунктами звинувачення, за які відповідно до частини п'ятої статті 111 Конституції України проголосувало не менш як дві третини народних депутатів від конституційного складу Верховної Ради.

3. У разі прийняття постанови Верховної Ради про звинувачення Президента України у винчненні державної зради або іншого злочину Верховна Рада приймає постанову більшістю голосів народних депутатів від її конституційного складу про звернення до:

- 1) Конституційного Суду України для перевірки справи і отримання його висновку щодо додержання конституційної процедури розслідування та розгляду справи про усунення Президента України з поста в порядку імпінменту;
- 2) Верховного Суду України для одержання його висновку про те, що діяння, в яких звинувачується Президент України, містять ознаки державної зради або іншого злочину.

4. У разі неприйняття рішення Верховної Ради про звинувачення Президента України головуючий на пленарному засіданні оголошує про припинення процедури усунення Президента України з поста в порядку імпінменту і чиняє інші дії, передбачені статтею 183 цього Регламенту.

Стаття 181. Розгляд Верховною Радою висновків Конституційного Суду України та Верховного Суду України

1. Після отримання відповідних висновків Конституційного Суду України і Верховного Суду України ці висновки невідкладно оголошують головуючий на найбільшому пленарному засіданні Верховної Ради і надаються народним депутатам.

2. Якщо висновок Верховного Суду України свідчить про те, що діяння, в яких звинувачується Президент України, містять ознаки державної зради або іншого злочину, а висновок Конститу-

ційного Суду України свідчить про додержання конституційної процедури розслідування і розгляду справи про імпінмент, народні депутати - члени спеціальної тимчасової слідчої комісії невідкладно готують і вносять на розгляд Верховної Ради проект постанови Верховної Ради про усунення Президента України з поста в порядку імпінменту.

3. Проект постанови Верховної Ради про усунення Президента України з поста в порядку імпінменту має містити посилання на пункти звинувачення прийнятої Верховною Радою постанови про звинувачення Президента України.

4. Проект постанови про усунення Президента України з поста в порядку імпінменту надається народним депутатам, врачується Президенту України або записнику (записникам) його прав і розглядається на пленарному засіданні Верховної Ради не пізніш як через два дні після оголошення головуючим на пленарному засіданні висновків Конституційного Суду України і Верховного Суду України.

5. Якщо висновок Верховного Суду України свідчить про те, що діяння, в яких звинувачується Президент України, не містять ознак державної зради або іншого злочину, Верховна Рада приймає постанову про припинення процедури імпінменту.

6. Якщо у висновку Конституційного Суду України містяться положення про ті чи інші порушення конституційної процедури розслідування і розгляду справи про імпінмент, Верховна Рада приймає відповідні рішення, спрямовані на усунення виявлених порушень про:

- 1) невиключення до проекту постанови Верховної Ради про усунення Президента України з поста в порядку імпінменту тих положень чи посилань на пункти звинувачення, яких стосуються виявлені порушення конституційної процедури;
- 2) виконання тих чи інших слідчих дій чи процедур розслідування спеціальною тимчасовою слідчою комісією з можливим переглядом прийнятих раніше рішень;
- 3) повторне, додаткове розслідування фактів чи обставин, з яких почалися порушення, зазначені у висновку Конституційного Суду України.

7. Для проведення повторного, додаткового розслідування фактів чи обставин, викладених у висновку Конституційного Суду України, Верховна Рада може змінити персональний склад спеціальної тимчасової слідчої комісії.

8. Після проведення дій, спрямованих на усунення порушень конституційної процедури розслідування і розгляду справи про імпінмент, Верховна Рада приймає постанову про звернення до Конституційного Суду України для одержання нового висновку.

9. За наслідками проведення повторного, додаткового розслідування Верховна Рада може внести зміни до постанови Верховної Ради про звинувачення Президента України.

10. Постанова про внесення змін до постанови Верховної Ради про звинувачення Президента України приймається двома третинами голосів народних депутатів від конституційного складу Верховної Ради таємним голосуванням шляхом подачі бюлетенів.

11. У разі внесення змін до постанови Верховної Ради про звинувачення Президента України, якими змінено пункти звинувачення Президента України, Верховна Рада приймає постанову про звернення до Верховного Суду України для одержання нового висновку.

Стаття 182. Прийняття рішення про усунення Президента України з поста в порядку імпінменту

1. У разі одержання висновків Конституційного Суду України і Верховного Суду України відповідно про додержання конституційної процедури розслідування і розгляду справи про імпінмент і про те, що діяння, в яких звинувачується Президент України, містять ознаки державної зради або іншого злочину, Верховна Рада таємним голосуванням шляхом подачі бюлетенів приймає постанову про усунення Президента України з поста в порядку імпінменту.

2. Обговорення проекту постанови Верховної Ради про усунення Президента України з поста в порядку імпінменту здійснюється за процедурою повного обговорення (стаття 30 цього Регламенту).

3. Текст проекту постанови Верховної Ради про усунення Президента України з поста в порядку імпінменту включається до бюлетеня для таємного голосування.

4. Таємне голосування в цілому щодо проекту постанови Верховної Ради про усунення Президента України з поста в порядку імпінменту проводиться у порядку, передбаченому статтями 37, 38, 41 цього Регламенту.

5. Постанова Верховної Ради про усунення Президента України з поста в порядку імпінменту вважається прийнятою, якщо за неї проголосувало не менш як три чверті народних депутатів від конституційного складу Верховної Ради.

6. Доповідь Личильної комісії про результати таємного голосування заслуговується на відкритому пленарному засіданні Верховної Ради з прямою трансляцією по радіо і телебаченню.

7. Постанова Верховної Ради про усунення Президента України з поста в порядку імпінменту набирає чинності з моменту оголошення головуючим на пленарному засіданні про її прийняття.

8. З моменту оголошення головуючим на пленарному засіданні про дотрвоє припинення повноважень Президента України у зв'язку з усуненням його з поста в порядку імпінменту, на період до обрання і вступу на пост нового Президента України, обов'язки Президента України виконує Голова Верховної Ради України відповідно до положень статті 112 Конституції України.

9. Про усунення Президента України Верховною Радою з поста в порядку імпінменту Голова Верховної Ради України офіційно повідомляє Президента України, Прем'єр-міністра України, Голову Конституційного Суду України, Голову Верховного Суду України та негайно оприлюднює відповідний акт Верховної Ради через засоби масової інформації.

Стаття 183. Наслідки неприйняття рішення Верховною Радою про усунення Президента України з поста в порядку імпінменту

1. У разі неприйняття Верховною Радою постанови про усунення Президента України з поста в порядку імпінменту головуючий на пленарному засіданні:

- 1) оголошує про припинення процедури імпінменту і дає доручення щодо публікації про це в газеті «Голос України»;
- 2) оголошує про припинення повноважень спеціальної тимчасової слідчої комісії;
- 3) від імені Верховної Ради вибачається перед Президентом України.

Глава 30
РОЗГЛЯД ПИТАНЬ ПРО ЗАТВЕРДЖЕННЯ УКАЗІВ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ ПРО ВВЕДЕННЯ ВОЕННОГО ЧИ НАДЗВЫЧАЙНОГО СТАНУ В УКРАЇНІ АБО В ОКРЕМІХ ЇЇ МІСЦЕВОСТЯХ, ПРО ЗАГАЛЬНУ АБО ЧАСТКОВУ МОБІЛІЗАЦІЮ, ПРО ОГОЛОШЕННЯ ОКРЕМИХ МІСЦЕВОСТЕЙ ЗОНАМИ НАДЗВЫЧАЙНОЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ СИТУАЦІЇ ТА ОГОЛОШЕННЯ ЗА ПОДАННЯМ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ СТАНУ ВІЙНИ ЧИ УКЛАДЕННЯ МИРУ, СХВАЛЕННЯ РІШЕННЯ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ ПРО ВИКОРИСТАННЯ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ ТА ІНШИХ ВІЙСЬКОВИХ ФОРМУВАНЬ У РАЗІ ЗБРОЙНОЇ АГРЕСІЇ ПРОТИ УКРАЇНИ

Стаття 184. Порядок розгляду питань про затвердження указів Президента України про введення воєнного чи надзвичайного стану

1. Відповідно до пункту 31 частини першої статті 85 Конституції України Верховна Рада затверджує протягом двох днів з моменту звернення Президента України його укази про введення воєнного чи надзвичайного стану в Україні або в окремих її місцевостях, про загальну або часткову мобілізацію, про оголошення окремих місцевостей зонами надзвичайної екологічної ситуації розглядаються Верховною Радою без голосування щодо включення їх до порядку денного сесії, розкладу пленарних засідань сесії, тижневого порядку денного пленарних засідань Верховної Ради. Таке питання може вноситися на розгляд Верховної Ради без попередньої підготовки в комітетах.

2. Після підписання відповідного указу про введення воєнного чи надзвичайного стану в Україні або окремих її місцевостях, про загальну або часткову мобілізацію, про оголошення окремих місцевостей зонами надзвичайної екологічної ситуації розглядається за процедурою першого читання та прийняття закону в цілому.

Стаття 185. Порядок затвердження, відхилення указів Президента України про введення воєнного чи надзвичайного стану

1. Верховна Рада може прийняти повністю, частково з рекомендаціями та/або застереженнями або відхилити проект закону про затвердження відповідного указу Президента України про введення воєнного чи надзвичайного стану в Україні або в окремих її місцевостях, про загальну або часткову мобілізацію, про оголошення окремих місцевостей зонами надзвичайної екологічної ситуації розглядається за процедурою першого читання та прийняття закону в цілому.

2. Якщо Верховна Рада затвердила законом відповідний указ Президента України про введення воєнного чи надзвичайного стану в Україні або в окремих її місцевостях, про загальну або часткову мобілізацію, про оголошення окремих місцевостей зонами надзвичайної екологічної ситуації розглядається за процедурою першого читання та прийняття закону в цілому.

3. Якщо Верховна Рада затвердила законом відповідний указ Президента України про введення воєнного чи надзвичайного стану в Україні або в окремих її місцевостях, про загальну або часткову мобілізацію, про оголошення окремих місцевостей зонами надзвичайної екологічної ситуації розглядається за процедурою першого читання та прийняття закону в цілому.

4. Якщо Верховна Рада затвердила законом відповідний указ Президента України про введення воєнного чи надзвичайного стану в Україні або в окремих її місцевостях, про загальну або часткову мобілізацію, про оголошення окремих місцевостей зонами надзвичайної екологічної ситуації розглядається за процедурою першого читання та прийняття закону в цілому.

5. Проект закону щодо затвердження відповідного указу Президента України про введення воєнного чи надзвичайного стану в Україні або в окремих її місцевостях, про загальну або часткову мобілізацію, про оголошення окремих місцевостей зонами надзвичайної екологічної ситуації розглядається за процедурою першого читання та прийняття закону в цілому.

6. Проект закону щодо затвердження відповідного указу Президента України про введення воєнного чи надзвичайного стану в Україні або в окремих її місцевостях, про загальну або часткову мобілізацію, про оголошення окремих місцевостей зонами надзвичайної екологічної ситуації розглядається за процедурою першого читання та прийняття закону в цілому.

7. Якщо Верховна Рада затвердила законом відповідний указ Президента України про введення воєнного чи надзвичайного стану в Україні або в окремих її місцевостях, про загальну або часткову мобілізацію, про оголошення окремих місцевостей зонами надзвичайної екологічної ситуації розглядається за процедурою першого читання та прийняття закону в цілому.

8. Якщо Верховна Рада затвердила законом відповідний указ Президента України про введення воєнного чи надзвичайного стану в Україні або в окремих її місцевостях, про загальну або часткову мобілізацію, про оголошення окремих місцевостей зонами надзвич

Україні (крім двосторонніх договорів) вносяться народними депутатами у порядку, передбаченому цим Регламентом для внесення пропозицій до законопроектів.

Стаття 197. Денонсація міжнародних договорів України

1. Законопроекти про денонсацію міжнародного договору України вносити на розгляд Верховної Ради Президент України, Кабінет Міністрів України та народні депутати.

2. Верховна Рада приймає рішення про денонсацію міжнародного договору України, згода на обов'язковість якого була надана Верховною Радою на виконання її повноважень, встановлених частиною першою статті 9, пунктами 5 і 32 частини першої статті 85 Конституції України.

3. Законопроект про денонсацію міжнародного договору України вноситися на розгляд Верховної Ради разом з документами, передбаченими Законом України «Про міжнародні договори України» та цим Регламентом, і проектами актів, прийняття яких зумовлюється денонсацією відповідних міжнародних договорів України, і розглядається за процедурою, передбаченою цим Регламентом, з урахуванням особливостей, визначених у цій главі.

Стаття 198. Оприлюднення міжнародних договорів України

1. Міжнародні договори України, згода на обов'язковість яких законом надана Верховною Радою, публікуються українською мовою в офіційних друкованих виданнях України.

Стаття 199. Офіційне видання Верховної Ради

1. Верховна Рада щорічно ухвалює план співробітництва з парламентами іноземних держав. Проект плану готує комітет, до предмета видання якого належать питання засад зовнішньої політики, з урахуванням пропозицій Голови Верховної Ради України, комітетів та депутатських фракцій.

2. Офіційні парламентські делегації України в строк до 15 днів після закінчення візиту до іноземної держави подають Верховній Раді звіт про його підсумки, що надається народним депутатам.

Глава 32

ПРИЗНАЧЕННЯ ЧИ ОБРАННЯ НА ПОСАДИ, ЗВІЛЬНЕННЯ З ПОСАД, НАДАННЯ ЗГОДИ НА ПРИЗНАЧЕННЯ ЧИ ЗВІЛЬНЕННЯ З ПОСАД ПОСАДОВИХ ОСІБ, ВИРІШЕННЯ ПИТАННЯ ПРО ВІДСТАВКУ ПРЕМ'ЄР-МІНІСТРА УКРАЇНИ, ЧЛЕНІВ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ ТА ВИСЛОВЛЕННЯ НЕДОВІРИ ГЕНЕРАЛЬНОМУ ПРОКУРОРОВІ УКРАЇНИ У ВИПАДКАХ, ПЕРЕДБАЧЕНИХ КОНСТИТУЦІЄЮ УКРАЇНИ

Стаття 200. Порядок призначення за поданням Президента України Прем'єр-міністра України, Міністра оборони України, Міністра закордонних справ України

1. Подання Президента України про призначення Верховною Радою Прем'єр-міністра України, Міністра оборони України, Міністра закордонних справ України подається до Верховної Ради письмово не пізніше ніж на п'ятнадцятий день після одержання пропозиції від коаліції щодо кандидатури на посаду Прем'єр-міністра України, і розглядається у Верховній Раді відповідно до Конституції України, закону про Кабінет Міністрів України та цього Регламенту.

2. З письмовим поданням про призначення Прем'єр-міністра України, Міністра оборони України, Міністра закордонних справ України до Верховної Ради одночасно подаються такі відомості: відомості про освіту; фак кандидата на посаду відповідно до Прем'єр-міністра України, Міністра оборони України, Міністра закордонних справ України; витяг з трудової книжки про трудову діяльність; належність до політичної партії; автобіографія, в якій зазначаються найістотніші факти життя та результати трудової діяльності; декларація про доходи, зобов'язання фінансового характеру та майновий стан за попередній рік; відомості стосовно виходження до складу керівного органу чи наглядової ради підприємства або організації, що має на меті одержання прибутку, а також відомості про судимість, в тому числі не погашену і не зняту в установленому законом порядку. Всі відомості повинні бути власноручно підписані кандидатом на посаду Прем'єр-міністра України, Міністра оборони України, Міністра закордонних справ України. На вимогу Верховної Ради надаються також інші документи.

3. Верховна Рада розглядає питання про призначення Прем'єр-міністра України, Міністра оборони України, Міністра закордонних справ України не пізніше ніж у п'ятнадцятий строк з дня внесення відповідного подання Президентом України.

4. Кандидатів на посади Прем'єр-міністра України, Міністра оборони України, Міністра закордонних справ України на пленарному засіданні Верховної Ради представляє Президент України.

5. На обговорення кандидатури на посаду Прем'єр-міністра України Верховною Радою відводиться до однієї години часу, в тому числі для доповіді кандидата на цю посаду — до 20 хвилин.

6. За процедурним рішенням Верховної Ради час для обговорення кандидатури на посаду Прем'єр-міністра України може бути збільшений.

7. Після представлення кандидат на посаду Прем'єр-міністра України виступає з доповіддю про основні напрями майбутньої діяльності Кабінету Міністрів України, відповідає на запитання на родних депутатів.

8. В обговоренні кандидатур на посади Прем'єр-міністра України, Міністра оборони України, Міністра закордонних справ України беруть участь представники депутатських фракцій, представники комітетів (у разі їх створення), народні депутати.

9. Призначення кандидатів на посади Прем'єр-міністра України, Міністра оборони України, Міністра закордонних справ України здійснюється Верховною Радою відкритим голосуванням.

10. Кандидати на посади Прем'єр-міністра України, Міністра оборони України, Міністра закордонних справ України вважаються обраними, якщо за таке рішення проголосувало більше половини народних депутатів від конституційного складу Верховної Ради.

11. Рішення про призначення на посади Прем'єр-міністра України, Міністра оборони України, Міністра закордонних справ України оформляються відповідними постановами Верховної Ради.

Стаття 201. Порядок призначення на посади членів Кабінету Міністрів України за поданням Прем'єр-міністра України

1. Питання про призначення на посади членів Кабінету Міністрів України розглядається Верховною Радою згідно з частиною восьмою статті 83, пунктом 12 частини першої статті 85, частиною четвертою статті 114 Конституції України за поданням Прем'єр-міністра України відповідно до пропозицій, внесених коаліцією.

2. Одночасно з внесенням Прем'єр-міністром України подання до Верховної Ради подаються офіційні відомості про кожного кандидата на посаду (частина друга статті 200 цього Регламенту).

3. Подання Прем'єр-міністра України до Верховної Ради щодо призначення запропонованих ним кандидатів на посади членів Кабінету Міністрів України представляє Прем'єр-міністр України.

Під час розгляду питання про призначення на посаду члена Кабінету Міністрів України кандидату надається можливість на пленарному засіданні Верховної Ради відповісти на запитання представників депутатських фракцій, народних депутатів.

4. Відкрите поіменне голосування щодо складу Кабінету Міністрів України здійснюється за списком запропонованих Прем'єр-міністром України кандидатур на посади членів Кабінету Міністрів України, якщо Верховна Рада не приймає іншого рішення. За результатами прийнятого рішення оформляється постанова Верховної Ради.

Стаття 202. Припинення повноважень Кабінету Міністрів України, Прем'єр-міністра України та інших членів Кабінету Міністрів України

1. Відповідно до статті 115 Конституції України Кабінет Міністрів України складає повноваження перед новообраною Верховною Радою.

2. Кабінет Міністрів України, який склав повноваження перед новообраною Верховною Радою, Кабінет Міністрів України, відставку якого прийнято Верховною Радою та Кабінет Міністрів України, якому висловлена резолюція недовіри, що має наслідком його відставку, продовжує виконувати свої повноваження до початку роботи новоформованого Кабінету Міністрів України (частини третя, четверта статті 115 Конституції України).

3. Повноваження Прем'єр-міністра України достроково припиняються у разі:

- 1) його особистої заяви про свою відставку;
- 2) звільнення його з посади у відставку у зв'язку з прийняттям Верховною Радою резолюції недовіри Кабінету Міністрів України;

4. неможливості виконання ним своїх повноважень за станом здоров'я;

4) його смерті.

4. Верховна Рада вирішує питання про відставку, звільнення з посади у відставку чи дострокове припинення повноважень Прем'єр-міністра України у зв'язку з неможливістю виконання ним своїх повноважень протягом десяти днів відповідно після надходження особистої заяви Прем'єр-міністра України, прийняття резолюції недовіри Кабінету Міністрів України чи медичного висновку лікувального закладу.

5. Відставка, звільнення з посади у відставку чи дострокове припинення повноважень Прем'єр-міністра України у зв'язку з неможливістю виконання ним своїх повноважень за станом здоров'я настає з дня прийняття Верховною Радою відповідної постанови. Повноваження Прем'єр-міністра України у разі його смерті достроково припиняються з дня смерті, засвідченої свідоцтвом про смерть. Дострокове припинення повноважень Прем'єр-міністра України має наслідком дострокове припинення повноважень всього складу Кабінету Міністрів України.

6. Повноваження члена Кабінету Міністрів України достроково припиняються у разі:

1) подання ним особистої заяви про свою відставку;

2) звільнення його з посади у відставку у зв'язку з прийняттям Верховною Радою резолюції недовіри Кабінету Міністрів України;

3) звільнення його з посади за поданням Прем'єр-міністра України, а стосовно Міністра оборони України чи Міністра закордонних справ України — за поданням Президента України;

4) звільнення його з посади за поданням Прем'єр-міністра України за пропозицією коаліції;

5) неможливості виконання ним своїх повноважень за станом здоров'я;

6) його смерті.

7. Верховна Рада вирішує питання про відставку, звільнення з посади чи дострокове припинення повноважень члена Кабінету Міністрів України у зв'язку з неможливістю виконання ним своїх повноважень за станом здоров'я протягом десяти днів відповідно після надходження особистої заяви члена Кабінету Міністрів Укра-

їни, прийняття резолюції недовіри Кабінету Міністрів України, внесення Прем'єр-міністром України чи Президентом України відповідного подання чи надходження медичного висновку лікувального закладу. Повноваження члена Кабінету Міністрів України у разі його смерті припиняються з дня смерті, засвідченої свідоцтвом про смерть.

8. Відставка, звільнення з посади чи дострокове припинення повноважень члена Кабінету Міністрів України настає за дня прийняття Верховною Радою відповідної постанови Верховної Ради.

Стаття 203. Порядок призначення на посади та звільнення з посади за поданням Президента України Голови Служби безпеки України, Голови Національного банку України

1. Питання про призначення на посаду та звільнення з посади Голови Служби безпеки України, Голови Національного банку України розглядається Верховною Радою згідно з пунктами 12¹, 18, частини першої статті 85 Конституції України за поданням Президента України, яке оголошує уповноважена ним особа. Щодо кандидатів на посади Голови Служби безпеки України, Голови Національного банку України подаються відомості, зазначені в частині другій статті 200 цього Регламенту.

2. Комітети, до предмета видання яких належать відповідно питання діяльності Служби безпеки України чи Національного банку України, мають право на виступ свого представника за результатами розгляду в комітеті питання про призначення на посаду та звільнення з посади Голови Служби безпеки України чи Голови Національного банку України за поданням Президента України.

3. Про призначення на посаду чи звільнення з посади Голови Служби безпеки України, Голови Національного банку України після обговорення кандидатур (або результатів діяльності), Верховна Рада відкритим голосуванням приймає рішення, яке оформляється відповідною постановою Верховної Ради.

Стаття 204. Порядок призначення на посади та звільнення з посад Голови Рахункової палати, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, суддів Конституційного Суду України та призначення членів Вищої ради юстиції

1. Відповідно до пунктів 16, 17, 26 частини першої статті 85 та частини другої статті 131 Конституції України Верховна Рада призначає на посади і звільняє з посад Голову Рахункової палати, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, суддів Конституційного Суду України, призначає членів Вищої ради юстиції.

2. Кандидатури на посади, зазначені у частині першій цієї статті, пропонує Верховній Раді Голова Верховної Ради України з дотриманням вимог Законів України «Про Рахункову палату», «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», «Про Конституційний Суд України», «Про Вищу раду юстиції».

3. За дорученням Голови Верховної Ради України комітети, до предмета видання яких належать відповідні питання, подають свої висновки щодо кандидатів на посади Голови Рахункової палати, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, суддів Конституційного Суду України, членів Вищої ради юстиції. Висновки комітетів та відомості про кандидата на посаду Голови Рахункової палати, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, суддів Конституційного Суду України та членів Вищої ради юстиції, підготовлені з дотриманням вимог щодо відомостей про кандидата на відповідну посаду (частина друга статті 200 цього Регламенту), надаються народним депутатам не пізніше як за три дні до розгляду Верховною Радою відповідного питання.

4. Відомості про запропоновані кандидатури на посаду Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (частина друга статті 200 цього Регламенту) публікуються в газеті «Голос України» не пізніш як за десять днів до розгляду питання про призначення.

5. Обговорення кандидатур на посади, зазначені у частині першій цієї статті, проводиться в порядку, передбаченому частиною восьмою статті 200 цього Регламенту.

6. Звільнення з посад зазначених у частині першій цієї статті осіб (крім суддів Конституційного Суду України та членів Вищої ради юстиції) здійснюється за письмовим поданням Голови Верховної Ради України за наявності висновків відповідних комітетів, а звільнення з посади Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини може також здійснюватися на вимогу не менш як однієї четвертої народних депутатів від конституційного складу Верховної Ради за їх підписами, оформленими підписними листами депутатських фракцій. Підписні листи подаються в оригіналах, підписи народних депутатів не відключаються.

7. Голосування щодо призначення на посади осіб, зазначених у частині першій цієї статті, здійснюється Верховною Радою таємно шляхом подачі бюлетенів, а звільнення з посад таких осіб здійснюється відкритим голосуванням. За результатами голосування оформляється відповідна постанова Верховної Ради.

Стаття 205. Порядок призначення на посади та звільнення з посад за поданням Президента України членів Центральної виборчої комісії

1. Відповідно до пункту 21 частини першої статті 85 Конституції України питання про призначення на посади та звільнення з посад членів Центральної виборчої комісії розглядається за поданням Президента України з дотриманням вимог щодо відомостей про кандидатів на посади (частина друга статті 200 цього Регламенту), яке представляє на пленарному засіданні Верховної Ради уповноважений Президентом України представник.

2. Кандидати на посади членів Центральної виборчої комісії відповідають на запитання представників депутатських фракцій, народних депутатів.

3. Призначення на посади членів Центральної виборчої комісії здійснюється відкритим голосуванням по кожній кандидатурі окремо. Призначенням на посаду члена Центральної виборчої комісії вважається той кандидат на посаду, який підтримали більшістю голосів народних депутатів від конституційного складу Верховної Ради.

4. У разі якщо кандидати на посади членів Центральної виборчої комісії не отримали необхідної для призначення кількості голосів народних депутатів, Верховна Рада пропонує Президенту України внести подання стосовно нових кандидатів на такі посади.

5. Питання про звільнення з посад членів Центральної виборчої комісії розглядається Верховною Радою за письмовим поданням Президента України, яке представляє на пленарному засіданні Верховної Ради уповноважений ним представник. Відповідним кандидатам на посаду члена Центральної виборчої комісії надається слово для виступу і відповідей на запитання депутатських фракцій, народних депутатів.

6. Комітет, до предмета видання якого належить це питання і який підготує висновок щодо запропонованих Президентом України кандидатур на посаду члена Центральної виборчої комісії, має право на виступ свого представника під час розгляду Верховною Радою питання про призначення на посади чи звільнення з посад членів Центральної виборчої комісії.

7. Член Центральної виборчої комісії вважається звільненим, якщо відкритим поіменним голосуванням за таке рішення проголосувало більше половини народних депутатів від конституційного складу Верховної Ради.

8. Рішення щодо призначення на посаду чи звільнення з посади членів Центральної виборчої комісії оформляються відповідною постановою Верховної Ради.

Стаття 206. Порядок призначення на посади та звільнення з посад членів Рахункової палати, членів Ради Національного банку України, членів Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення

1. Відповідно до пунктів 16, 19, 20 частини першої статті 85 Конституції України Верховна Рада призначає на посади та звільняє з посад членів Рахункової палати, половину складу Ради Національного банку України, половину складу Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення у порядку, передбаченому статтею 204 цього Регламенту та з урахуванням особливостей, зазначених в Законах України «Про Рахункову палату», «Про Національний банк України» та «Про Національну раду України з питань телебачення і радіомовлення» та у цій статті.

2. Верховна Рада приймає рішення про призначення на посади та звільнення з посад осіб, зазначених у частині першій цієї статті (крім членів Рахункової палати), відкритим голосуванням більшістю голосів народних депутатів від конституційного складу Верховної Ради, про що оформляється відповідна постанова Верховної Ради.

Стаття 207. Порядок призначення на посади за поданням Прем'єр-міністра України та звільнення з посад Голови Антимонопольного комітету України, Голови Фонду державного майна України, Голови Державного комітету телебачення і радіомовлення України

1. Відповідно до пункту 12 частини першої статті 85 Конституції України Верховна Рада розглядає питання про призначення на посади за поданням Прем'єр-міністра України та звільнення з посад Голови Антимонопольного комітету України, Голови Фонду державного майна України, Голови Державного комітету телебачення і радіомовлення України.

2. Одночасно з внесенням Прем'єр-міністром України подання до Верховної Ради подаються офіційні відомості про кандидата на посаду (частина друга статті 200 цього Регламенту).

3. За дорученням Голови Верховної Ради України комітети, до предмета видання яких належать ці питання, готують і подають свої висновки щодо запропонованих кандидатур на посади Голови Антимонопольного комітету України, Голови Фонду державного майна України, Голови Державного комітету телебачення і радіомовлення України.

4. Подання Прем'єр-міністра України до Верховної Ради щодо призначення запропонованих ним кандидатів на посади Голови Антимонопольного комітету України, Голови Фонду державного майна України, Голови Державного комітету телебачення і радіомовлення України представляє Прем'єр-міністр України або уповноважений ним віце-прем'єр-міністр. Під час розгляду питання про призначення на посади кандидатом надається можливість відповісти на запитання депутатських фракцій, народних депутатів.

5. Комітети, які попередньо розглянули кандидатури на посади Голови Антимонопольного комітету України, Голови Фон-

ду державного майна України, Голови Державного комітету телебачення і радіомовлення України, відповідно до предметів їх відання, мають право на виступ свого представника під час розгляду Верховною Радою питання про призначення на посади та звільнення з посад зазначених осіб.

6. У разі розгляду питання про звільнення з посади особи, яку пропонується звільнити, надається слово для виступу та відповідей на запитання представників депутатських фракцій, народних депутатів.

7. Рішення про призначення на посади та звільнення з посад Голови Антимонопольного комітету України, Голови Фонду державного майна України, Голови Державного комітету телебачення і радіомовлення України вважається прийнятим, якщо відкритим голосуванням за це проголосувало більше половини народних депутатів від конституційного складу Верховної Ради, і оформляється відповідною постановою Верховної Ради.

Стаття 208. Порядок надання згоди на призначення на посаду чи звільнення з посади Президентом України Генерально-го прокурора України

1. Відповідно до пункту 25 частини першої статті 85 Конституції України Верховна Рада розглядає питання про надання згоди на призначення на посаду чи звільнення з посади Президента України Генерального прокурора України.

2. Президент України подає до Верховної Ради письмове подання про надання згоди на призначення на посаду Генерального прокурора України разом з відомостями про кандидата на посаду (частина друга статті 200 цього Регламенту) чи письмове подання про надання згоди на звільнення з посади Генерального прокурора України.

3. Верховна Рада розглядає подання Президента України не пізніше ніж через 10 днів після дня надходження його до Верховної Ради.

4. Під час розгляду питання про надання згоди на призначення на посаду Генерального прокурора України або питання про надання згоди на його звільнення з посади у пленарному засіданні Верховної Ради бере участь Президент України або уповноважена ним особа, які представляють відповідні подання.

5. Кандидату на посаду Генерального прокурора України надається можливість відповісти на запитання представників депутатських фракцій, народних депутатів. Час для обговорення кандидатури на посаду Генерального прокурора України та відповідей на запитання визначається Верховною Радою і повинен становити не менше однієї години.

6. Розгляд питання про надання згоди на звільнення з посади Генерального прокурора України здійснюється у порядку, передбаченому для висловлення недовіри Генеральному прокуророві України (частина третя статті 209 цього Регламенту).

7. Комітет, до предмета видання якого належить питання попереднього розгляду кандидатури на посаду Генерального прокурора України, у разі підготовки ним відповідного висновку має право на виступ свого представника під час розгляду Верховною Радою питання про надання згоди на призначення на посаду чи звільнення з посади Генерального прокурора України.

8. Рішення про надання згоди Верховної Ради на призначення на посаду чи звільнення з посади Президентом України Генерального прокурора України приймається відкритим поіменним голосуванням більшістю голосів народних депутатів від конституційного складу Верховної Ради.

9. Рішення про надання згоди на призначення на посаду чи звільнення з посади Президентом України Генерального прокурора України оформляється відповідною постановою Верховної Ради.

Стаття 209. Висловлення недовіри Генеральному прокуророві України

1. Відповідно до пункту 25 частини першої статті 85 Конституції України Верховна Рада може висловити недовіру Генеральному прокуророві України, що має наслідком його відставку з посади.

2. Питання про висловлення недовіри Генеральному прокуророві України включається до порядку денного сесії Верховної Ради за пропозицією не менш як третини народних депутатів від конституційного складу Верховної Ради, підтриманою їх підписами, і за яку проголосувало більше половини народних депутатів від конституційного складу Верховної Ради. Підписи народних депутатів про порушення питання про висловлення недовіри Генеральному прокуророві України не відключаються.

3. Розгляд питання про висловлення недовіри Генеральному прокуророві України включає:

1) доповідь від ініціаторів внесення пропозиції про розгляд цього питання та відповіді доповідача на запитання представників депутатських фракцій, народних депутатів — до 30 хвилин;

2) співвідповідь від головного комітету, якому доручено підготувати питання до розгляду, та відповіді співдоповідача на запитання — до 20 хвилин;

3) виступ Генерального прокурора України та відповіді на запитання представників депутатських фракцій, народних депутатів — до 30 хвилин;

4) обговорення пропозиції про висловлення недовіри Генеральному прокуророві України, яке проводиться протягом часу, визначеного Верховною Радою.

4. Прийняття постанови про висловлення недовіри Верховної Ради Генеральному прокуророві України здійснюється відкритим поіменним голосуванням більшістю голосів народних депутатів від конституційного складу Верховної Ради і має наслідком його відставку з посади.

Стаття 210. Порядок розгляду питань про обрання суддів Верховною Радою України безстроково

1. Відповідно до пункту 27 частини першої статті 85 Конституції України, Закону України «Про порядок обрання на посади та звільнення з посади професійного судді Верховною Радою України» Верховна Рада обирає:

1) професійного суддю безстроково, термін повноважень якого на посаді судді закінчився;

2) суддю безстроково особу, яка раніше уже обіймала посаду судді не менше п'яти років, але на час розгляду питання про обрання не займає посаду судді;

3) суддю раніше обраного безстроково до суду іншого рівня або до суду того ж рівня, але іншої спеціалізації.

2. Подання про обрання суддів безстроково вноситься до Верховної Ради Головою Верховного Суду України щодо судді загального суду, головою відповідного вищого спеціалізованого суду — щодо судді відповідного спеціалізованого суду.

3. Разом з поданням Голови Верховного Суду України, головою відповідного вищого спеціалізованого суду до Верховної Ради подаються особова справа кандидата на обрання судді безстроково та відомості щодо кожного кандидата на посаду судді відповідної до вимог, встановлених Конституцією України, законами України та частиною другою статті 200 цього Регламенту.

4. Комітет, до предмета видання якого належить попередній розгляд питань про обрання на посади суддів та звільнення з посад суддів, обраних безстроково, розглядає подання про обрання кандидата на посаду судді безстроково в місячний строк з дня його надходження до Верховної Ради. Рішення комітету про рекомендацію або нерекомандацію щодо обрання кандидата на посаду судді безстроково подається до Верховної Ради.

5. За наявності рішення про рекомендацію або нерекомандацію про обрання суддів безстроково комітет, до предмета видання якого належить попередній розгляд питань про обрання на посади суддів та звільнення з посад суддів, обраних безстроково, вносить пропозиції про включення до порядку денного пленарного засідання Верховної Ради питання стосовно обрання суддів.

6. Обговорення питання про обрання кандидата на посаду судді безстроково на пленарному засіданні Верховної Ради починається з доповіді визначеного комітету, до предмета видання якого належить попередній розгляд питань про обрання на посади суддів та звільнення з посад суддів, обраних безстроково.

7. Кожний народний депутат має право ставити запитання доповідачу та безпосередньо кандидату, який обирається на посаду судді безстроково, висловлювати свою думку щодо цієї кандидатури.

8. За наявності зауважень до кандидата, який обирається на посаду судді безстроково, висловлених на пленарному засіданні Верховної Ради, що потребують додаткової перевірки комітетом, до предмета видання якого належить попередній розгляд питань про обрання на посади суддів та звільнення з посад суддів, обраних безстроково, повторний розгляд подання щодо нього здійснюється за умови перевірки зазначеним комітетом дотримання кандидатом на посаду судді безстроково вимог статті 127 Конституції України, статті 7 Закону України «Про статус суддів», а також перевірки звернень громадян та інших звернень щодо діяльності кандидата на посаду судді безстроково відповідно до вимог статті 9 Закону України «Про порядок обрання на посаду та звільнення з посади професійного судді Верховною Радою України».

9. Рішення про обрання кандидата на посаду судді безстроково приймається відкритим поіменним голосуванням більшістю голосів народних депутатів від конституційного складу Верховної Ради і оформляється постановою Верховної Ради. Голосування щодо обрання кандидатів на посаду судді безстроково може проводитися як по кожній кандидатурі на посаду окремо, так і за списком кандидатів на посади.

10. У разі якщо кандидата на посаду судді безстроково не обрано, Вищою радою юстиції вноситься подання про звільнення цього кандидата з посади судді.

Стаття 211. Звільнення з посад суддів Конституційного Суду України та суддів, обраних безстроково

1. Верховна Рада звільняє з посад суддів Конституційного Суду України та суддів, обраних безстроково, у випадках та порядку, передбачених частинами п'ятою, шостою статті 126 Конституції України, статтею 23 Закону України «Про Конституційний Суд України», Законом України «Про порядок обрання на посаду та звільнення з посади професійного судді Верховною Радою України».

відповідного комітету без поважних причин не є перешкодою для розгляду питання і прийняття рішення комітетом.

2. У засіданнях комітету бере участь Генеральний прокурор України (виконувач обов'язків Генерального прокурора України), якщо подання внесено Генеральним прокурором України, або Голова Верховного Суду України (виконувач обов'язків Голови Верховного Суду України), якщо подання внесено Головою Верховного Суду України.

3. Комітет у разі необхідності може витребувати додаткові матеріали справи, заслухати пояснення осіб за клопотаннями особи, щодо яких внесено подання.

4. У разі відсутності достатніх доказів щодо обґрунтування подання Голова Верховної Ради України має право повернути його разом з вмотивованим висновком комітету відповідно Генеральному прокуророві України або Голові Верховного Суду України з пропозицією подати додаткові обґрунтування. У такому випадку комітет зупиняє перевірку, про що повідомляється Голова Верховної Ради України, який інформує про це Верховну Раду.

5. Комітет залишає подання без розгляду до дня надходження до комітету матеріалів, що ним вимагаються, або вмотивованої відповіді.

Стаття 216. Розгляд Верховною Радою України питання про надання згоди на притягнення до кримінальної відповідальності, затримання чи арешт

1. Верховна Рада розглядає на пленарному засіданні внесені подання про надання згоди на притягнення до кримінальної відповідальності, затримання чи арешт народного депутата, затримання чи арешт судді Конституційного Суду України, судді суду загальної юрисдикції у визначений нею день, але не пізніше семи днів з дня подання відповідного висновку комітетом.

2. Розгляд питання про надання згоди на притягнення до кримінальної відповідальності, затримання чи арешт починається з інформації головуючого на пленарному засіданні про подання, що надійшло, проведеної роботи щодо підготовки висновку комітету, до предмета видання якого належить підготовка висновку щодо внесеного подання. Головуючий на пленарному засіданні оголошує подання про надання згоди на притягнення до кримінальної відповідальності, затримання чи арешт народного депутата, затримання чи арешт судді Конституційного Суду України, судді суду загальної юрисдикції.

3. Після оголошення подання головуючий на пленарному засіданні надає слово на 30 хвилин:

1) Генеральному прокуророві України чи Голові Верховного Суду України для відповіді на запитання представників депутатських фракцій, народних депутатів;

2) народному депутату, судді Конституційного Суду України, судді суду загальної юрисдикції, щодо яких внесено подання, для пояснення.

4. Якщо на пленарному засіданні Верховної Ради буде встановлено, що особа, щодо якої внесено подання, відмовляється від дації пояснень, Верховна Рада розглядає питання про надання згоди на притягнення до кримінальної відповідальності, затримання чи арешт без її пояснень.

5. Висновок комітету оголошує його голова або визначений комітетом представник комітету.

6. Обговорення питання здійснюється за процедурою повного обговорення (стаття 30 цього Регламенту).

7. Головуючий на пленарному засіданні відповідно до подання ставить на голосування питання про надання згоди на:

1) притягнення до кримінальної відповідальності народного депутата;

2) затримання народного депутата, судді Конституційного Суду України, судді суду загальної юрисдикції;

3) арешт народного депутата, судді Конституційного Суду України, судді суду загальної юрисдикції.

8. Рішення про надання згоди на притягнення до кримінальної відповідальності, затримання чи арешт Верховна Рада приймає відкритим поєдином голосування більшістю голосів народних депутатів від її конституційного складу, яке оформляється постановою Верховної Ради. Рішення Верховної Ради про надання згоди на притягнення до кримінальної відповідальності, затримання чи арешт не переглядається, крім випадку виявлення обставин, що не були відомі Верховній Раді під час розгляду відповідного подання.

9. Про прийняте рішення Голова Верховної Ради України негайно повідомляє відповідно Генерального прокурора України чи Голову Верховного Суду України.

Глава 35 ПОРЯДОК ДОСТРОКОВОГО ПРИПИНЕННЯ ПОВНОВАЖЕНЬ НАРОДНОГО ДЕПУТАТА УКРАЇНИ

Стаття 217. Розгляд питання про дострокове припинення повноважень народного депутата

1. Верховна Рада розглядає питання про дострокове припинення повноважень народного депутата у випадках, передбачених пунктами 1, 4 частини другої статті 81 Конституції України.

2. Верховна Рада за поданням комітету, до предмета видання якого належать питання регламенту, приймає постанову про дострокове припинення повноважень народного депутата більшістю голосів народних депутатів від її конституційного складу і доручає Центральній виборчій комісії визнати повноваження наступного кандидата в народні депутати за списком політичної партії (виборчого блоку політичних партій) відповідно до Закону України «Про вибори народних депутатів України». Зазначена постанова Верховної Ради публікується в газеті «Голос України».

3. Прийняте Верховною Радою рішення про дострокове припинення повноважень народного депутата перегляду не підлягає.

4. У разі набрання законної сили обвинувальним вироком суду щодо народного депутата, визнання народного депутата недієздатним або безвісно відсутнім його повноваження припиняються з дня набрання законної сили рішенням суду, а в разі смерті народного депутата - з дня смерті, засвідченої свідоцтвом про смерть.

5. У разі невідходження народного депутата, обраного від політичної партії (виборчого блоку політичних партій), до складу депутатської фракції цієї політичної партії (виборчого блоку політичних партій) або виходу народного депутата із складу такої депутатської фракції його повноваження припиняються достроково на підставі закону за рішенням вищого керівного органу відповідної політичної партії (виборчого блоку політичних партій) з дня прийняття такого рішення.

6. Про дострокове припинення повноважень народного депутата з підстав, зазначених у частинах четвертій, п'ятій цієї статті та частині четвертій статті 218 цього Регламенту, Голова Верховної Ради України робить повідомлення на пленарному засіданні Верховної Ради та видає розпорядження щодо припинення відповідних виплат такому народному депутату і повідомлення Центральній виборчій комісії, яка згідно із Законом України «Про вибори народних депутатів України» визначає наступного кандидата в народні депутати за виборчим списком політичної партії (виборчого блоку політичних партій). Таке повідомлення публікується в газеті «Голос України».

Стаття 218. Невиконання народним депутатом вимог закону щодо несумісності депутатського мандата

1. У разі невиконання народним депутатом вимог пункту 5 частини другої статті 81 Конституції України щодо несумісності депутатського мандата з іншими видами діяльності, комітет, до предмета видання якого належать питання регламенту, розглядає відповідні матеріали і подає висновок Голові Верховної Ради України, який у десятиденний строк звертається до суду про дострокове припинення повноважень цього народного депутата, або повертає матеріали комітету з обґрунтуванням відмови у зверненні до суду.

2. У разі повернення Головою Верховної Ради України матеріалів з обґрунтуванням відмови у зверненні до суду комітет, до предмета видання якого належать питання регламенту, розглядає їх і у випадку незгоди з ними вносить до Верховної Ради пропозицію про розгляд цього питання на пленарному засіданні.

3. За рішенням Верховної Ради, прийнятим відкритим поєдинним голосуванням більшістю голосів народних депутатів від її конституційного складу, Голова Верховної Ради України зобов'язаний звернутися до суду для вирішення питання про дострокове припинення повноважень такого народного депутата. Рішення Верховної Ради оформляється постановою.

4. Рішення суду про дострокове припинення повноважень народного депутата в разі невиконання ним вимог закону щодо несумісності депутатського мандата, яке набрало законної сили, є остаточним і не потребує затвердження постановою Верховної Ради.

5. У разі невиконання народним депутатом вимог закону щодо несумісності депутатського мандата з іншими видами діяльності, відповідно до Закону України «Про особливості звільнення з посади осіб, які суміщають депутатський мандат з іншими видами діяльності», за поданням комітету, до предмета видання якого належать питання регламенту, Голова Верховної Ради України видає розпорядження про блокування дії персональної електронної картки для голосування цього народного депутата і про припинення нарахування йому заробітної плати та відшкодування інших витрат, пов'язаних з виконанням депутатських повноважень.

Розділ VI РОЗГЛЯД ПИТАНЬ, ПОВ'ЯЗАНИХ ІЗ ЗДІСНЕННЯМ КОНТРОЛЬНИХ ФУНКЦІЙ ВЕРХОВНОЮ РАДОЮ УКРАЇНИ

Глава 36 РОЗГЛЯД ВЕРХОВНОЮ РАДОЮ УКРАЇНИ ПИТАНЬ, ПОВ'ЯЗАНИХ З ДЕПУТАТСЬКИМИ ЗАПИТАМИ

Стаття 219. Внесення депутатського запиту та його оголошення на пленарному засіданні Верховної Ради

1. Народні депутати, комітети поточні та вносять депутатські запити відповідно до Конституції України, законів України «Про статус народного депутата України», «Про комітети Верховної Ради України» та цього Регламенту.

2. Депутатський запит може бути внесений за умови, якщо попередньо народним депутатом направлялось депутатське звернення з цього ж питання, на яке у встановлений законом строк не надано відповіді або ж зміст такої відповіді не задовольняє ініціатора звернення.

3. Друкований текст депутатського запиту на бланку народного депутата, підписаний автором із зазначенням номера пос-

відчення, подається Голові Верховної Ради України через апарат Верховної Ради з обов'язковим долученням до депутатського запиту копії попередньо направленої депутатського звернення та копії відповіді на нього (у разі її одержання).

4. Не допускається внесення, оголошення і направлення запиту, поданого з порушенням вимог статті 15 Закону України «Про статус народного депутата України», частини другої цієї статті, адресованого посадовій особі, до кола службових обов'язків якої не належить розгляд питань, порушених у депутатському запиті, а також поданого в період між сесіями Верховної Ради або викладеного в неетичний, образливий для адресата форми. Такий запит повертається Головою Верховної Ради України його ініціатору.

5. Короткий зміст належним чином підготовленого і внесенного депутатського запиту оголошується головуючим на найближчому після дня його внесення пленарному засіданні Верховної Ради, на якому відведений час для оголошення запитів.

Стаття 220. Розгляд Верховною Радою питання про направлення депутатського запиту

1. На одному пленарному засіданні може бути оголошено не більше двох депутатських запитів одного народного депутата.

2. Після оголошення короткого змісту депутатського запиту головуючий на пленарному засіданні Верховної Ради оголошує голосування щодо попередньої підтримки запиту до Президента України.

3. Рішення про направлення запиту до Президента України на вимогу народного депутата, групи народних депутатів, комітету має бути попередньо підтримане підписами не менш як однієї третини народних депутатів від конституційного складу Верховної Ради, а в разі відсутності такої кількості підписів - шляхом відкритого поєдиногого голосування за підтримку запиту не менш як однієї третини народних депутатів від конституційного складу Верховної Ради.

4. Рішення про направлення попередньо підтриманого запиту до Президента України вважається прийнятим, якщо за нього проголосувала більшість народних депутатів від конституційного складу Верховної Ради, і оформляється постановою Верховної Ради.

5. Апарат Верховної Ради надсилає текст запиту до Президента України разом з відповідною постановою Верховної Ради. Стаття 221. Розгляд відповіді на депутатський запит

1. Відповіді на депутатський запит оголошуються головуючим на пленарному засіданні Верховної Ради в тому разі, якщо на цьому намагаєся народний депутат, який є ініціатором депутатського запиту.

2. Народний депутат після оголошення відповіді на його депутатський запит має право виступити з реплікою і дати оцінку відповіді. Час на такий виступ не повинен перевищувати трьох хвилин.

3. Згідно з рішенням Верховної Ради, прийнятим на пропозицію народного депутата, який є ініціатором депутатського запиту, а так само у разі якщо така пропозиція підтримана не менше однієї п'ятої від конституційного складу Верховної Ради підписів народних депутатів, на пленарному засіданні Верховної Ради проводиться обговорення відповіді на депутатський запит.

4. У випадках, передбачених частиною третьою цієї статті, питання про обговорення відповіді на депутатський запит на пленарному засіданні Верховної Ради включається до порядку денного сесії Верховної Ради без голосування. Дата розгляду питання визначається відповідно до статті 25 цього Регламенту.

Народний депутат, який звертався з депутатським запитом, за своїм підписом подає до Верховної Ради текст одержаної відповіді на нього та проект відповідної постанови Верховної Ради, що надаються народним депутатам не пізніше як за три дні до розгляду питання на пленарному засіданні Верховної Ради. Рішенням Верховної Ради може бути визначений головний комітет для підготовки висновку щодо відповіді на депутатський запит. Цей висновок також надається народним депутатам у визначений строк.

5. Для обговорення відповіді на депутатський запит апарат Верховної Ради запрошує на пленарне засідання Верховної Ради посадових осіб, до яких було направлено депутатський запит.

6. Обговорення відповіді на депутатський запит включає:

- 1) виступ народного депутата, який вніс депутатський запит з обґрунтуванням своєї пропозиції, — до трьох хвилин;
- 2) виступ представника органу або посадової особи, до якої було направлено запит, — до трьох хвилин;
- 3) виступ голови або представника головного комітету, якщо йому доручалася підготовка висновку щодо відповіді на депутатський запит, — до трьох хвилин;
- 4) виступи двох народних депутатів на підтримку кожної внесенної пропозиції і двох народних депутатів, які її не підтримують, - не більш як по три хвилини кожному.

7. За результатами обговорення відповіді на депутатський запит Верховна Рада приймає постанову.

Глава 37 РОЗГЛЯД ПИТАНЬ, ПОВ'ЯЗАНИХ З ПАРЛАМЕНТСЬКИМ КОНТРОЛЕМ ЗА ДІЯЛЬНІСТЮ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

Стаття 222. Розгляд питання про схвалення Програми діяльності Кабінету Міністрів України

1. Програма діяльності Кабінету Міністрів України на строк його повноважень подається на розгляд Верховної Ради у місячний строк після формування Кабінету Міністрів України. Кабінет Міністрів України разом з Програмою діяльності подає проект постанови Верховної Ради про її схвалення.

2. Не пізніше наступного дня після надходження Програми діяльності Кабінету Міністрів України до Верховної Ради вона направляється Головою Верховної Ради України для обговорення в комітеті та депутатських фракції.

3. Питання про схвалення Програми діяльності Кабінету Міністрів України розглядається на пленарному засіданні у 15-денний строк після її надходження до Верховної Ради. Це питання включається до порядку денного відповідної сесії Верховної Ради без голосування.

4. Обговорення під час розгляду питання про схвалення Програми діяльності Кабінету Міністрів України здійснюється в порядку, передбаченому пунктами 1, 5, 6, 7 статті 30 цього Регламенту, а також включає виступи народних депутатів по одному представнику від кожного комітету.

5. Прем'єр-міністр України особисто представляє Програму діяльності Кабінету Міністрів України на пленарному засіданні Верховної Ради, відповідає на запитання народних депутатів.

6. За результатами розгляду Програми діяльності Кабінету Міністрів України Верховна Рада може:

- 1) схвалити Програму діяльності Кабінету Міністрів України;
- 2) надати Кабінету Міністрів України можливість доопрацювати Програму діяльності Кабінету Міністрів України з урахуванням зауважень і пропозицій, висловлених при її обговоренні.

7. Рішення про надання Кабінету Міністрів України можливості доопрацювати Програму діяльності Кабінету Міністрів України може бути прийняте Верховною Радою лише один раз. Розгляд у Верховній Раді доопрацьованої Програми діяльності Кабінету Міністрів України здійснюється в порядку, передбаченому цією статтею.

8. У разі якщо Верховною Радою за результатами розгляду Програми діяльності Кабінету Міністрів України не прийнято жодного із рішень, передбачених частиною шостою цієї статті, Програма діяльності Кабінету Міністрів України вважається не схваленою і протягом року цим Кабінетом Міністрів України не подається до Верховної Ради.

9. Програма діяльності Кабінету Міністрів України може бути повторно внесена на розгляд Верховної Ради не раніш як через рік після дня її нехвалення.

Стаття 223. Розгляд Верховною Радою звітів і доповідей Кабінету Міністрів України

1. Верховна Рада один раз на рік розглядає звіт Кабінету Міністрів України про хід і результати виконання схваленої нею Програми діяльності Кабінету Міністрів України. Звіт про хід і результати виконання Програми діяльності подається Кабінетом Міністрів України у 45-денний строк після закінчення календарного року.

2. Кабінет Міністрів України одночасно зі звітом про виконання Державного бюджету України подає на розгляд Верховної Ради доповідь про хід і результати виконання затверджених нею загальнодержавних програм економічного, науково-технічного, соціального, національно-культурного розвитку, охорони довкілля. За рішенням Верховної Ради, прийнятим за пропозицією Голови Верховної Ради України або комітету, до предмета видання якого належить відповідне питання, доповідь про хід і результати виконання таких програм може бути заслухана на пленарному засіданні Верховної Ради.

3. Верховна Рада за пропозицією Голови Верховної Ради України, або не менш як трьох комітетів, або не менш як однієї третини народних депутатів від конституційного складу Верховної Ради може в будь-який час прийняти рішення про позачерговий звіт Кабінету Міністрів України з питань, зазначених у частині першій цієї статті.

4. Щорічний звіт Кабінету Міністрів України про хід і результати виконання Програми діяльності Кабінету Міністрів України не пізніше як за 15 днів, а позачерговий звіт — не пізніше як за три дні до розгляду на пленарному засіданні Верховної Ради передається комітетам, а також надається народним депутатам.

5. Звіт Кабінету Міністрів України про хід і результати виконання Програми діяльності Кабінету Міністрів України на пленарному засіданні Верховної Ради доповідає Прем'єр-міністр України, а у разі його відсутності — Перший віце-прем'єр-міністр.

6. Після заслуховування звіту Кабінету Міністрів України про хід і результати виконання Програми діяльності Кабінету Міністрів України та співпідсумовий комітет проводить обговорення звіту. За підсумками обговорення звіт Кабінету Міністрів України Верховна Рада приймає відповідну постанову.

7. У разі якщо діяльність Кабінету Міністрів України визнана незадовільною, Верховна Рада за умови додержання вимог статті 87 Конституції України може прийняти резолюцію недовіри Кабінету Міністрів України без додаткового включення цього питання до порядку денного пленарного засідання Верховної Ради.

Стаття 224. Організація та підготовка проведення «Дня Уряду України»

1. Верховна Рада за ініціативою комітету, суб'єкта права законодавчої ініціативи може прийняти рішення про проведення «Дня Уряду України» з будь-яких актуальних питань соціально-економічного розвитку, розвитку виробництва, внутрішньої і зовнішньої політики держави, додержання Кабінетом Міністрів України вимог Конституції України, виконання законів, підготовки пропозицій щодо правового врегулювання важливих для суспільства економічних, соціальних, політичних, правових проблем.

2. Тематика «Дня Уряду України» визначається Верховною Радою не пізніш як за 10 робочих днів до його проведення. Одночасно Верховною Радою визначаються комітети, на які покладається здійснення визначених цією статтею підготовчих заходів до «Дня Уряду України». Для розгляду на одному «Дні Уряду України» може пропонуватися не більше двох тематичних питань.

3. Депутатська фракція має право сформулювати і подати щодо кожної тематики не більше трьох запитань, на які представники Кабінету Міністрів України мають надати відповіді під час проведення «Дня Уряду України». Запитання депутатських фракцій подаються у письмовій формі до відповідних комітетів.

4. Комітети, визначені Верховною Радою відповідно до частини другої цієї статті, узагальнюють запитання щодо кожної визначеної Верховною Радою тематики «Дня Уряду України» та передають їх до апарату Верховної Ради не пізніш як за сім робочих днів до його проведення, не допускаючи повторення запитань однакового змісту. Узагальнені комітетами запитання передаються апаратом Верховної Ради до Кабінету Міністрів України не пізніш як за п'ять робочих днів до проведення «Дня Уряду України».

5. Не пізніш як за п'ять робочих днів до проведення «Дня Уряду України» Кабінет Міністрів України надає відповідним комітетам, визначеним частиною другою цієї статті, народним депутатам аналітичні та довідкові матеріали з питань, що розглядаються у «Дні Уряду України».

6. Прем'єр-міністр України визначає посадових осіб, які представлятимуть Кабінет Міністрів України на «Дні Уряду України», і не пізніш як за три дні до «Дня Уряду України» направляє до апарату Верховної Ради повідомлення із зазначенням прізвищ та посад цих осіб.

7. «День Уряду України» проводиться на пленарних засіданнях Верховної Ради щомісяця кожного другого вівторка з 10 години. Час, необхідний для проведення «Дня Уряду України», встановлюється Верховною Радою.

Стаття 225. Проведення «Дня Уряду України»

1. Під час проведення «Дня Уряду України» Прем'єр-міністр України або визначений ним член Кабінету Міністрів України чи керівник відповідного центрального органу виконавчої влади, який не входить до складу Кабінету Міністрів України, надають Верховній Раді інформацію з актуальних питань щодо тематики «Дня Уряду України», відповідають на передані апаратом Верховної Ради письмові запитання, надають відповіді на усні запитання народних депутатів.

2. Під час проведення «Дня Уряду України» для інформування народних депутатів щодо кожного тематичного питання відводиться до 15 хвилин, для відповіді на письмові та усні уточнюючі запитання ініціаторів їх внесення — до 45 хвилин.

3. Посадова особа, яка представляє Кабінет Міністрів України, відповідає на всі запитання з відповідного тематичного питання, що надійшли на адресу Кабінету Міністрів України від комітетів. У разі потреби, у межах відведеного часу, відповіді можуть бути доповнені іншими членами Кабінету Міністрів України або іншими керівниками відповідних центральных органів виконавчої влади, які не входять до складу Кабінету Міністрів України.

4. Після відповіді на письмові запитання посадова особа, яка представляє Кабінет Міністрів України, протягом 45 хвилин надає на усні запитання народних депутатів стосовно проблематики, що розглядається на «Дні Уряду України».

5. Після відповіді на запитання уточнюючих запитань і відповіді на запитання представників комітетів може надаватися слово для виступу тривалістю до 3 хвилин. У разі необхідності може бути проведено обговорення, час якого не може перевищувати 30 хвилин.

6. Після обговорення кожного тематичного питання Прем'єр-міністр України і головуючий на пленарному засіданні Верховної Ради можуть взяти заключне слово.

7. За підсумками обговорення кожного тематичного питання «Дня Уряду України» Верховна Рада може прийняти окрему постанову в порядку контролю за діяльністю Кабінету Міністрів України, внести Кабінету Міністрів України чи його членам пропозиції щодо поліпшення роботи Кабінету Міністрів України чи окремих органів виконавчої влади, звернутись до Прем'єр-міністра України з пропозиціями щодо персональної відповідальності окремих членів Кабінету Міністрів України, а в разі якщо Кабінет Міністрів України виконує свої повноваження після його відставки наслідком прийняття Верховною Радою резолюції недовіри, — прийняти рішення про звільнення члена Кабінету Міністрів України з посади у зв'язку з відставкою та усунення від виконання повноважень.

Стаття 226. Підготовка до розгляду Верховною Радою питання про відповідальність Кабінету Міністрів України

1. Питання про відповідальність Кабінету Міністрів України може бути внесене на розгляд Верховної Ради Президентом України або за пропозицією не менш як однієї третини народних депутатів від конституційного складу Верховної Ради, підтриманою їх підписами. Це питання включається до порядку денного сесії Верховної Ради без голосування.

2. Після внесення на розгляд Верховної Ради питання про відповідальність Кабінету Міністрів України комітети відповідно до предметів їх відання у семиденний строк формулюють і направляють через апарат Верховної Ради питання до Кабінету Міністрів України, на які вони хотіли б отримати відповіді до розгляду питання про відповідальність Кабінету Міністрів України.

3. Кабінет Міністрів України у десятиденний строк після отримання зазначених у частині другій цієї статті запитань від комітетів направляє комітетам відповіді на них. Узагальнений варіант інформації Кабінету Міністрів України разом з відповідями на запитання, що надійшли від комітетів, направляється до апарату Верховної Ради, після чого у терміновому порядку надається народним депутатам. Один примірник інформації Кабінету Міністрів України офіційно направляється до Рахункової палати для підготовки висновків.

4. Після отримання відповіді на поставлені запитання комітети розглядають питання про відповідальність Кабінету Міністрів України на своїх засіданнях.

5. Питання про відповідальність Кабінету Міністрів України розглядається на пленарному засіданні Верховної Ради у 30-денний строк після дня його внесення.

Стаття 227. Розгляд Верховною Радою питання про відповідальність Кабінету Міністрів України

1. Розгляд питання про відповідальність Кабінету Міністрів України починається з доповіді Президента України або народного депутата, уповноваженого групою народних депутатів, які ініціювали питання про відповідальність Кабінету Міністрів України. Для доповіді надається до 45 хвилин. Після закінчення доповіді доповідач протягом 45 хвилин відповідає на усні запитання представників депутатських фракцій та інших народних депутатів. Після закінчення відповіді на запитання слово для виступу надається Прем'єр-міністру України, а в разі його відсутності з поважних причин — Першому віце-прем'єр-міністру України.

2. На пропозицію депутатської фракції, комітету Верховна Рада може прийняти рішення про заслуховування інформації членів Кабінету Міністрів України. Для інформації члену Кабінету Міністрів України надається до 15 хвилин. Після інформації член Кабінету Міністрів України протягом 15 хвилин відповідає на запитання представників депутатських фракцій.

3. Після доповіді та відповіді на запитання надається слово для виступу представникам комітетів та депутатських фракцій тривалістю до трьох хвилин.

4. Після закінчення обговорення, передбаченого частиною третьою цієї статті, проводиться голосування щодо прийняття резолюції недовіри Кабінету Міністрів України.

5. Резолюція недовіри Кабінету Міністрів України вважається прийнятою, якщо за неї проголосувала більшість народних депутатів від конституційного складу Верховної Ради.

6. Питання про відповідальність Кабінету Міністрів України не може розглядатися Верховною Радою більше одного разу протягом однієї чергової сесії Верховної Ради, а також протягом року після схвалення Програми діяльності Кабінету Міністрів України або протягом останньої сесії Верховної Ради.

Глава 38 ПРОВЕДЕННЯ У ВЕРХОВНІЙ РАДІ УКРАЇНИ ПАРЛАМЕНТСЬКИХ СЛУХАНЬ

Стаття 228. Періодичність проведення парламентських слухань

1. Парламентські слухання у Верховній Раді проводяться з метою вивчення питань, що становлять суспільний інтерес та потребують законодавчого врегулювання.

2. Парламентські слухання проводяться в сесійний період, який правило, не більше одного разу на місяць у дні тижня, що відводиться для роботи в комітетах, депутатських фракціях.

Стаття 229. Ініціювання парламентських слухань та визначення дати їх проведення

1. Пропозиція щодо проведення парламентських слухань може бути внесена на основі рішення, прийнятого комітетом з відповідного питання, у вигляді проекту постанови Верховної Ради, в якому має визначатися тема парламентських слухань та дата їх проведення. Для обговорення на парламентських слуханнях може бути запропоновано лише одне тематичне питання.

2. Питання про проведення парламентських слухань включається до порядку денного сесії Верховної Ради без голосування.

3. Рішення про тему, день та час проведення парламентських слухань приймається Верховною Радою не пізніш як за 30 днів до їх проведення. У постанові про проведення парламентських слухань також зазначається комітет чи комітети, які здійснюють підготовку до проведення парламентських слухань, органи державної влади, які мають подати до Верховної Ради необхідні інформаційно-аналітичні матеріали та підготувати доповідь з питання, що розглядається на парламентських слуханнях, порядок їх висвітлення у засобах масової інформації.

ВАТ «Донецькобленерго»
повідомляє про результати проведення відкритих торгів
1. Замовник торгів: ВАТ «Донецькобленерго», код ЄДРПОУ 00131268
1.1. Поштова адреса: 84601, м. Горлівка, пр. Леніна, 11.
2. Інформація про предмет закупівлі:
Тендер з закупівлі з/б виробів:
Лот № 1 Стойки СК, СЦП
Лот № 2 Стойки СВ, СК
Лот № 3 Ригель АР
Бетонні блоки ФБС
Кабельні лотки Л
Плита ПЗІ, П
3. Оголошення про проведення торгів було опубліковано у газеті «Голос України» № 50 від 18.03.06 р.
4. Дата акцепту тендерної пропозиції, що визнана найкращою: 06.04.2006 р.
5. Вартість договору про закупівлю (з урахуванням ПДВ)
Лот № 1: 3094299,25 грн.
Лот № 2: 4082018,52 грн.
Лот № 3: 231739,27 грн.
6. Інформація про переможця торгів:
Лот № 1: ЗАТ «Бетон Нова» код ЄДРПОУ 32406629
— Поштова адреса: 84791 Донецька обл., смт Миронівське, вул. Советська, 42
— Телефон/факс: (062) 334-01-50;
Лот № 2, № 3: ТОВ «Донбудкомплект» код ЄДРПОУ 31621587
— Поштова адреса: 85487 Донецька обл., м. Гірник, вул. Енгельса, 1
— Телефон/факс: (062) 333-45-22.

Оголошення про результати проведення торгів (тендери)
1. Замовник торгів
ВАТ "Запоріжжяобленерго", р/р 26003317403 в ЗФ АБ "Енергобанк" м. Запоріжжя, МФО 313850, код ЄДРПОУ 00130926.
1.1. Поштова адреса: 69035, м. Запоріжжя, вул. Сталеварів, 14.
2. Інформація про предмет закупівлі: Прилади обліку електричної енергії (лічильники)
3. Оголошення про проведення торгів було опубліковане в газеті "Голос України" №49 (3799) від 17.03.2006 р.
4. Дата акцепту тендерних пропозицій, що були визнані найкращими: 07.04.2006 р.
5. Вартість договорів про закупівлю (з врахуванням ПДВ)
Лот № 1 - 2 880 000 грн. (Два мільйони вісімсот вісімдесят тисяч гривень)
Лот № 2 - 3 240 000 грн. (Три мільйони двісті сорок тисяч гривень)
Лот № 3 - 1 281 000 грн. (Один мільйон двісті вісімдесят одна тисяча гривень)
6. Інформація про переможців торгів:
Лот №1 - Завод вимірювальних приладів "Дніста"
49055, м. Дніпропетровськ
вул. Будівельників, 34
тел: 8(562) 54-04-64
Лот №2 - ЗАТ "Компанія Росток"
03067, м. Київ,
б-р І. Лепсе, 4
тел: 8(044) 454-06-14
Лот №3 - ТОВ "НІК"
01004, м. Київ,
вул. Німанська, 10
тел: 8 (044) 248-74-46

Господарський суд Київської області (01032, м. Київ, вул. Комінтерну, 16) Постановою від 06.04.2006 р. по справі №226/146-05 визнав банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю «Богуславка» - р/р 2604678105 ФАППБ Аваль м. Обухів, МФО 321585, код ЄДРПОУ 31322999, що знаходиться за адресою: Київська обл., Богуславський р-н, с. Хохітва і відкрив по ній ліквідаційну процедуру.
Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Жеронкіна Дмитра Леонідовича (ліцензія №783042 від 30.03.2004 р.), тел./факс: (044) 568-12-77.

За заявою Вовчанської МПІ господарським судом Харківської області 09.02.06 р. порушено провадження у справі про банкрутство - ТОВ «Петровське», с. Плоске, Великобурлуцького р-ну, Харківської області, код 30892446. Розпорядником майна призначено Катрича А. С., ліцензія АБ № 116235.
Обґрунтовані вимоги до боржника приймаються протягом 30 днів з дня публікації на адресу боржника та розпорядника майна: 61057, м. Харків, вул. Громадянська, 11/13, оф. № 2.28.

Господарським судом Вінницької області (21036, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 7) порушено провадження у справі № 5/115-06 про банкрутство Сільськогосподарського товариства з обмеженою відповідальністю «ім. Руданського». Юридична адреса: 22426, Вінницька область, Калинівський район, с. Хомутинци, вул. Першотравнева, 1, код ЄДРПОУ 03732459, р/р № 260019637 в АППБ «Аваль» м. Вінниця, МФО 302247.
Розпорядником майна призначено Круткевича Володимира Івановича (21036, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, буд. 7, оф. 731, ліцензія АА 779252 від 08.09.2004 р., тел. 8 (0432) 66-04-44).
Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються в тридцятиденний термін з дня опублікування оголошення.

Постановою Господарського суду Миколаївської області (54009, м. Миколаїв, вул. Адміральська, 22) від 28.03.2006 р. по справі № 2/34/06 у відповідності до ст. 51 ЗУ «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом», визнано банкрутом закрите акціонерне сільськогосподарське товариство «Світанок» (Миколаївська область, Арбузинський район, с. Рябоконеве, р/р 26003303461106 в філії «Відділення Промінвестбанку» в м. Южноукраїнськ Миколаївської області, МФО 326427, код ЄДРПОУ 00429236) та відкрито ліквідаційну процедуру.
Ліквідатором призначено Пейчева Віталія Семеновича (ліцензія АВ № 216990 від 27.04.2005 р., м. Миколаїв, вул. Архітектора Старова, 6, кв. 55).
Заяви кредиторів приймаються протягом місяця з дня публікації цього оголошення.

Група капітального будівництва УМВС України в Кіровоградській області повідомляє, що під час переїзду були втрачені два векселя:
■ ремітент ЗАТ «Об'єднання Днепроенергобудпром», вид векселя - простий, №723231290918, на суму 250 048,74 гривень, дата видачі - 26.10.2001 р., місце складання - м. Кіровоград, векселедавець - Філія ДП МОУ «Укрвійськбуд» 1080 УНР м. Кіровоград, вул. Добровольського, 5-А, останній векселеотримувач - відділ капітального будівництва УМВС України в Кіровоградській області;
■ ремітент ЗАТ «Мегаполіс ХХІ», вид векселя - простий, №723231290919, на суму 4 356,00 гривень, дата видачі - 27.12.2001 р., місце складання - м. Кіровоград, векселедавець - Філія ДП МОУ «Укрвійськбуд» 1080 УНР м. Кіровоград, вул. Добровольського, 5-А, останній векселеотримувач - відділ капітального будівництва УМВС України в Кіровоградській області.
По даному питанню Ленінським районним судом м. Кіровограда розглядається справа 2-1285/06 за заявою ГКБ УМВС України в Кіровоградській області. Просимо держателів зазначених векселів з'явитися на 11 год. 30 хв. 18.04.2006 року на засідання суду.

Господарський суд Київської області (01033, м. Київ, вул. Комінтерну, 16) Постановою від 23.03.2006 р. по справі №160/146-05 визнав банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю «Агрофірма «Зоря» - р/р 260041371, Броварська філія АППБ Аваль м. Бровари, МФО 321615, код ЄДРПОУ 30839424, що знаходиться за адресою: Київська обл., Броварський р-н, с. Світільня і відкрив по ній ліквідаційну процедуру.
Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Жеронкіна Дмитра Леонідовича (ліцензія №783042 від 30.03.2004 р.), тел./факс: (044) 568-12-77.

Господарський суд Київської області (01033, м. Київ, вул. Комінтерну, 16) Постановою від 23.03.2006 р. по справі №176/146-05 визнав банкрутом Відкрите акціонерне товариство «Пересувна механізована колона №18», р/р 260013165 в філії АППБ «Аваль» м. Б. Церква, МФО 321121, код ЄДРПОУ 01354125, що знаходиться за адресою: вул. К. Лібкнехта, 27, м. Сквиря Київської області і відкрив по ній ліквідаційну процедуру.
Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Білика Юрія Миколайовича (ліцензія №783144 від 02.09.2004 р.), тел./факс: (044) 570-29-87, 568-12-77, 469-05-32.

Ухвалою господарського суду Львівської області (79014, м. Львів, вул. Личаківська, 128) від 10.03.2006 року по справі №6/41-8/67 порушено провадження у справі про банкрутство ВАТ «Стрийська макаронна фабрика» (82400, м. Стрий, вул. Успенська, 40, код ЄДРПОУ 00376490, р/р 26000303430408 в ПІБ м. Моршин, МФО 325387).
Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Онушанича Ярослава Васильовича (ліцензія Міністерства економіки України, серія АБ №271689 від 06.02.2006 року, який проживає: м. Львів, вул. Стрийська, 716, кв. 3).
Заяви кредиторів та санаторів приймаються протягом 30-ти днів з дня публікації оголошення.

Постановою Господарського суду Харківської обл. (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 8-й під.) від 05.04.2006 р. по справі № Б-48/37-06 комунальне підприємство «Сахновщинська шляхова ремонтна дільниця» (ЄДРПОУ 21222101, Харківська обл., смт Сахновщина, вул. Островського, 6) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру.
Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Вакуленка В. В. (ліц. АБ № 176218 від 07.09.2005 р., 61045, м. Харків, вул. Шекспіра, 12-А, к. 5-А, тел. 773-01-30). Претензії приймаються протягом місяця.

Постановою господарського суду Запорізької області від 06.03.2006 р. по справі № 21/52/06 визнано банкрутом Приватне підприємство «Тоталізатор» (65097, м. Запоріжжя, пр. Радянський, 9, кв. 272). Ліквідатором призначено Цибулевського А. В. (ліцензія АА № 779262, адреса для кореспонденції: 69035, м. Запоріжжя, вул. Сорок років Рад. України, 82-А).

Господарський суд міста Києва, 01030, м. Київ, вул. Богдана Хмельницького, 44-б, Постановою по справі № 43/160 від 17.03.2006 р. визнав банкрутом товариство з обмеженою відповідальністю «Укрпромбуд» (адреса: 03040, м. Київ, вул. Андрія Бубнова, 11/8, код ЄДРПОУ 32042298), рах. 2600400127241117 в філії ВАТ «Укрексімбанк» м. Києва, МФО 380333, і відкриває ліквідаційну процедуру.
Ліквідатором призначено Азаренко Сергія Івановича (адреса: 04073, м. Київ, вул. Фрунзе, 160, літера Б, а/с 75, тел. (044) 502-30-53).
Кредитори протягом місяця після опублікування даного оголошення можуть звернутися із заявою про визнання кредитором по справі до господарського суду м. Києва.

Господарський суд Київської області (01033, м. Київ, вул. Комінтерну, 16) Постановою від 23.03.2006 р. по справі №160/146-05 визнав банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю «Агрофірма «Зоря» - р/р 260041371, Броварська філія АППБ Аваль м. Бровари, МФО 321615, код ЄДРПОУ 30839424, що знаходиться за адресою: Київська обл., Броварський р-н, с. Світільня і відкрив по ній ліквідаційну процедуру.
Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Жеронкіна Дмитра Леонідовича (ліцензія №783042 від 30.03.2004 р.), тел./факс: (044) 568-12-77.

Постановами Господарського суду Вінницької області визнано банкрутами:
■ по справі № 10/20-06 Селянське (фермерське) господарство Скоробрехи Василя Федоровича (23800, вул. Аерофлотська, 10, смт. Теплик, Вінницької обл., код 20099986, р/р 260025702 в ВОД АППБ «Аваль», МФО 302247);
■ по справі № 10/26-04 Сільськогосподарське товариство з обмеженою відповідальністю «Мишарівське» (23835, с. Мишарівка, Теплицький р-н, Вінницької області), код 30807979, р/р 260074407, у ВОД АППБ «Аваль», МФО 302247);
■ по справі № 10/32-06 Сільськогосподарський виробничий кооператив «Веселівський» (23850, с. Веселівка, Теплицький район, Вінницької обл., код 30896770, р/р 26001310817 в відділенні Ошадбанку, МФО 302076).
Ліквідатором призначено Вінницький обласний сектор з питань банкрутства (21000, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 7).
Заяви кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Постановою господарського суду Волинської області від 23.02.06 року у справі № 8/22-Б визнане банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю «Елтон» ЛТД, Ід. код. 20141783 (юридична адреса: 45400, м. Нововолинськ, вул. Луцька, 25, Волинської області).
Ліквідатором Товариства з обмеженою відповідальністю «Елтон» ЛТД призначено — Нововолинську об'єднану державну податкову інспекцію (юридична адреса: 45400, м. Нововолинськ, вул. Піонерська, 1, Волинської області).
Вимоги кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування.

ТОВ «Пласідо»,
01133, м. Київ, бульв. Лесі Українки, 15, кв. 40, код ЄДРПОУ 32381657, повідомляє про ліквідацію згідно рішення Господарського суду міста Києва №46/235 від 08.04.2005 р. Претензії кредиторів та дебіторів приймаються протягом 2-х місяців.

Постановою Господарського суду м. Києва від 17.11.2005 р. у справі № 15/813-6 Дочірнє підприємство «Дарна-ДШК» (м. Київ, вул. Магнітогорська, 1-А, код ЄДРПОУ 30406318) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру, ліквідатором банкрута призначено Лецкана Вячеслава Львовича (ліцензія Міністерства економіки України АБ № 271494 від 26.10.05 р.)

Філія ДГУ «Агентство з питань банкрутства» в Чернігівській області повідомляє про проведення конкурсу з повторного продажу комплексу майна ЗАТ «Комунсервіс». Місцезнаходження майна: Чернігівська обл., смт. Ріпки, вул. Святомиколаївська, 143. На конкурс виставляється наступне майно:
Лот № 1 — обладнання та транспортні засоби. Початкова ціна комплексу майна 9 600 грн., в т. р. ПДВ. Переможцем конкурсу вважається учасник, який запропонував найвищу ціну та бере на себе обов'язки щодо виконання фіксованих умов конкурсу. Заявки на участь в конкурсі приймаються до 20 квітня 2006 р. включно за адресою: 14033, м. Чернігів, пр-т Миру, 139 к. 22. Гарантійний внесок у розмірі 5% від початкової ціни продажу та реєстраційний збір для реєстрації учасників конкурсу в розмірі 17 грн. перераховуються на рахунок Філії ДГУ Агентства з питань банкрутства в Чернігівській області: р/р 260044492 ЧОД АППБ «АВАЛЬ» МФО 353348, код ЄДРПОУ 26334916. 3 питань ознайомлення з об'єктом продажу, фіксованими умовами та порядком оформлення участі в конкурсі звертатись за телефоном 8 (04622) 5-63-78. Конкурс відбудеться 26 квітня 2006 р. об 11.00 год. за адресою: м. Чернігів, проспект Миру, 139 к. 22.

ПРАВЛІННЯ ЗАТ «БАНК ПЕТРОКОММЕРЦ-УКРАЇНА»
повідомляє про зміни, що відбулися у порядку денному загальних зборів акціонерів Банку.
Збори відбудуться 27 квітня 2006 року о 12-00 за адресою: Україна, м. Київ, вул. Велика Житомирська, 20, у приміщенні ЗАТ «Банк Петрокоммерц-Україна».

Порядок денний:

1. Організаційні питання.
2. Звіт Правління Банку про підсумки діяльності в 2005 році.
3. Звіт Ревізійної комісії Банку про діяльність Банку в 2005 році.
4. Звіт Зовнішнього аудита за результатами діяльності Банку в 2005 році.
5. Затвердження результатів діяльності, річного звіту та балансу Банку за 2005 рік.
6. Розподіл прибутку, визначення строків та порядку виплати дивідендів.
7. Визначення основних напрямків розвитку Банку в 2006 році.
8. Переобрання членів Спостережної (Наглядової) ради Банку.
9. Переобрання Голови Спостережної (Наглядової) ради Банку.
Реєстрація представників акціонерів з 11-00 до 11-30. Для реєстрації учасникам зборів необхідно мати при собі паспорт або інший документ, що посвідчує особу акціонера або його представника та довіреність, оформлену відповідно до вимог чинного законодавства України.
З проектів документів та фінансовою річною звітністю Банку акціонери або їх повноважні представники можуть ознайомитися за адресою: м. Київ, вул. Велика Житомирська, 20. Телефон для довідок: 279-4049.

Господарським судом Львівської області (м. Львів, вул. Личаківська, 128) порушено справу №6/31-8/54 про визнання банкрутом ТзОВ «Укрпромбуд» (м. Львів, вул. Наукова, 55/82, код ЄДРПОУ №32711875; п/р №260011295 в ЛФ ВАТ АБ «Укргазбанк», МФО 325967).
Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Опришка Олега Зіновійовича (79000, м. Львів, вул. Листопадового Чину, 7/2а).
Претензії кредиторів приймаються протягом 30 днів з дня опублікування оголошення.

Ухвалою Господарського суду Запорізької області від 20.03.2006 р. по справі №19/53/06 порушено провадження у справі про банкрутство Приватного науково-виробничого підприємства «Електроюгмонтаж» (код ЄДРПОУ 31067091), розташованого за адресою: 69009, м. Запоріжжя, вул. Теплична, 5.
Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Персюка Сергія Володимировича.
Претензії кредиторів приймаються протягом 30 днів з дня опублікування оголошення за адресою: 69035, м. Запоріжжя, пр. Маяковського, 11, тел.: 8(0612) 12-94-84.

Постановою Господарського суду Запорізької області (69001, м. Запоріжжя, вул. Шаумяна, б. 4) від 27.03.2006 р. по справі №21/89/06 Колективне сільськогосподарське підприємство ім. Ватутіна (код ЄДРПОУ - 03751089), розташоване за адресою: 70513, Запорізька область, Оріхівський район, с. Ясна Поляна, вул. Ювілейна, 15, визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура.
Ліквідатором призначено Архипова Ю. І. (ліцензія АБ № 176276), Адреса: 69013, м. Запоріжжя, вул. Радищева, 85; тел. 8(0612) 17-98-59).
Претензії кредиторів приймаються протягом 30 днів з дня опублікування оголошення.

Філія ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області (організатор торгів) та керуючий санацією ВАТ «Керченський металургійний комбінат», повідомляють про проведення конкурсу з продажу активів. На конкурс виставляються активи ВАТ «Керченський металургійний комбінат», що знаходяться за адресою: 98306, м. Керч, вул. В. Белик, 12: 1. Сукупність інвентарних об'єктів ділянки підготовки виробництва, початкова ціна продажу - 75 433,00 грн. без ПДВ, гарантійний внесок - 3 772,15 грн. 2. Сукупність інвентарних об'єктів управління технічної диспетчеризації та зв'язку, початкова ціна продажу - 77 903,00 грн. без ПДВ, гарантійний внесок - 3 895,15 грн. 3. Сукупність інвентарних об'єктів монтажно-ремонтного цеху, початкова ціна продажу - 1 233,00 грн. без ПДВ, гарантійний внесок - 61,15 грн. 4. Сукупність інвентарних об'єктів фасонно-ливарного цеху (код 33), початкова ціна продажу - 35 745,00 грн. без ПДВ, гарантійний внесок - 1 787,25 грн. 5. Сукупність інвентарних об'єктів енергоцеху, початкова ціна продажу - 5 218,0 грн. без ПДВ, гарантійний внесок - 260,90 грн. 6. Сукупність інвентарних об'єктів фасонно-ливарного цеху (код 52), початкова ціна продажу - 31 064,00 грн. без ПДВ, гарантійний внесок - 1 553,20 грн. 7. Сукупність інвентарних об'єктів ділянки підготовки виробництва, початкова ціна продажу - 66 332,00 грн. без ПДВ, гарантійний внесок - 3 316,6 грн. 8. Сукупність інвентарних об'єктів монтажно-ремонтного цеху, початкова ціна продажу - 32 284,00 грн. без ПДВ, гарантійний внесок - 1 614,20 грн. 9. Сукупність інвентарних об'єктів фасонно-ливарного цеху (код 33), початкова ціна продажу - 67 529,00 грн. без ПДВ, гарантійний внесок - 3 376,45 грн. 10. Сукупність інвентарних об'єктів фасонно-ливарного цеху (код 52), початкова ціна продажу - 1 269 981,00 грн. без ПДВ, гарантійний внесок - 63 499,05 грн. 11. Сукупність інвентарних об'єктів відділу робочого постачання, початкова ціна продажу - 29 225,00 грн. без ПДВ, гарантійний внесок - 1 461,25 грн. 12. Сукупність інвентарних об'єктів управління технічної диспетчеризації та зв'язку, початкова ціна продажу - 679,00 грн. без ПДВ, гарантійний внесок - 33,95 грн. 13. Сукупність інвентарних об'єктів відділу робочого постачання, початкова ціна продажу - 20 219,00 грн. без ПДВ, гарантійний внесок - 1 010,95 грн. 14. Сукупність інвентарних об'єктів відділу робочого постачання, початкова ціна продажу - 18 337,00 грн. без ПДВ, гарантійний внесок - 916,85 грн. 15. Сукупність інвентарних об'єктів фасонно-ливарного цеху (код 52), початкова ціна продажу - 16 512,00 грн. без ПДВ, гарантійний внесок - 825,60 грн. 16. Сукупність інвентарних об'єктів відділу робочого постачання, початкова ціна продажу - 1 591,00 грн. без ПДВ, гарантійний внесок - 79,55 грн. 17. Сукупність інвентарних об'єктів монтажно-ремонтного цеху, початкова ціна продажу - 5 840,00 грн. без ПДВ, гарантійний внесок - 292,00 грн. 18. Сукупність інвентарних об'єктів електроцеху, початкова ціна продажу - 5 740,00 грн. без ПДВ, гарантійний внесок - 287,00 грн. 19. Сукупність інвентарних об'єктів фасонно-ливарного цеху (код 33), початкова ціна продажу - 83 444,00 грн. без ПДВ, гарантійний внесок - 4 172,2 грн. 20. Сукупність інвентарних об'єктів фасонно-ливарного цеху (код 55), початкова ціна продажу - 41 387,00 грн. без ПДВ, гарантійний внесок - 2 069,35 грн. 21. Сукупність інвентарних об'єктів управління технічної диспетчеризації та зв'язку, початкова ціна продажу - 3 414,00 грн. без ПДВ, гарантійний внесок - 170,70 грн. 3 фіксованими умовами конкурсу, складом та технічними характеристиками активів, що виставляються на конкурс, можна ознайомитись у організатора конкурсу. Гарантійний внесок у розмірі 5% від початкової ціни реалізуемого майна та реєстраційний збір для реєстрації учасників конкурсу-17,00 грн. перераховуються на р/р. 260077397 в ДЮД АППБ «Аваль», м. Донецька, МФО 335076, ОКПО 26252727, Філії ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області. Для участі в конкурсі необхідно надати письмову заяву та конкурсну пропозицію організатору конкурсу - Філії ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області, за адресою: м. Донецьк, пр-т Комсомольський, 8. Строк надання заяв 25 календарних днів з дати публікації в газеті до 16.00 год. 09 травня 2006р. включно. Конкурс відбудеться після 30 календарних днів з дати публікації інформації 16 травня 2006р. о 13.00 год. за адресою: 98306, м. Керч, вул. В. Белик, 12, ВАТ «Керченський металургійний комбінат». Переможець конкурсу на підставі затвердженого протоколу конкурсу укладає договір купівлі - продажу з керуючим санацією ВАТ «Керченський металургійний комбінат». Довідки за телефонами 304-77-83, 304-37-21.

Господарським судом м. Києва (01030, вул. Б. Хмельницького, 44-Б) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру ПП «Княжна» (04080, м. Київ, вул. Фрунзе, 40, код ЄДРПОУ - 31353681) (Постанова від 13.03.2006 р. № 23/34-б).

Ліквідатором банкрута призначено ініціюючого кредитора ДПІ у Подільському районі м. Києва (04080, м. Київ, вул. Туровська, 12, тел.: 462-48-12). Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом 30-ти днів з дня опублікування оголошення. Установчі та реєстраційні документи, круглу печатку і штампи вище зазначеного підприємства вважати недійсними.

Оголошення про результати проведення торгів (тендеру)

1. Замовник торгів
ВАТ «Запоріжжяобленерго», р/р 26003317403 в ЗФ АБ «Енергобанк» м. Запоріжжя, МФО 313850, код ЄДРПОУ 00130926.

1.1. Поштова адреса: 69035, м. Запоріжжя, вул. Сталеварів, 14.

2. Інформація про предмет закупівлі: Виносні однофазні шафи обліку електричної енергії з автоматичним вимикачем

3. Оголошення про проведення торгів було опубліковане в газеті «Голос України» №47 (3797) від 15.03.2006 р.

4. Дата акцепту тендерної пропозиції, що була визнана найкращою: 06.04.2006 р.

5. Вартість договору про закупівлю (з врахуванням ПДВ) 824 940 грн. (Вісімсот двадцять чотири тисячі дев'ятсот сорок гривень)

6. Інформація про переможця торгів: ТОВ «Енерговимірювання»

6.1. Поштова адреса: 04073, м. Київ, пр-т Московський, 6, корпус 1

6.2. Телефон: 8(044)490-93-40

Оголошення про результати проведення торгів (тендеру)

1. Замовник торгів
ВАТ «Запоріжжяобленерго», р/р 26003317403 в ЗФ АБ «Енергобанк» м. Запоріжжя, МФО 313850, код ЄДРПОУ 00130926.

1.1. Поштова адреса: 69035, м. Запоріжжя, вул. Сталеварів, 14.

2. Інформація про предмет закупівлі: Ізольований дріт для однофазних вводів

3. Оголошення про проведення торгів було опубліковане в газеті «Голос України» №47 (3797) від 15.03.2006 р.

4. Дата акцепту тендерної пропозиції, що була визнана найкращою: 06.04.2006 р.

5. Вартість договору про закупівлю (з врахуванням ПДВ) 2 520 001,80 грн. (Два мільйони п'ятсот двадцять тисяч одна гривня 80 коп.)

6. Інформація про переможця торгів: ТОВ «Крок-ІТ»

6.1. Поштова адреса: 69076, м. Запоріжжя, вул. Новобудов, 7

6.2. Телефон: 8(0612)13-76-01

Оголошення про результати проведення торгів (тендеру)

1. Замовник торгів
ВАТ «Запоріжжяобленерго», р/р 26003317403 в ЗФ АБ «Енергобанк» м. Запоріжжя, МФО 313850, код ЄДРПОУ 00130926.

1.1. Поштова адреса: 69035, м. Запоріжжя, вул. Сталеварів, 14.

2. Інформація про предмет закупівлі: Допоміжні матеріали для монтажу ізолюваного дроту

3. Оголошення про проведення торгів було опубліковане в газеті «Голос України» №53 (3803) від 23.03.2006 р.

4. Дата акцепту тендерної пропозиції, що була визнана найкращою: 06.04.2006 р.

5. Вартість договору про закупівлю (з врахуванням ПДВ) 749 880 грн. (Сімсот сорок дев'ять тисяч вісімсот вісімдесят гривень)

6. Інформація про переможця торгів: ТОВ «Крок-ІТ»

6.1. Поштова адреса: 69076, м. Запоріжжя, вул. Новобудов, 7

6.2. Телефон: 8(0612)13-76-01

Господарський суд Дніпропетровської області постановою від 17.01.2006 р. по справі №Б 24/9/04 визнав банкрутом та відкрив ліквідаційну процедуру у відношенні товариства з обмеженою відповідальністю «Культура і комерція», код ЄДРПОУ 21873614, адреса: 52628, м. Дніпродзержинськ, пр-т Металургів, 76-Б, к. 29.

Ліквідатором призначений арбітражний керуючий Талан Леонід Григорович, тел.: (0562) 92-53-18, поштова адреса: 49000 м. Дніпропетровськ, а/с 158.

Господарський суд Донецької області (вул. Артема-157, м. Донецьк, 83018, Україна) постановою від 06.10.2004 р. по справі №27/14Б визнав Краснолиманське районне підприємство матеріально-технічного постачання смт. Дробишево (84450, Донецька область, Краснолиманський район, смт. Дробишеве, вул. Советська, 165, р/р 26000300753 в Краснолиманському відділенні Ошадбанку №2870, МФО 394385, код ЄДРПОУ 00909408) банкрутом і відкрив ліквідаційну процедуру у справі.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Максимова Ілліо Миколайовича, ліцензія №668258 від 23.09.2003 р., адреса: вул. Хабаровська, буд. 163, м. Краматорськ, Донецька обл., 84318.

Господарський суд Миколаївської області (54009, м. Миколаїв, вул. Адміральська, 22) виніс ухвалу від 28.03.2006 р. №10/143/06 про порушення провадження у справі про банкрутство фермерського господарства «Україна» (55123, с. Оніськово Кривоозерського району Миколаївської області, провулок Шкільний, 3, код 03763690).

Розпорядником майна призначено Проскуріна Сергія Івановича (ліцензія Мінекономіки АБ №176273, 54003, м. Миколаїв, а/с 297).

Заяви кредиторів приймаються протягом тридцяти днів від дня опублікування оголошення.

Господарський суд Київської обл. (01033, м. Київ, вул. Комінтерну, 16) Постановою від 16.03.06 р. по справі № 58/146-04 визнав банкрутом товариство з обмеженою відповідальністю «Стронг-Кривбас», р/р 26003031677001 в АКБ «Інтербанк» м. Київ, код ЄДРПОУ 30499706, що знаходиться за адресою: вул. Київська, 78, смт. Глеваха, Київської обл. і відкрив по ній ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено Арбітражного керуючого Білика Юрія Миколайовича (ліцензія № 783144 від 02.09.04 р.) т/ф. (044) 570-29-87, 568-12-77, 469-05-32.

Господарський суд Київської обл. (01032, м. Київ вул. Комінтерну, 16) Постановою від 23.02.2006 р. по справі № 36/146-06 визнав банкрутом Приватне підприємство «Кераміка» р/р 260042369 в Філії АППБ «Аваль» м. Б. Церква, МФО 321121, код ЄДРПОУ 31051469, що знаходиться за адресою: Київська обл., Таращанський р-н, с. Крива і відкрив по ній ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено Арбітражного керуючого Жеронкіна Дмитра Леонідовича (ліцензія № 783042 від 30.03.04 р.) ф/тел. (044) 568-12-77.

Господарський суд Київської обл. (01033, м. Київ, вул. Комінтерну, 16) Постановою від 06.04.06 р. по справі №114/146-05 визнав банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю «Сателіт», р/р 260021352 в філії АППБ «Аваль» м. Васильків, МФО 321994, код ЄДРПОУ 20602310, що знаходиться за адресою: вул. М. Якубовського, 66, м. Фастів, Київської обл. і відкрив по ній ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено Арбітражного керуючого Білика Юрія Миколайовича (ліцензія № 783144 від 02.09.04 р.), т/ф. (044) 570-29-87, 568-12-77, 469-05-32.

16 травня 2006 року о 10.00 год. за адресою: м. Луганськ, кв. Олексієва,13, Українська універсальна товарна біржа в особі брокерської контори № 132 — ТОВ «ЛОТ» проводить аукціон з реалізації майна підприємства ВАТ «Северодонецький завод опорів», яке знаходиться у процедурі санації:

лот № 1 — Будівля виробничого корпусу № 4 з підвалом заг. пл. 5266,8 кв. м. за адресою: м. Северодонецьк, вул. Новікова, 4-ж.

Початкова ціна з ПДВ — 192163,00 грн.

Організатор торгів — Луганська філія Агентства з питань банкрутства.

Гарантійний внесок у розмірі 10% від початкової ціни лота перераховується на р/р 26002575379040 у ЛОФ АКБ «Укрсоцбанк», МФО 304018, код ЄДРПОУ 30516050, ТОВ «ЛОТ», м. Луганськ, кв. Олексієва,13.

17,00 грн. з ПДВ — реєстраційний внесок для участі у торгах перераховується на р/р 260096100 в ЛЮД АППБ «Аваль», МФО 304007, код ЄДРПОУ 26252762, ЛФ Агентство з питань банкрутства, м. Луганськ, вул. Кірова, 49, тел 50-14-37.

Документи, необхідні для участі в аукціоні:

Копія платіжного документа про сплату гарантійного та реєстраційного внеску;

Пакет Статутних документів для юридичних осіб (копії);

Довідка, яка підтверджує, що проти заявника не порушено справа про банкрутство;

Документ, що посвідчує особу, чи представника юридичної особи (копії);

Копія ідентифікаційного коду;

Переможець аукціону на підставі Затвердженого протоколу укладає в 15-денний термін договір купівлі-продажу з продавцем.

Строк надання заяв до 12.05.2006 р. включно.

Довідки за телефоном: (0642) 34-43-23.

Філія Державної госпрозрахункової установи Агентство з питань банкрутства у Запорізькій області та керуючий санацією ВАТ «Дніпроенерго» повідомляють про проведення повторних публічних торгів (аукціону) з реалізації майна підприємства, що знаходиться в процедурі санації.

На повторні публічні торги виставляється наступне майно, розташоване за адресою: м. Дніпропетровськ, Запорізьке шосе, 20:

Лот № 1: Будівлі та споруди: будівлі побутових приміщень столярної майстерні, площею 401,5 кв. м, будівлі деревообробної майстерні, площею 261,8 кв. м, будівлі складу, площею 547,3 кв. м. Початкова ціна продажу лоту 780450,00 грн., з ПДВ.

Гарантійні внески у розмірі 10% від початкової ціни продажу майна, що реалізується, перераховується філії Державної госпрозрахункової установи Агентство з питань банкрутства у Запорізькій області на р/р 2600827020 в ЗОД АППБ «Аваль» м. Запоріжжя, МФО 313827, код ОКПО 26252756.

Реєстраційний збір 17 грн. за комплект документів для реєстрації публічних торгів (аукціону) перераховується філії Державної госпрозрахункової установи Агентство з питань банкрутства у Запорізькій області на р/р 260082431 в ЗОД АППБ «Аваль» м. Запоріжжя, МФО 313827, код ОКПО 26252756.

Заявки на участь у публічних торгах (аукціоні) приймаються не пізніше, ніж за три дні до дати проведення аукціону за адресою: 69002, м. Запоріжжя, пр. Леніна, 77, оф. 95 з 9.00 до 17.00 (крім вихідних).

Для ознайомлення з майном та оформлення участі у публічних торгах (аукціоні) звертатися за телефоном: (061) 220-42-07.

Публічні торги (аукціон) відбудуться 15 травня 2006 р. об 11.00 за адресою: 69002, м. Запоріжжя, пр. Леніна, 77, оф. 95.

Постановою господарського суду Луганської області (91000, м. Луганськ; площа Героїв Великої Вітчизняної війни, 3а) № 21/61 б від 07.07.2005 р. визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру відносно громадянина — підприємця Свистунова Олексія Івановича (93110, м. Лисичанськ, Луганської області, вул. Корчагіна, 26), ідент. код 1835116613, р/р 2600950140873 у філії «Відділення Промінвестбанку в м. Лисичанськ, Луганської області», МФО 304416.

Претензії кредиторів приймаються протягом тридцяти днів з дня опублікування оголошення за адресою: 93113, Луганська область, м. Лисичанськ, вул. Свердлова, буд. 347, ДПІ у м. Лисичанську.

«ВРТП «Укргазенергосервіс» ДК «Укртрансгаз» повідомляє про проведення аукціону з продажу майна:

ЛОТ № 1. Назва об'єкта: Споруда магазину №1. Місцезнаходження: Київська область, м. Яготин, вул. Каштанова алея,9 (загальна площа 216,6 кв. м.). Початкова ціна продажу: 20 828,40 грн. з урахуванням ПДВ.

ЛОТ № 2. Назва об'єкта: Споруда магазину №2. Місцезнаходження: Київська область, м. Яготин, вул. Незалежності,130 (загальна площа 480,4 кв. м.). Початкова ціна продажу: 205 998,00 грн. з урахуванням ПДВ.

ЛОТ № 3. Назва об'єкта: Споруда магазину №3. Місцезнаходження: Київська область, м. Яготин, вул. Котовського,33, (загальна площа 193,4 кв. м.). Початкова ціна продажу: 45 604,80грн. з урахуванням ПДВ.

ЛОТ № 4. Назва об'єкта: Продовольчий магазин з торговельним обладнанням (вітрина-холодильник, морозильна камера, 7 стелажів з підсвічуванням, стелажі: кутовий, кондитерський, хлібний). Місцезнаходження: Київська область, м. Боярка, вул. Вокзальна,33, (загальна площа - 65,7 кв. м.). Початкова ціна продажу: 85 074,00 грн. з урахуванням ПДВ.

Реєстраційні внески в сумі 17,00 грн. вносяться на рахунок № 260053181 в ВАТ «Український Професійний Банк», МФО 300205, код ЄДРПОУ 32592290.

Гарантійні внески у розмірі, 10 (десяти) відсотків від початкової вартості продажу Майна вносяться на рахунок № 2600531812 в ВАТ «Український Професійний Банк», МФО 300205, код ЄДРПОУ 32592290. Сума гарантійного внеску не містить ПДВ.

У випадку відмови підписання Покупцем протоколу аукціону або договору купівлі продажу Гарантійний внесок Покупцю не повертається.

Одержувач реєстраційних та гарантійних внесків: Товарна біржа «Центральна Універсальна Біржа».

Прийняття заяв встановленого зразка для участі у відкритих торгах (аукціоні) відбувається з 09.30 до 18.00 - у робочі дні за адресою: 02002, Україна, м. Київ, вул. М. Раскової 15, оф. 814, тел./факс: (044) 517-8591.

Аукціон відбудеться «23» травня 2006 р. о 11.00 год. за адресою: 02192, Україна, м. Київ, вул. А. Малишка, 1, актовка зала - Готельний комплекс «БРАТИСЛАВА».

Служба по організації та проведенню відкритих торгів (аукціону): 02002, Україна, м. Київ, вул. М. Раскової 15, оф.814; ТБ «Центральна Універсальна Біржа», тел./факс: (044) 517-8591.

Для реєстрації в якості учасника аукціону фізична особа або представник юридичної особи повинні надати Організатору торгів: - документ, що посвідчує фізичну особу, або повноваження представника юридичної особи; - документ про сплату гарантійного та реєстраційного внесків; - комплект документів, вказаний в заяві, встановленого зразка; - заяву на участь в аукціоні підписану та скріплену печаткою.

Порядок ознайомлення з об'єктом продажу: за місцезнаходженням об'єкту продажу. Телефон Продавця для довідок: (044) 406-33-27.

Кінцевий термін прийняття заявок: до 18-ї години 22.05.2006р.

Переможець аукціону протягом десяти робочих днів підписує договір купівлі-продажу та сплачує Продавцю залишок вартості придбаного майна.

16 квітня в Україні мінлива хмарність. Без опадів. Вітер західний, 5—10 м/с. Температура вночі 1—6 градусів тепла, у західних і північних областях подекуди 1—3 морозу; вдень 10—15 градусів тепла, на півдні до 18 градусів

■ У НОМЕР

У донецьких відберуть Нікітський ботсад?

Крим. Прокуратура Криму оскаржила в Господарському суді Києва рішення про передачу донецькій фірмі майна Нікітського ботанічного саду. У позові вимагається скасувати незаконне рішення президії Української академії аграрних наук про передачу майна державного підприємства «Торговий дім «Нікітський сад» до статутного фонду ТОВ «Науковий рекреаційний центр рослинництва і ландшафтного проектування», створеного однією з донецьких фірм.

Віктор ХОМЕНКО.

Під загрозою повені

Черкаси. Екстрене засідання комісії з питань техногенно-екологічної безпеки Черкаської обласної державної адміністрації триває у наддніпрянському селі Сокирне. Тут через стрімке руйнування прибережної смуги виникла загроза зупинки міського водогону та затоплення шести сіл і житлового мікрорайону Черкас. Повінь, що наближається з Росії та Білорусі, піднімає рівень води у Дніпрі і руйнує природні підвищення берегів. На місце екологічного лиха терміново виїхала бригада МНС України.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Мінус тисяча

Івано-Франківщина. Майже на тисячу осіб скоротилося населення області за січень-лютий цього року. За повідомленням обласного управління статистики, протягом цих місяців народилося 2 396 немовлят, а померло 3 352 прикарпатця. Тож нині на Прикарпатті проживає близько 1 388 тисяч осіб. Серед них селян на 205 тисяч більше, ніж городян.

Дарина НАЗАРЧУК.

На вулиці Петербурга вийдуть блокадні трамваї

Суботнього дня ветерани і жителі блокадного Ленінграда знову зможуть безкоштовно проїхати на громадському транспорті: від Університетської набережної відправляться в меморіальний рейс трамваї—ветерани воєнної пори.

На лінію вийдуть «есески» — так називали старий трамвай марки МС — моторний сталевий, що випускався Кіровським заводом.

Меморіальні рейси в Санкт-Петербурзі проходять вже всьоме. За всю свою історію рух трамваїв у місті переривався лише один раз — на чотири місяці — найстрашнішою холодною і голодною блокадною зими 1941—1942 років.

Цього дня 64 роки тому, 15 квітня 1942 року, після чотиримісячної перерви на вулиці обложеного міста вийшли блокадні трамваї. Тієї весни дзвоник трамвая сприймався як вісник швидкої перемоги. І от, у сьогоднішні дні, у пам'ять про героїзм ленінградців, вулицями проїдуть ті самі старенькі трамвайчики.

Тетяна КРАВЧУК.

Санкт-Петербург.

Фото www.vesti.ru

Філія ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області та ліквідатор ВАТ "Горлівська автобаза", повідомляють про проведення конкурсу з продажу активів. На конкурс виставляється електрична кабельна мережа з кабелем під землею (довжина: 270м., 224м., 60м.), яка знаходиться за адресою: м. Горлівка, вул. Мініна і Пожарського, 3Б, початкова ціна продажу - 3751,00грн., у т.р. ПДВ, гарантійний внесок - 187,55грн. З фіксованими умовами конкурсу та технічною характеристикою майна можна ознайомитись у організатора конкурсу. Гарантійний внесок у розмірі 5% від початкової ціни реалізуемого майна та реєстраційний збір для реєстрації учасників конкурсу - 17,00 грн. перераховуються на р/р. 260077397 в ДОД АППБ "Аваль" м. Донецька, МФО 335076, ОКПО 26252727, Філії ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області. Для участі у конкурсі необхідно надати письмову заяву та конкурсну пропозицію організатору конкурсу Філії ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області, розташованому за адресою: м. Донецьк, пр-т Комсомольський, 8. Строк надання заяв 5 календарних днів із дня публікації у газеті до 16-00год. 19 квітня 2006р. включно. Конкурс відбудеться після 5 календарних днів із дня публікації інформації 20 квітня 2006р., у Філії ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області о 1600 год. за адресою: м. Донецьк, пр-т Комсомольський, 8. Переможець конкурсу на підставі затвердженого протоколу конкурсу укладає договір купівлі - продажу з ліквідатором ВАТ "Горлівська автобаза". Довідки за телефонами: 304-37-21, 304-77-83.

Пік Києва ціною в 480 гривень

(Початок на 1-й стор.).

Це «потім» настало, коли в ЦК ЛКСМ України заявили, що альпіністи «повинні зробити гідний внесок у святкування такої знаменної дати». «Саме сходження не було важким, — згадує Григорій Володимирович, — складними були метеоумови». Піднімалися на пік практично весь червень, коли на Памірі відбувається зміна погоди. Усе вирішили прагнення і воля до перемоги!

Першосходець

В альпінізмі головне — першосходження. А їх у Польового — 16. До того ж «першопрохід» північної стіни Гестоли з наступним траверсом (переходом по гребені хребта) Безенгійської стіни дотепер ніхто не повторив! За що скелелазу і удостоєно почесного, суто українського, звання «Першосходець». Чому суто українського? А тому, що сам Григорій Володимирович, на зло задавакам-москвичам, котрі намагалися «застовбити» таке звання у себе, практично потайки заснував його в Україні. До 1990 року цим знаком нікого не нагороджували, побоюючись викриття здійсненої «афери». Але, хоч як парадоксально, на 3775-метровому піку імені себе — піку Польового, що у Фіагодонській дузі Кавказу, він не був ніколи...

Фото Анастасії СІРОТІНКОЇ.

Григорій Польовий (2006 р.).

гані й провів сванський обряд кривного братання з Польовим.

«Тобі, друг, дарую я Шхельду!»

Такий подарунок — сходження на вершину — може отримати тільки альпініст від альпініста. А підніс його на день народження Польовому його друг і соратник, напарник і кривний брат Михайл Хергіані. Легенда світового альпінізму, Хергіані врятував життя Польовому, коли той під час штурму Джанги в Приєльбруссі, зірвався і завис на страховці над Безенгійським льодовиком. А йшли вони в одній зв'язці... «За секунди падіння до натяжки мотузки все життя перед очима промайнуло», — згадує Григорій Володимирович. «Віддихавшись, я поліз нагору на гребінь. А вийшовши наверх, побачив, що з протилежного боку піднімається Михайл, — продовжує Польовий. — Я не одразу усвідомив, що він шойно здійснив подвиг: побачивши, що я зірвався, він, не думаючи про себе, стрибнув униз з іншого боку схилу!» Після завершення сходження, спустившись униз на «Австрійські ночівлі», дорослі суворі чоловіки, радіючи, гладили траву і камені, цілували землю... Там Хер-

«Еверест здоров'я, Ельбрус радості і Баксан «бабок» і веселощів!»

Цей улюблений тост знаменитого альпініста хочеться сказати йому самому — вчора Григорію Володимировичу виповнилося 76 років! А ще в ці дні неможливо не згадати про справедливість. І не просто так, а до теми: володар Почесної Грамоти Президії Верховної Ради УРСР, кавалер відзнак «Першосходець», «Спортивна доблесть» (останньої удостоювали тільки олімпійських чемпіонів, та й володарів цієї відзнаки нині лише два), єдиний альпініст України, котрий отримав звання «Почесний суддя у спорті», за 50 рятувальних експедицій нагороджений знаком «Почесний рятувальник» під № 5, спортсмен, який сотні разів гідно захищав честь Батьківщини на численних змаганнях з альпінізму і скелелазіння живе на... 480 гривень пенсії! Парадокс? Хочеться думати, що помилка, яка підлягає виправленню!

Олена СКРИПКА.

Щеплення Манту поки що не робитимуть

(Початок на 1-й стор.).

А тим часом загадкою для лікарів залишається причина погіршення стану здоров'я дітей із села Мізяківські Хутори Вінницького району. 12 квітня після проведення щеплення Манту 35 підлітків віком 13—14 років госпіталізували до дитячої обласної і Вінницької районної лікарень. За словами начальника медичної служби Вінницької обласної дитячої лікарні Оксани Моравської, всі вони скаржилися на головний біль, болі у животі, різь в

очах. На щастя, легкого ступеня тяжкості. Жодних алергічних проявів лікарі не виявили. Саме цей факт не дає підстав пов'язувати погіршення стану здоров'я з цією діагностичною пробою. До того ж інші діти, яким також зробили таку ін'єкцію, почувалися добре. Під час детального обстеження пацієнтів з'ясувалося, зокрема, що різь в очах у однієї з дівчаток спричинило захворювання на кон'юнктивіт. А на головний біль інша дівчинка скаржилася і до щеплен-

ня. У всіх дітей виявлено хронічні хвороби. Лікарі припускають, що саме вони могли загостритися після щеплення.

Усі п'ятеро пацієнтів, доставлених до обласної дитячої лікарні з названого села, уже виписані. А у Вінницькій районній лікарні на ранок 14 квітня перебувало 18 дітей. Напередодні троє повернулися додому. Але є четверо нових пацієнтів, яким також стало зле після щеплення Манту.

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

УКРАЇНЬСЬКА АГРАРНА БІРЖА

повідомляє, що **20 квітня 2006 р. о 12-00 години** за адресою: **м. Київ, вул. Саксаганського, 1** відбудеться **комерційний аукціон з продажу скрапленого газу № 83 (ДК "Укргазвидобування", обсяги III декади квітня 2006 року).**

Детальну інформацію про обсяги газу, що будуть виставлені на аукціоні можна отримати на WEB-сторінці УАБ за адресою: **http://www.uame.com.ua/energo**, або за телефонами: **(044) 289-50-48, 289-54-87**, e-mail: **exch@uame.com.ua**.

Заявки на купівлю за встановленою формою приймаються з 9-00 до 17-00 години до 19 квітня 2006 року включно.

15 КВІТНЯ

■ **1921.** На Полтавщині народився **Георгій Береговий**, льотчик-космонавт, двічі Герой. ■ **1936.** Народився письменник — гуморист і сатирик **Олег Чорногуз**. ■ **1939.** У США створено **Толстовський фонд** (біля його витоків, зокрема, — **Рахманінов та Сікорський**). ■ **1941.** Народився кіно-режисер **Роман Балаян** («Польоти вві сні та наяву», «Філер»). ■ **1951.** У Лондоні відбувся перший конкурс «Міс Всесвіту». ■ **1986.** В Одесі помер академік **Микола Полукетов**, хімік-аналітик. ■ **1991.** У столиці Великобританії відкрився **Європейський банк реконструкції та розвитку**.

Редактор номера
Віталій СУДДЯ.

Редколегія:
Леонід **БРОВЧЕНКО**,
Анатолій **ГОРЛОВ**,
Сергій **ДЕМСЬКИЙ**,
Віталій **ЖЕЖЕРА**,
Іван **ІЛЛЯШ**,
Світлана **ПИСАРЕНКО**,
Віталій **СУДДЯ**.

Головний редактор
Анатолій ГОРЛОВ.

► За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.

► Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.

► Рукописів не повертаємо.

► Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

► При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

® Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—
КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка)

українською і російською мовами.

Передплатні індекси:
для фізичних осіб — 40224, 08775.
для підприємств і організацій — 60955.

Передплатна ціна на 2006 рік:
для фізичних осіб — 3,50 грн.
та 2,00 грн.

для підприємств і організацій —
8,00 грн на місяць.

Ціна в роздрібній мережі —
договірна.

Загальний тираж 159037.

СПДФО Гайденко В. І.

(Друкарня «Нормальные цены»)

61068, м. Харків,

вул. Тарасівська, 2а.

Зам. 060

ВАТ «Видавництво

«Київська правда»

04136, м. Київ,

вул. М. Гречка, 13.

Зам. 1465

Фотоформи виготовлено
в КЦ редакції газети
«Голос України»
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047,
Київ-47, вул. Нестерова, 4.

☎ **ТЕЛЕФОНИ:**
для довідок — 454-84-92;
телефакс — 234-72-54;

відділ реклами — 449-72-53,
454-81-34,
454-81-44;

телефакс — 449-85-62.

✉ E-mail: mail@golos.com.ua

— загальний

reklama@golos.com.ua —

відділ реклами

let@golos.com.ua —

відділ листів

foto@golos.com.ua —

відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

Internet:
http://uamedia.visti.net/golos